

LETNO POROČILO ZA LETO 2023

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv
Slovenija transplant

Odgovorna oseba: Andrej Gadžijev, dr. med.

Ljubljana, februar 2024

VSEBINA

kazalo SLIK	v
Kazalo tabel	v
1 UVOD	vi
1.1 UVODNI NAGOVOR DIREKTORJA, S POUDARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH DIREKTORJA ZAVODA V LETU 2023	vi
2 OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA.....	viii
2.1 PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA ZAVODA.....	x
2.2 VODSTVO ZAVODA.....	12
3 POSLOVNO POROČILO	13
3.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	14
3.1.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje zavoda	14
3.1.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila	14
3.1.3 Interni akti zavoda	15
3.2 VIZIJA ZAVODA	16
3.3 POSLANSTVO ZAVODA.....	16
3.4 STRATEGIJA ZAVODA	17
3.5 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA.....	17
3.6 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAO IZ DOLGOROČNIH CILJEV.....	19
3.7 OCENA DOSEŽENIH CILJEV	20
3.8 REALIZACIJA LETNIH CILJEV.....	21
3.8.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotro sodelovanje pri izmenjavi organov in dobroih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Okrepitev donorske dejavnosti s ciljem zvišati število primernih, aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev.....	23
3.8.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja, ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti, vključno s postopnim krajšanjem diagnostike možganske smrti (DSA in TCD, namesto EEG), kjer bo to mogoče	24
3.8.3 Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.....	26
3.8.4 Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).....	27
3.8.5 Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT).....	28
3.8.5.1 Spletna aplikacija Nacionalni program za tkiva in celice	28
3.8.5.2 Nacionalni register za organe POT.....	29

3.8.5.3	Sistem za zagotavljanje kakovosti in varnosti	30
3.8.6	Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj	31
3.8.7	Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja	33
3.8.8	Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.....	34
3.8.9	Upravljanje in vodenje registrov.....	34
3.8.9.1	Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov.....	34
3.8.9.2	Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih.....	35
3.8.9.3	Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja	35
3.8.9.4	Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice	36
3.8.9.5	Vodenje registra donorskih bolnišnic	37
3.8.9.6	Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev	37
3.8.10	Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Celostna prenova in posodobitev spletne strani Zavoda. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.....	37
3.8.10.1	Komuniciranje prek medijev	38
3.8.10.2	Spletna stran	39
3.8.10.3	Družbena omrežja	40
3.8.10.4	e-Novičnik	40
3.8.10.5	Interni protokol kriznega komuniciranja	40
3.8.10.6	Izobraževanje o donorski dejavnosti za predstavnike islamske verske skupnosti	41
3.8.10.7	Prenova brošure Vse o darovanju: miti in odgovori na pogosta vprašanja	41
3.8.10.8	Sporočila za medije.....	41
3.8.10.9	Evropski dan darovanja	42
3.8.10.10	Sodelovanje z društvi.....	42
3.8.10.11	Publikacija Daj življenju priložnost.....	42
3.8.11	Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju	43
3.8.11.1	Sodelovanje z Mednarodno neprofitno organizacijo Eurotransplant (ET)	43
3.8.11.2	ESOT – European Society for Organ Transplantation	46
3.8.11.3	BTC - Board of Transplant Coordinators.....	47
3.8.11.4	Svet Evrope – odbor CD-P-TO - European Committee on Organ Transplantation in EDQM	47
3.8.11.5	Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv	50
3.8.1	Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov	51
3.8.1.1	Domači projekti.....	51
3.8.1.2	Mednarodni projekti	52
3.8.2	Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov	55
3.8.3	Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana	57
3.8.4	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.....	59

3.8.4.1	Ministrstvo za zdravje.....	59
3.8.4.2	Zdravniško društvo in Zdravniška zbornica	60
3.8.5	Pozitivno poslovanje zavoda	61
3.8.6	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije	62
3.8.7	GDPR.....	62
3.8.8	Realizacija delovnega programa	63
3.8.8.1	Realizacija programa dogovorjenega po pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplanta za leto 2023	63
3.8.8.2	Poročanje o izvajanju mednarodnih projektov	72
3.8.9	POSLOVNI IZID	74
3.9	<i>OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLJUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITosti POSLOVANJA.....</i>	74
3.9.1	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA.....	74
3.9.2	FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	75
3.10	OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC.....	77
3.11	POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CIJI NIŠO BILI DOSEŽENI.....	79
3.12	OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	80
3.13	<i>DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN Poročilo o INVESTICIJSKIH VLAGANJIH</i>	80
3.13.1	PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICNIH IN PODROČIJH DELA.....	80
3.13.1.1	Analiza kadrovanja in kadrovske politike.....	80
3.13.1.2	Ostale oblike dela	81
3.13.1.3	Izobraževanje, specializacije in pripravnštva.....	81
3.13.1.4	Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem	81
3.13.2	POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH V LETU 2023.....	87
3.13.3	POROČILO O OPRAVLJENIH VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2023	88
4	RAČUNOVODSKO Poročilo za leto 2023.....	89
4.1	RAČUNOVODSKO Poročilo – PRILOGE	89
4.2	POJASNILA RAČUNOVODSKEGA Poročila.....	90
4.2.1	POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA	90
4.2.1.1	SREDSTVA.....	91
4.2.1.2	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	94
4.2.2	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV...98	98
4.2.2.1	ANALIZA PRIHODKOV	98
4.2.2.2	ANALIZA ODHODKOV	100
4.2.2.3	POSLOVNI IZID	104
4.2.3	POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNega IZIDA V SKLADU S SKLEPI SVETA JZZ.....105	105
4.2.4	PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVljenega PRESEŽKA PRIHODKOV V LETU 2023	105
4.2.4.1	IZRAČUN PRESEŽKA PRIHODKOV NA PODLAGI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH.....105	105
4.2.4.2	UGOTAVLJANJE POSLOVNega IZIDA PO OBRAČUNSKEM NAČELU	106
4.2.4.3	PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVljenega PRESEŽKA ZA LETO 2023	106
5	PRILOGE	

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Organigram zavoda 2023</i>	11
<i>Slika 2: Analiza objav po številu in tipu medija v letu 2023 (vir: PressClipping).....</i>	38
<i>Slika 3: Starostne skupine aktivnih darovalcev.....</i>	67

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda.....</i>	18
<i>Tabela 2: Realizacija letnih ciljev.....</i>	21
<i>Tabela 3: Merljivi cilji 2023</i>	63
<i>Tabela 4: Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2023.....</i>	67
<i>Tabela 5: Realizacija po donorskih bolnišnicah v letu 2023</i>	68
<i>Tabela 6: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2023.....</i>	69
<i>Tabela 7: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2023</i>	69
<i>Tabela 8: Število opredelitev glede darovanja v letu 2023 po mesecih</i>	70
<i>Tabela 9: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2023</i>	71
<i>Tabela 10: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET na dan 31. 12. 2023</i>	71
<i>Tabela 11: Število pridobljenih roženic v letu 2023</i>	71
<i>Tabela 12: Slovenija-donor 2023.....</i>	72
<i>Tabela 13: Projekt BRAVEST</i>	72
<i>Tabela 14: Projekt You are more than one life</i>	73
<i>Tabela 15: Poslovni izid po letih v EUR</i>	74
<i>Tabela 16: Finančni kazalniki poslovanja</i>	75
<i>Tabela 17: Primerjava rezultatov povprečne samoocenitve po posameznih elementih.....</i>	78
<i>Tabela 18: Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrt za ukrepanje</i>	79
<i>Tabela 19: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.....</i>	91
<i>Tabela 20: Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva</i>	91
<i>Tabela 21: Prejeti predujmi in varčnine</i>	94
<i>Tabela 22: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja</i>	95
<i>Tabela 23: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN</i>	95
<i>Tabela 24: Programi in časovno razmejena amortizacija</i>	96
<i>Tabela 25: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva.....</i>	97
<i>Tabela 26: Presežek prihodkov nad odhodki</i>	97
<i>Tabela 27: Prihodki</i>	99
<i>Tabela 28: Izvajalci zdravstvenih storitev.....</i>	101
<i>Tabela 29: Izvajalci nezdravstvenih storitev.....</i>	102
<i>Tabela 30: Izračun presežka po denarnem toku.....</i>	106

1 UVOD

1.1 UVODNI NAGOVOR DIREKTORJA, S POUĐARKI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH DIREKTORJA ZAVODA V LETU 2023

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je od ustanovitve (2000) osrednja nacionalna ustanova, ki povezuje vse deležnike s področja presaditve delov človeškega telesa za namen zdravljenja. V skladu s statutom ter nacionalno zakonodajo je Slovenija-transplant odgovoren za razvoj, optimizacijo in racionalizacijo dejavnosti zdravljenja s presaditvijo, predvsem z ureditvijo donorskega programa in pridobivanjem organov in tkiv. Temeljne naloge zavoda so tudi:

- koordinacija pridobivanja organov in tkiv za presaditve;
- zagotavljanje sledljivosti, transparentnosti, kakovosti in varnosti v nacionalnem sistemu;
- vsakodnevno sodelovanje pri izmenjavi organov ter pri izmenjavi dobrih kliničnih praks in rezultatov (medicinskih in humanističnih) raziskav z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant, katere enakovredni član smo od leta 2002;
- ozaveščanje in informirvanje različnih javnosti ter izobraževanje zdravstvenega osebja o darovanju in pridobivanju delov človeškega telesa z namenom zdravljenja.

Po uspešno zaključenem letu 2023 lahko z gotovostjo trdimo, da smo končno presegli mejnik, ki smo ga želeli doseči že nekaj časa in zanj intenzivno delali. Mejnik najverjetneje predstavlja plato v sistemu donorsko-transplantacijske dejavnosti, ki v Sloveniji trenutno sloni le na darovalcih po ugotovljeni možganski smrti. Drugo leto zapored smo namreč preko izjemno kakovostnega sodelovanja z BTK iz 11 donorskih bolnišnic prepoznali preko 90 primernih darovalcev in za podoben učinek si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Še več. Zaradi zelo dobre podpore splošne javnosti smo prvič v zgodovini donorsko-transplantacijske dejavnosti v Sloveniji presegli 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev, za kar gredo zasluge vsem sodelujočim ekipam iz vseh donorskih bolnišnic in ključnim sodelavcem Slovenija-transplanta. Glede na dalj časa trajajočo splošno krizo v zdravstvu nam je uspelo še enkrat več doseči zavidanja vredne rezultate. S predanim in strokovnim delom vseh deležnikov smo dodatno dvignili število aktivnih in dejanskih darovalcev. Zastavljenih ciljev nismo samo dosegli, temveč jih na večini področij tudi presegli. Od sodelujočih ustanov sta v letu 2023 izjemno izstopala UKC Ljubljana (predvsem CIT in ONIT) in Splošna bolnišnica Celje, svoj izjemen prispevek pa sta še enkrat več dodala UKC Maribor in Splošna bolnišnica Murska Sobota. V letu 2023 je najmanjša donorska bolnišnica SB Brežice presegla rezultate drugih večjih sodelujočih ustanov in z rezultati svojega dela pomagala preživeti šestim

prejemnikom organov. Prav vsi pa so prispevali svoj delež k prepoznavanju donorsko-transplantacijskega sistema in ga brezpogojno podpirali.

Poleg osnovne naloge koordinacije donorsko-transplantacijske dejavnosti, smo bili v letu 2023 zelo uspešni tudi pri izvedbi ostalih nalog, kot so promocija darovanja v javnosti in objava kakovostnih člankov v tradicionalnih in modernih medijih, izobraževanje splošne in zdravstvene javnosti o darovanju in zdravljenju s presaditvijo, razvoj dejavnosti s sodelovanjem v mednarodnih projektih, sodelovanje pri oblikovanju nove EU uredbe za tkiva, celice in kri, priprava dokumentov za varno posredovanje zdravstvenih podatkov za namen rutinskega in raziskovalnega dela v Eurotransplant in mednarodni evropski prostor v skladu z nacionalnimi zakonodajnimi zahtevami in GDPR, sodelovanje pri oblikovanju mednarodnih dokumentov za varnost v sistemu transplantacijske in donorske dejavnosti, preprečevanje trgovanja, komercializacije in ustvarjanje profita z darovanimi deli človeškega telesa ter sodelovanje z združenji prejemnikov organov in bolnikov s kroničnimi obolenji, ki potrebujejo zdravljenje s presaditvijo. Dva zaposlena zdravnika sta bila v letu 2023 izbrana v mednarodni delovni skupini pod okriljem EDQM (European Directorate for the Quality of Medicine & Healthcare), znotraj katerih smo postali soustvarjalci smernic za implementacijo DCD darovanja v vseh sodelujočih državah ter implementacijo sistema biovigilance s poudarkom na izmenjavi podatkov med državami članicami EDQM. V letu 2023 smo oblikovali številne objave in članke v domačih in mednarodnih publikacijah, zagotavljali popolno preglednost delovanja, ter sledljivost v zvezi z pridobivanjem in uporabo delov človeškega telesa za namene zdravljenja.

Za izpolnjeno vizijo in strategijo zavoda ni dovolj, da so zastavljeni cilji realizirani, ampak je potrebno hkrati omogočati konstanten razvoj dejavnosti ob nenehni skrbi za kakovost in varnost bolnikov, ki so zdravljeni s presaditvijo podarjenih organov, tkiv ali celic. To nam je tudi uspevalo, na kar smo lahko upravičeno ponosni. Naloge zavoda so namreč zelo kompleksne in jih je potrebno pogosto pretehtati tudi iz etično-moralnega vidika.

Andrej Gadžijev, dr. med.
Direktor in odgovorni zdravnik

2 OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA

Logotip:	
Ime:	Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant
Kratko ime:	Slovenija-transplant
Naziv za poslovanje s tujino:	Institute for Transplantation of Organs and Tissues of the Republic of Slovenia Slovenija transplant
Sedež:	Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana
Identifikacijska številka za DDV:	53164563
Matična številka:	1594451
Šifra dejavnosti:	86.909 Druge zdravstvene dejavnosti
Šifra proračunskega uporabnika:	92770
Št. transakcijskega računa:	01100-6030927794
Telefon:	01 300 68 60
Telefaks:	01 300 68 66
Spletna stran:	www.slovenija-transplant.si
Ustanovitelj:	Vlada Republike Slovenije
Datum ustanovitve:	16. 10. 2000
Organi upravljanja:	<p>Svet zavoda: <i>do 17. 1. 2024:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- prim. Valentin Sojar, dr. med.- Branka Krek Petrina, dr. med.- dr. Boštjan Kušar, mag. ekon. in posl. ved <p><i>od 18. 1. 2024:</i></p>

	<p>PREDSTAVNICE USTANOVITELJA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dr. Mojca Dobnik – predsednica - Karmen Leban Polanc - Dragica Vrkič Kozlan <p>PREDSTAVNIK ZAVAROVANCEV ZZZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Igor Velušček <p>PREDSTAVNICA UPORABNIKOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Breda Božnik <p>PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH V SLOVENIJA-TRANSPLANTU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. Boštjan Kušar – podpredsednik sveta zavoda <p>Strokovni svet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavniki niso imenovani
Dejavnost:	<p>Seznam dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obdelava podatkov; - dejavnosti, povezave s podatkovnimi bazami; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju naravoslovja in tehnologije; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju družboslovja in humanistike; - druge zdravstvene dejavnosti.
Vodstvo, direktor:	Andrej Gadžijev, dr. med.

2.1 PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA ZAVODA

Javni zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je s samostojnim delovanjem pričel leta 2002, ustanovila ga je Vlada Republike Slovenije in deluje pod okriljem Ministrstva za zdravje Republike Slovenije.

Slovenija-transplant predstavlja osrednjo ustanovo, ki povezuje donorske in transplantacijske centre, ki so vključeni v nacionalno transplantacijsko mrežo. Vzpodbuja razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Sloveniji, skrbi za koordinacijo dejavnosti na državnem nivoju, izobražuje strokovno in splošno javnost, skrbi za kakovost in varnost pri opravljanju donorske in transplantacijske dejavnosti ter sodeluje tudi z mednarodno evropsko organizacijo Eurotransplant.

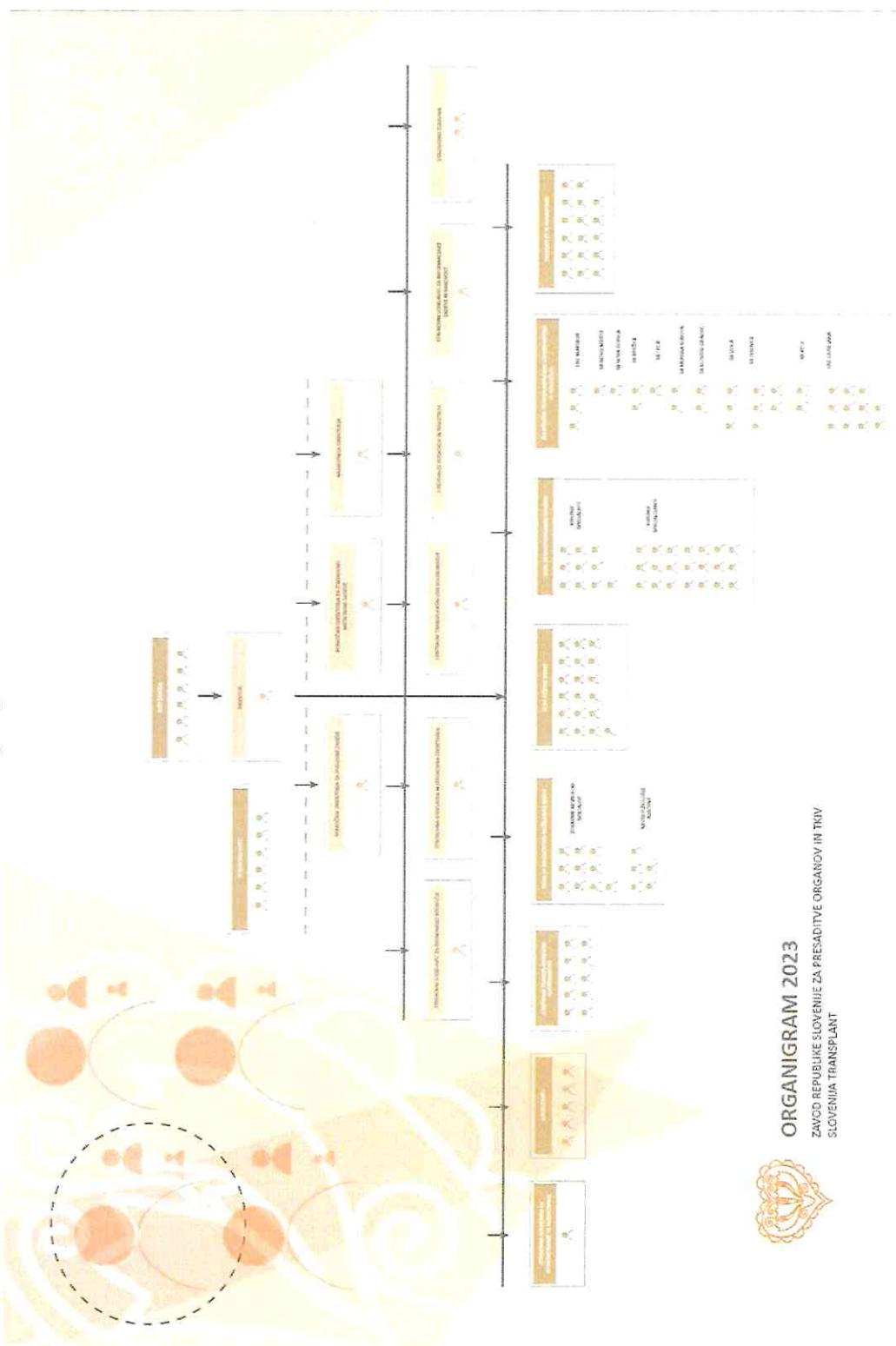
Zakonska podlaga za delovanje javnega zavoda Slovenija-transplant sta Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT) (Uradni list RS, št. 56/15 in 186/21 – KZ-1I) in Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (ZKVČTC) (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15).

Temeljne naloge in pooblastila Zavoda so:

- pospeševanje transplantacijskega programa, vključno s pridobivanjem organov, tkiv in celic,
- koordinacija transplantacijske dejavnosti na nacionalni in mednarodni ravni,
- nadzor nad izvajanjem vseh aktivnosti na področju transplantacijske dejavnosti v Sloveniji.

V Slovenija-transplantu je bilo ob koncu leta 2023 zaposlenih 9 oseb. Pogodbeni sodelavci so predvideni predvsem za naslednja področja: izvajanje zdravstvene in nezdravstvene dejavnosti, pravne zadeve in zakonodaja, izobraževanje zdravstvene in široke javnosti o darovanju, zagotavljanje kakovosti in učinkovitosti v programu darovanja, odnosi z javnostjo in informacijska podpora.

Slika 1: Organigram zavoda 2023

2.2 VODSTVO ZAVODA

S 1. 1. 2022 je vodenje zavoda kot direktor prevzel Andrej Gadžijev, dr. med..

Direktorja zavoda imenuje in razrešuje Svet zavoda s soglasjem ustanovitelja. Mandat direktorja traja štiri leta in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

3 POSLOVNO POROČILO

Poslovno poročilo je pripravljeno skladno z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologijo za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10) in vsebuje:

- Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
- Dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhaja iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
- Letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upoštevaje fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
- Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
- Oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
- Oceno notranjega nadzora javnih financ;
- Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
- Oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
- Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih.

3.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

3.1.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje zavoda

Zakonske podlage za izvajanje dejavnosti javnega zdravstvenega zavoda:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJP),
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSzs, 132/22 – odl. US, 141/22 –ZNUNBZ, 14/23 – odl. US in 84/23 – ZDOsk-1),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSzs, 141/22 –ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19 in 199/21),
- Uredba o določitvi programov storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelitev zmogljivosti, potrebnih za njegovo izvajanje, in določitev obsega sredstev za leto 2023 (Uradni list RS, št. 8/23),
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2022 ter 2023 z ZZZS.

3.1.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11),
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21),

- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21, 203/21 in 158/22),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03),
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22 in 106/23),
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih in lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje (št. 0140-114/2022/3 z dne 19. 5. 2022).

3.1.3 Interni akti zavoda

- Navodila za likvidacijo faktur in obračun stroškov dela,
- Navodilo o načinu oddaje javnega naročila male vrednosti,
- Navodilo za delo v zvezi z izdajo soglasja za delo pri drugem delodajalcu,
- Pravila o disciplinski in odškodninski odgovornosti,
- Pravila o službenih odsotnostih izven sedeža Zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant,
- Pravilnik o CTK in o mentorstvu,
- Pravilnik o delovnem času,
- Pravilnik o določitvi vrste in števila mest, na katerih se opravlja dežurstvo,
- Pravilnik o načinu nagrajevanja dežurne službe,
- Pravilnik o ukrepih delodajalca za zaščito delavcev pred nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu,
- Pravilnik o načinu spremeljanja in izdajanja ter sledenja prispele in izdane pošte in prejetih in izdanih dokumentov,
- Pravilnik o notranjem revidiranju,
- Pravilnik o ocenjevanju in nagrajevanju delovne uspešnosti,
- Pravilnik o opravljanju dela na domu,
- Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- Pravilnik o postopkih in ukrepih za varstvo zaupnih in osebnih podatkov ter dokumentarnega gradiva,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o službenih odsotnostih,

- Pravilnik o uporabi finančnih sredstev pridobljenih od mednarodne fundacije Eurotransplant,
- Pravilnik o uporabi mobilnih službenih telefonov,
- Pravilnik o varstvu osebnih podatkov,
- Pravilnik o videonadzoru,
- Pravilnik za volitve v Svet zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant.

3.2 VIZIJA ZAVODA

Področje pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja urejamo po načelih:

- samozadostnosti,
- enakosti za bolnike,
- optimalne učinkovitosti,
- preprečevanja kakršnihkoli zlorab,
- sledenja sodobnega razvoja in uvajanja najnovejših oblik zdravljenja, ki so učinkovite in bolnikom prijazne,
- veljavne zakonodaje.

Tudi v prihodnosti bomo veliko pozornosti namenjali preprečevanju kakršnihkoli zlorab ter zagotavljanju popolne transparentnosti dejavnosti. Sledili bomo sodobnemu medicinskemu razvoju na področju zdravljenja s transplantacijami ter uvajali najnovejše učinkovite in bolnikom najbolj prijazne oblike zdravljenja. Ob sprememjanju protokolov, zakonov in pravilnikov za odvzem delov človeškega telesa zaradi zdravljenja bomo upoštevali medicinske kriterije, najvišja načela spoštovanja človekovega dostenjastva ter kritične etične in družbene premisleke. Neprestano bomo delovali na področju informiranja in osveščanja javnosti o transplantacijski dejavnosti ter prostovoljnem odločanju za darovanje organov in tkiv.

3.3 POSLANSTVO ZAVODA

Ureditev sistema v Republiki Sloveniji na področju pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja z upoštevanjem človekovega dostenjastva, pravic in ohranjanjem etičnih principov ter spodbude k altruističnemu razmišljjanju v široki javnosti.

3.4 STRATEGIJA ZAVODA

Strategija za obdobje 2022 do 2025 je usmerjena v okrepitev in nadaljnji razvoj donorskoga programa s ciljem, da bi bil prepoznan prav vsak možen darovalec na vseh mestih, kjer bi se paciente z grozečo odpovedjo možganov dalo najti. Na ta način bi lahko dosegli več kot 30 aktivnih in več kot 25 dejanskih možgansko mrtvih darovalcev na milijon prebivalcev in našim pacientom, ki čakajo na čakalnih seznamih, še naprej zagotavljalji kakovostno in varno zdravljenje nenađne ali kronične odpovedi organa/ov s presaditvijo.

Strategija za obdobje 2022 – 2025 vključuje sledeče cilje:

- nadaljnji razvoj donorskoga programa (približevanje samozadostnosti);
- vpeljava programa ICOD (Intensive care for organ donation);
- vpeljava programa darovanja po cirkulatorni zaustavitvi (DCD – donation after cardiac death);
- optimizacija programa živih darovalcev;
- večanje čakalnih seznamov prejemnikov organov in tkiv;
- večanje vloge centralnih transplantacijskih koordinatorjev;
- večanje vloge bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev;
- prehod na aktivno zaznavanje umrlih darovalcev;
- optimizacija časa trajanja celotnega procesa darovanja;
- uporaba kriterijev za mejne darovalce;
- okrepitev vloge nacionalne institucije, odgovorne za kvalitetno in varno zdravljenje s presaditvijo tkiv;
- dokončen razvoj biovigilance in dosledna uporaba v praksi;
- razvoj informacijske podpore;
- izobraževanje strokovne javnosti;
- informiranje splošne javnosti;
- aktivno sodelovanje na področju raziskovalnega dela, zakonodajnega področja in mednarodno sodelovanje.

3.5 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA

Zavod ima izhajajoč iz Strategije zavoda dolgoročno zastavljene cilje po posameznih področjih.

Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda

PODROČJE	VSEBINA
Strokovno-organizacijske naloge, z vključenim kliničnim vidikom	<ul style="list-style-type: none"> • Dopolnitev sistema za kakovost in varnost v nacionalni mreži in Zavodu RS za presaditve organov in tkiv. • Sodelovanje pri obnavljanju zakonodaje in ustreznih podzakonskih aktov. • Razvoj na strokovnem področju in priprava ustreznih smernic s poudarkom na uvajanju donorskega programa kot obvezne naloge, kadar so izpolnjeni ustreznii klinični pogoji, priprava ustreznih navodil ter standardnih operativnih postopkov na področju programa za darovanje in pridobivanje organov in tkiv. • Spodbujanje razvoja dejavnosti transplantacijske medicine v skladu z evropskimi priporočili in zahtevami.
Pedagoško	<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje izobraževalnih programov o darovanju na nekaterih visokih šolah medicinske smeri in uvajanje tega programa v preostalih visokošolskih ustanovah medicinske smeri, priprava sodobnega gradiva in programov za informiranje o darovanju na nekaterih srednjih šolah ter priprava vsebin za podiplomsko izobraževanje o donorsko-transplantacijski dejavnosti v sodelovanju z Zdravniško zbornico Slovenije. Cilj je redno izobraževanje zdravstvenih delavcev.
Raziskovalno	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano izboljševanje informiranosti o darovanju široke javnosti, medijev in ostalih nosilcev razvoja na državni ravni, iskanje možnosti za povečanje števila darovalcev in darovanja za časa življenja tistih organov in tkiv, katerih odzrem ne ogroža bistveno zdravja darovalca. • Donorski program približati klinikam kot področje, ki je zanimivo za raziskovanje. • Nadaljevanje raziskovanja ustreznosti etičnih principov in sprejemljivosti novih praks na področju darovanja. • Priprava strokovnih publikacij.
Krepitve mednarodnih povezav in uvajanje izboljšav na osnovi izmenjave dobrih praks	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje z Eurotransplantom: analiza prednosti, slabosti, predlogi za izboljšanje sodelovanja glede na posebnosti v naši državi na področju transplantacijske medicine, racionalnost v poslovanju. • Izmenjava in dodeljevanje organov z namenom poiskati najboljši par glede tkivnega ujemanja in kliničnih parametrov, vključno s kriterijem nujnosti, tudi izven Eurotransplanta, kadar organa ne moremo uporabiti doma, niti ne v ET, lahko pa bi ga uporabili v katerem izmed centrov na širšem območju Evrope v državi, v kateri je mogoče preveriti ustreznost delovanja sistema preko pooblaščene organizacije. Pomembno je, da se organ uporabi, če obstaja bolnik, ki bi ga potreboval in ustrezeno varno okolje, ki zadostuje vsem sodobnim zakonskim in strokovnim zahtevah Evropske Unije. • Sodelovanje v evropskih projektih, v katerih pridobimo znanje, veščine in orodja za izboljšanje področja transplantacijske medicine in darovanja, ter prispevamo z domačim znanjem k izboljšavam sistemov v drugih državah. • Sodelovanje z drugimi evropskimi institucijami z namenom izmenjave izkušenj in znanja, zlasti s Svetom Evrope, kjer posebna komisija pripravlja priporočila in strokovne publikacije za razvoj dejavnosti darovanja in transplantacijske medicine in za izboljšanje kakovosti in varnosti v obstoječih sistemih. • Sodelovanje z državami Jugovzhodne Evrope v smislu podpore razvoja dejavnosti v teh državah in izmenjave izkušenj, ki jih lahko uporabimo tudi pri nas.
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovati pozitivno, pridobiti dodatna razpoložljiva sredstva iz EU skladov za razvoj dejavnosti, za izobraževanje zdravstvenega osebja in ozaveščanje splošne javnosti o pomenu darovanja in z rezultati o zdravljenju s presaditvijo.

	<ul style="list-style-type: none"> Zagotoviti redno delovanje ekip za 24-urno dosegljivost na nacionalnem nivoju iz proračunskih virov.
Kadrovske področje	<ul style="list-style-type: none"> Okrepiti ekipo redno zaposlenih z zdravstvenim kadrom, konkretno z vsaj eno zdravnico ali zdravnikom, ki bi bil zaradi ohranjanja licence še vedno delno zaposlen na matični kliniki. Čaka nas postopna uvedba darovanja DCD, ki bo tudi kadrovska zahtevna, poleg tega pa predvidevamo več aktivnosti na področju zdravljenja s presaditvijo tkiv in celic. Dodatno zaposliti strokovnjaka z izkušnjami s področja informatike, kjer nas čaka prenova celotnega informacijskega sistema, vključno s povezavami na Eurotransplantov informacijski sistem. Ob prihodnji sprostitevi delovnih mest zaposliti strokovnjaka za stike z javnostmi.
Nabavno področje	<ul style="list-style-type: none"> Sprotno investiranje v osnovna sredstva.
Področje prostorske ureditve in opreme	<ul style="list-style-type: none"> Dolgoročno načrtujemo širitev obstoječih prostorov ali selitev v nove večje prostore, ki se morajo obvezno nahajati v neposredni bližini UKC zaradi prepletanja dejavnosti s kliničnim delom v UKCL. Sprotno posodabljanje opreme in skrb za ustrezne delovne pogoje in sredstva v primeru dela od doma.
Področje informatike	<ul style="list-style-type: none"> Nadaljevanje izvajanja in razvoj programa za Zagotavljanje kakovosti v donorskem programu - QAP. Celotna prenova informacijskega sistema zavoda – programov POT in TIC, povezava z informacijskimi sistemi vseh bolnišnic in napredna povezava z Eurotransplantovim informacijskim sistemom. Večino predvidenega dela je opisanega v DIIP, ki smo ga oddali na MZ v letu 2022.

3.6 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAJO IZ DOLGOROČNIH CILJEV

Cilji Slovenija-transplanta za leto 2023 so bili sledeči:

1. Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Okrepitev donorske dejavnosti s ciljem zvišati število primernih, aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev.
2. Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti, vključno s postopnim krašanjem diagnostike možganske smrti (DSA in TCD, namesto EEG), kjer bo to mogoče.
3. Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.

4. Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).
5. Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT).
6. Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.
7. Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja.
8. Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.
9. Upravljanje in vodenje registrov.
10. Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Celostna prenova in posodobite spletne strani Zavoda. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.
11. Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju.
12. Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.
13. Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internalnih in mednarodnih projektov.
14. Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.
15. Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.
16. Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.
17. Pozitivno poslovanje zavoda.
18. Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.
19. GDPR.

3.7 OCENA DOSEŽENIH CILJEV

Ključni merljivi kazalci delovanja Slovenija-transplanta:

- KP1 - dodana vrednost na zaposlenega = 61.501 EUR

Je osnovni ekonomski indikator in temeljno merilo gospodarske aktivnosti ter uspeha. Vsebinsko pomeni novo ustvarjeno vrednost, ki jo je naš zavod ustvaril v enem letu.

- KP2 – EBIT = 984 EUR

Predstavlja poslovni izid, ki ga je naš zavod ustvaril s poslovanjem.

- KP3 – EBITDA - 984 EUR

Je eden izmed pokazateljev uspešnosti poslovanja, izračunavamo ga tako, da poslovnemu izidu iz poslovanja prištejemo odpise vrednosti, katerih naš zavod v letu 2023 ni imel.

- KP5 - povprečna neto plača na zaposlenega = 2.488 EUR

Kazalec predstavlja povprečno neto plačo na zaposlenega, ki vključuje plačilo za vse vrste oblik dela (redno delo, izobraževanje, nadure, ...).

- KP8 – stopnja pokritosti dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju = 4,6

Kazalec večji od 1 nam pove, da so dolgoročna sredstva financirana z lastnimi sredstvi in sredstvi v upravljanju.

- KP10 - povprečno število dni izobraževanja = 1 dan

Prikazuje povprečno število dni izobraževanja na enega zaposlenega.

3.8 REALIZACIJA LETNIH CILJEV

Tabela 2: Realizacija letnih ciljev

REALIZACIJA LETNIH CILJEV			
Zap. št.	Planirani letni cilji	% realizacije	Razlogi za nerealizirane letne cilje
1.	Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi	100%	

	organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Okrepitev donorske dejavnosti s ciljem zvišati število primernih, aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev.		
2.	Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti, vključno s postopnim krajšanjem diagnostike možganske smrti (DSA in TCD, namesto EEG), kjer bo to mogoče.	95%	S strani MZ nismo dobili potrjene in imenovane ekipe za prenovo pravilnika MS. S strani zavoda je bilo narejeno vse.
3.	Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.	100%	
4.	Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).	100%	
5.	Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT).	100%	
6.	Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.	100%	
7.	Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja.	95%	Kljud spodbujanju naloge nismo uspeli dokončati zaradi nesodelovanja ostalih deležnikov.
8.	Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.	100%	
9.	Upravljanje in vodenje registrov.	100%	
10.	Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Celostna prenova in posodobite spletne strani Zavoda. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.	100%	
11.	Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju.	100%	

12.	Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.	100%	
13.	Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.	100%	
14.	Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.	100%	
15.	Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.	100%	
16.	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.	90%	S strani Zavoda je bilo narejeno vse. S strani MZ še čakamo nekatere zaključke.
17.	Pozitivno poslovanje zavoda.	100%	
18.	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.	95%	Nastavili vse za začetek
19.	GDPR	100%	

3.8.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bošnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Okrepitev donorske dejavnosti s ciljem zvišati število primernih, aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev

V letu 2023 smo sproti reševali vse ovire in se ustrezno prilagajali spremembam v varnostnih protokolih domačih in tujih donorskih centrov pri izmenjavi organov in tkiv med državami Eurotransplanta. Sicer se je stanje po pandemiji v številnih državah normaliziralo, žal pa smo v Sloveniji ostali brez svojega letalskega prevoznika in tako smo bili tudi v preteklem letu primorani iskati ustrezne rešitve preko letalskih povezav iz sosednjih držav. Za nas bi bilo izjemnega strateškega pomena že daljše odprtje mariborskega letališča, saj je letališče JP Ljubljana pogosto zaprto zaradi vzdrževalnih del in prenove. Pobuda je prišla celo s strani zaposlenih na Letališču Edvarda Rusjana Maribor, ki z nami že dolga leta sodelujejo in izjemno predano podpirajo našo dejavnost. Skupaj smo sestavili dopis za Ministrstvo za infrastrukturo in ga posredovali Ministrstvu za zdravje. Na odgovor in morebitne logistične prilagoditve še čakamo.

Koordinirali smo dejavnosti pridobivanja, presaditve in uničenja organov med donorskimi in transplantacijskimi centri, laboratoriji, izvajalci prevoza organov, evropsko organizacijo za izmenjavo organov, s katero je sklenjen sporazum, in mednarodnimi organizacijami za izmenjavo organov. Dejavnost se izvaja z zagotavljanjem 24-urne dosegljivosti centralnih transplantacijskih koordinatorjev. Delo je bilo opravljeno v skladu z normativi in zahtevami

za kakovostno in varno ravnanje z organi in tkivi. V ta namen smo nadaljevali tudi z izobraževanjem novih sodelavk in sodelavcev.

V letu 2023 je bilo v ospredju predvsem zvišanje števila aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev – prvič smo presegli število 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev (30.66) in 27 dejanskih darovalcev / milijon prebivalcev (27.36). Izboljšanje kazalnikov kakovosti smo v preteklem letu dosegli:

- na osnovi tesnejšega sodelovanja z bolnišničnimi transplantacijskimi koordinatorji (BTK) in člani njihove delovne skupine, vodstvi donorskih bolnišnic, zdravniki ter ostalimi zdravstvenimi delavci na Oddelkih za intenzivno medicino (v nadaljevanju OIM) in v Urgentnih centrih ter strokovnjaki, ki so odgovorni za razvoj in izvajanje posameznih programov za presaditve;
- s stalnim sodelovanjem med strokovnjaki in odgovornimi osebami za izmenjavo organov v Sloveniji in na mednarodni ravni (Eurotransplant);
- z aktivnim so-oblikovanjem strokovnih smernic, ki jih pripravlja Eurotransplant;
- s koordinacijo vseh aktivnosti, povezanih s pridobivanjem organov in tkiv na nacionalni in mednarodni ravni;
- z nadzorom nad učinkovitostjo donorskoga programa v donorskih bolnišnicah po metodi QAP, to je z analizami rezultatov, s sestanki v sklopu zunanje revizije in z uvedbo potrebnih korekcijskih ukrepov;
- z rednim izobraževanjem strokovne javnosti, ki s številnimi deležniki sodeluje pri optimizaciji donorsko-transplantacijskega sistema;
- z uspešnim sodelovanjem z društvom pacientov in z osveščanjem splošne in strokovne javnosti z rezultati našega dela, tudi preko popolnoma prenovljene spletne strani zavoda;
- z izboljšavami in nadaljnjo optimizacijo interne komunikacije in spletne izmenjave občutljivih dokumentov s sodelujočimi v nacionalni donorski mreži prek spletnih orodij (Zoom in InDoc EDGE).

V donorskem programu smo se osredotočali na zmanjšanje števila zavrnitev svojcev za darovanje, kar nam je tudi uspelo, saj se je odstotek zavrnitev znižal iz 32 % na 21 %. Za izvajalce, ki opravljajo pogovor s svojci, smo proti koncu leta organizirali skupni tečaj na osnovnem nivoju.

3.8.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja, ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti, vključno s postopnim krajšanjem diagnostike možganske smrti (DSA in TCD, namesto EEG), kjer bo to mogoče

V vseh donorskih bolnišnicah smo nadaljevali s spodbujanjem k izvajanju dejavnosti v skladu z organizacijsko shemo, ki je bila predstavljena na sestankih z vodstvi bolnišnic, bolnišničnimi koordinatorji (BTK) in ostalimi izvajalci donorskega programa konec leta 2018. Ob obnovljeni organizacijski shemi smo spremenili tudi nagrajevanje za izvajanje dejavnosti. V letu 2023 smo nadaljevali z ustreznim stimuliranjem izvajalcev, tako finančno kot na ostale razpoložljive načine. V skladu z novo pogodbo je za konkretno delo z aktivnim darovalcem predvideno plačilo za BTK (in pomočnike) po opravljenem primeru, sicer pa za lokalno spodbujanje donorske dejavnosti skupaj z osveščanjem o pravočasni detekciji možnih darovalcev, pripravo mesečnega poročila in sprotnim pošiljanjem podatkov o umrlih pacientih v InDocEDGE, BTK prejme mesečni honorar v skladu z doseženimi rezultati iz preteklega leta. Pogoj za obe izplačili (v skladu s pogodbo) je pravočasno oddano mesečno poročilo. Nefinančni načini stimulacije so povabila na izobraževanja (kot slušatelji ali predavatelji), skupni sestanki, priprave na notranjo in zunanjo revizijo, obiski donorskih bolnišnic in seznanjanje vodstev bolnišnic z rezultati dela, uradna pohvala BTK-jev in ob izjemnih dosežkih celotnega tima zdravnikov in tima zdravstvene nege iz določenega OIM, objava izjemnih rezultatov dela v našem kvartalnem novičniku, na naši spletni strani in v letnem poročilu, vključevanje v mednarodne projekte, v katerih sodeluje oz. jih vodi Slovenija-transplant in druge oblike druženja.

Svetovanje donorskim centrom je potekalo sproti v primeru možnega mrtvega darovalca (MMD), in večkrat letno v sklopu zunanje revizije. Delo revizorjev smo intenzivirali s povečanjem števila izvajalcev zunanjih revizij, posledično pa je bil tudi stik z vsemi BTK bolj intenziven in predvsem sproten. V preteklem letu donorskih bolnišnic v sklopu zunanjih revizij nismo obiskovali, smo pa vodstva bolnišnic sproti obveščali o rezultatih dela preko spletnega novičnika zavoda Slovenija-transplant.

V letu 2023 smo nadaljevali s sodelovanjem pri pripravi in upoštevanju EU smernic. Kot temeljno referenčno gradivo za vse sodelujoče v donorskem programu že dlje časa priporočamo, uporabljam in distribuiram smernice, ki so pripravljene v odboru Sveta Evrope CD-P-TO (European Committee on Organ Transplantation) in sicer v obliki referenčnega priročnika Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation in Guide to the Quality and Safety of Tissues and Cells for Transplantation. Posodobljena verzija priročnika za organe je izšla v letu 2022 in je v elektronski obliki dostopna vsem uporabnikom preko zbirke dokumentov za profesionalno uporabo v InDoc EDGE. O pomembnejših novostih smo donorske centre sproti obveščali na skupnih spletnih konferencah, preko novičnika, na spletni strani in družbenih omrežjih. Občutljive informacije smo v skladu z GDPR posredovali preko stroga zavarovanih komunikacijskih kanalov.

Slovenija-transplant je odgovoren za preglednost, obseg in sprotno posodabljanje celotne dokumentacije v orodju InDoc EDGE. O spremembah sproti obveščamo vse uporabnike zbirke. Dodatno usklajevanje je v letu 2023 1 x mesečno potekalo v obliki spletnih konferenc. Implementacijo takega načina usklajevanja dejavnosti smo uvedli že marca leta 2020. V letu 2023 smo razširili uporabo platforme InDoc Edge za uvajanje brezpapirnega poslovanja in sprotnega arhiviranja dokumentacije zavoda. V ta namen smo podprli sprotno elektronsko zbiranje dokumentacije, ki je potrebna za uspešno koordinacijo multi-organskega odvzema in ponudbe organa za našega prejemnika iz tujine, pričeli pa smo tudi s pripravami na elektronsko arhiviranje celotne dokumentacije zavoda, od leta 1998 dalje.

V letu 2023 smo nadaljevali z implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation) in dosegli odmevnješte rezultate v Splošni bolnišnici Murska Sobota in Splošni bolnišnici Brežice.

V letu 2023 smo načrtovali uvedbo telemedicinske rešitve, ki bi zapolnila kadrovsko in tehnološko vrzel na področju potrjevanja možganske smrti. Problem je namreč, da za potrditev klinične slike možganske smrti z metodami dokaza zaustavitve znotraj lobanjskega pretoka perfuzijske scintigrafije izven delovnega časa pogosto ni mogoče opraviti, v številnih donorskih bolnišnicah pa sploh ni na voljo. Elektroencefalografija (preiskava EEG) po drugi strani meri le aktivnost možganske skorje, poleg tega pa zahteva veliko dodatnega časa za izpolnitve pogojev, da je preiskava sploh ustrezna. Ob predvideni prenovi pravilnika o dokazovanju možganske smrti, kjer bomo sledili skupnim svetovnim smernicam, pa smo na prvem skupnem sestanku ugotovili, da bistvene izboljšave na področju logistike dokazovanja možganske smrti v donorskih bolnišnicah zaradi nezanesljivih rezultatov CTA ne bo mogoče izvesti. Še naprej se bomo morali zanašati na EEG preiskavo, v kolikor ne bo mogoče izvesti scintigrafske potrditve zaustavitve znotrajlobanjskega pretoka krvi.

3.8.3 Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv

V letu 2023 smo nadaljevali z nadzorom nad učinkovitostjo in kakovostjo izvajanja donorskega programa z uporabo metode Quality assurance programme (QAP).

Nadaljevali smo z zbiranjem podatkov za nadgraditev programa iQAP. Sistem je namreč zasnovan po sekvenci dogodkov in postopkov, kot se izvajajo v španskem modelu dela in smo ga v Slovenija-transplantu začeli uvajati že leta 2011. Od takrat dalje ga nenehno izboljšujemo. V letu 2023 smo v sodelovanju z BTK-ji in zunanjimi revizorji pripravili predloge

za nadgradnjo, bistvo pa je celoten program približati aktivni detekciji, ki se bo izvajala v vseh donorskih bolnišnicah. Cilj je tudi zagotoviti, da bi program omogočal bolj natančno beleženje več vmesnih postopkov, ravni posameznega dejanja in specifikacij kontraindikacij za darovanje. Začetek prenove programa iQAP je odvisen od odobritve finančnih sredstev s strani MZ, za katera smo uradno zaprosili in posodobili DIIP v začetku leta 2023.

Za posredovanje zaupnih podatkov, potrebnih za namene zunanje revizije, smo v letu 2023 v vseh donorskih bolnišnicah dokončno uvedli dosledno uporabo zbirke podatkov InDoc EDGE Slovenija-transplant, ki je s svojimi vsebinami tudi sicer v pomoč vsem BTK za sprotno delo.

Zunanje revizije smo v letu 2023 izvajali prim. Danica Avsec, dr. med., Barbara Hudournik, dr. med., Irena Gregorčič, dr. med. in Andrej Gadžijev, dr. med.

Revizorji so nadzirali sledeče donorske bolnišnice:

- **Danica Avsec:** SB Jesenice, SB Ptuj in SB Brežice;
- **Barbara Hudournik:** UKC Maribor, SB Slovenj Gradec in UKC Ljubljana (CIT, ONIT, KVIT in KOITO);
- **Irena Gregorčič:** SB Celje, SB Nova Gorica in UKC Ljubljana (KOIIM in KIBVS-RC);
- **Andrej Gadžijev:** SB Murska Sobota, SB Novo mesto in SB Izola.

S štiričlansko komisijo smo v letu 2023 nadaljevali s sprotnimi revizijami na podlagi pridobljenih mesečnih poročil, odpustnic umrlih pacientov, posredovanih preko InDoc EDGE, in podatkov o vseh umrlih pacientih, ki so jih v program iQAP vnesli BTK-ji. Na ta način smo vzdrževali sistem semiurgentnega odzivanja na ugotovljene ovire v samem procesu detekcije možnih darovalcev v nacionalni mreži donorskih bolnišnic, predvsem preko videokonferenc z odgovornimi zdravniki za donorsko dejavnost ter skupnimi iskanji najprimernejših rešitev.

3.8.4 Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij)

V letu 2023 smo pripravili osnutek skupnega dokumenta, ki pokriva področje organovigilance in histovigilance. Do sedaj smo obravnavali vsak primer na področju organov in tkiv ločeno. Dokument vsebuje tudi navodila za ocenjevanje in poročanje Slovenija-transplantu. V letu 2023 smo v aplikaciji za poročanje o tkivih in celicah dogradili modul za poročanje o vseh vrstah odklonov, zlasti nepričakovanih, ki bo v celoti nadomestil dosedanji sistem obravnave neželenih dogodkov in reakcij na področju tkiv in celic.

V letu 2023 nismo izvajali izobraževanj, saj smo dve tovrstni izobraževanji izvedli v 2022 in skladno z anketnim vprašalnikom ocenili, da so izobraževanja smiselna vsaki dve leti.

V preteklem letu je bilo poročanih 16 primerov, ki so odstopali od ustaljenih standardnih poti. V nobenem primeru ni prišlo do neželene hude reakcije, saj je bilo poročanje in ukrepanje pravočasno. V enem primeru je bil izgubljen organ, v 7 primerih je prišlo do administrativno-tehničnih težav, v 4 primerih je šlo za benigno obolenje, v enem primeru je bil preprečen prenos Covid-19.

3.8.5 Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT)

3.8.5.1 Spletna aplikacija Nacionalni program za tkiva in celice

Slovenija-transplant ima dve spletni aplikaciji za zbiranje podatkov o tkivih in celicah. Prva je starejšega datuma in ne pokriva sodobnih zahtev, tako iz strokovnega, kot tudi z organizacijsko-zakonodajnega vidika. V aplikaciji so zbrani podatki o darovalcih, odvzetih tkivih ter o obdelavi in shranjevanju tkiv. Izvaja se samo tekoče vzdrževanje, uporablja se za podatke o odvzemu popkovnične krvi in popkovnice. Ne zagotavlja sledljivosti od darovalca do prejemnika in obratno. To aplikacijo opuščamo.

Pri prenosu podatkov in posodobitev iz testnega okolja v delovno okolje so se pokazala neskladja z zastarelo programsko opremo na strežniku Slovenija-transplanta. To sedaj rešujemo, za krajše prehodno obdobje bo urejeno v kratkem. Trajna rešitev je nakup novega strežnika in ustrezne programske opreme.

V pripravi je nova aplikacija. V letu 2023 smo pri pripravi opravili naslednje naloge:

- Posodobitev modula 100 (podatki o darovalcu): KZZ se lahko zamenja z biometrično osebno izkaznico
- Posodobitev modula 701: zahtevek za izdajo tkiva
- Posodobitev modula 702: poročilo o presaditvi tkiva
- Posodobitev validacije v modulih: 100, 701, 702, 350, 390, ter 631 do 640
- Posodobitev modula Osebe: kjer je seznam vseh uporabnikov aplikacije za tkiva in vseh ekip za odvzem, obdelavo dodelitev in presaditev tkiv
- Posodobitev modula Uporabniki: kjer se dodeljujejo pristojnosti in dostop uporabnikom
- Dokončan novi modul Statistična poročila: ta modul omogoča dinamično in navzkrižno obdelovanje podatkov
- Dokončan novi modul Zgodovina vstopov v aplikacijo za tkiva
- Dokončan je novi modul SAE/SARE: neželeni dogodki in neželene reakcije (manjka še pretvorba v pdf datoteko, prevod iz angleškega jezika in tiskanje dokumenta)
- Dokončan je modul Čakalna lista za očesna tkiva (možnost nacionalnega vodenja čakalne liste očesnih tkiv ali vodenje čakalne liste očesnih tkiv po ustanovah)

- Dokončanje postopka sprememba enega tkiva v drugo tkivo ali celice: V modulih za obdelavo tkiva (631 do 640). Sedaj je možno po obdelavi tkiva sprememba enega tkiva v drugo tkivo ali celice
- Modul Seznam tkiv in celic: Razširili smo nabor tkiv in celic iz 380 na 500, kar posledično omogoča spremembo enega tkiva v drugo tkivo. Dodali smo slovenske in evropske kode vseh novih tkiv in spremenili vse slovenske nacionalne kode tkiv in celic. Dodali smo derivate tkiv in celic, ki so označeni s posebno številko, kar je razvidno iz kode tkiva ali celic
- POOLING (slovenskega izraza še nismo določili, potrebno je posvetovanje z jezikoslovci) je nov modul, predpisani s strani Evropske komisije, ki omogoča združevanje oziroma zlivanje več tkiv ali celic v eno tkivo ali celice. Možnosti sta dve: zlivanje iste vrste tkiva ali celic v isto vrsto tkiva ali celic ali pa različnih vrst tkiv ali celic v drugo tkivo ali celice. Ob tem se spremeni tudi številka darovanja in koda končnega produkta tkiva ali celic. Pooling je trenutno v postopku izvajanja. Zahteve so bile napisane v letu 2023, specifikacije bodo pripravljene v letu 2024, izvedbo predvidevamo v letu 2024.

Novo aplikacijo za tkiva in celice trenutno že uporabljajo v Ortopedski bolnišnici Valdoltra in na Očesni kliniki Ljubljana, vendar brez sledečih funkcionalnosti: statističnih poročil, dnevnika vstopa, SAE/SARE, spremembe enega tkiva v drugo tkivo. Glede na nabor podatkov je nova aplikacija nekajkrat obsežnejša od stare verzije in zagotavlja popolno sledljivost in transparentnost od darovalca do uporabnika in obratno.

Začetek uporabe nove aplikacije smo v letu 2023 načrtovali tudi v drugih ustanovah, vendar načrta žal nismo uresničili zaradi zahtevnosti in zaradi obsežnega nabora ostalih opravljenih nalog, ki so navedene zgoraj.

Poudarjamo, da so postopki, kot so SAE/SARE, slovenska nacionalna koda, sprememba tkiva ali celic v drugo tkivo ali celice in Pooling inovativne rešitve, ki še ne obstajajo v Evropskem prostoru v elektronski obliki. Nobena država oz. inštitucija še nima nacionalne aplikacije za tkiva in celice s tovrstnimi inovativnimi rešitvami.

Temu primerno je potrebno nameniti čas za razvoj, specifikacije, izvedbo in testiranje, kar so dolgotrajni in zelo zapleteni postopki.

3.8.5.2 Nacionalni register za organe POT

Obstoječa aplikacija za organe POT ne ustreza več sodobnim standardom podatkovnih baz, je precej zastarela, vendar še vedno v uporabi. V mednarodnem prostoru (ET) je pretok podatkov za rutinsko klinično delo zagotovljen in varen z upoštevanjem varnostnih standardov. Življenska doba aplikacije za organe POT se izteka. Trenutno še zagotavljamo nemoteno in varno delovanje, kar pa v prihodnjih letih zaradi napredka v novi programski opremi ne bo več mogoče.

V slovenskem prostoru komunikacija z uporabniki poteka znotraj mreže ZNET, ki je varno okolje in dostopno le uporabnikom zdravstvenih storitev.

Že v letu 2022 smo pripravili strokovne podlage za pripravo nove aplikacije za organe POT 2, ki bo omogočala sodobno izmenjavo podatkov o mrtvih darovalcih in njihovih organih tako med državami članicami Eurotranspanta, kot tudi med slovenskimi uporabniki v donorskih centrih znotraj nacionalne donorske mreže. Izdelava nove aplikacije POT 2 je velik projekt, ki čaka na podporo Ministrstva za zdravje, saj presega finančne zmožnosti tekočega poslovanja zavoda Slovenija-transplant. Dokumenti čakajo na MZ in so pripravljeni za odobritev.

V letu 2023 smo izvajali tudi ostale naloge, ki spadajo v sklop rednega dela oziroma vzdrževanja:

- Uvedli smo modul za poročilo o napakah pri prenosu podatkov na ET
- Na zahtevo Eurotransplanta smo spremenili varnostne protokole, kar nam omogoča dostop do njihovega informacijskega sistema. To se dogaja v določenih časovnih obdobjih, oziroma po potrebi.
- Predelali smo poročilo o odvzetih tkivih in organih, ki je sedaj bolj obširno in bolj natančno
 - Izvajamo dodajanje novih uporabnikov
 - Redno izobražujemo in usposabljammo nove uporabnike (CTK, BTK)
 - Odpravljamo težave glede dostopa za uporabnike
 - Dodali smo podatek o bolnišničnem koordinatorju
 - Redno sodelujemo z informacijsko hišo Pinna, ki ureja aplikacijo POT in informacijsko hišo Artmann, ki obnavlja in dograjuje program TIC

3.8.5.3 Sistem za zagotavljanje kakovosti in varnosti

Gre za računalniški program, v katerega BTK za posamezno donorsko bolnišnico vnašajo podatke o vseh umrlih pacientih iz OIM. V primeru, da bi posamezen pacient lahko postal ali je postal umrli darovalec organov in tkiv, program omogoča zapis po posameznih kaskadah, ki se zaustavijo na določenem koraku. Pravilen vnos podatkov revizorjem donorskoga programa razkriva tarčne točke oziroma ovire na poti pravilne detekcije in večje realizacije potenciala za darovanje na posameznem OIM.

V letu 2023 smo nadaljevali s tekočim vzdrževanjem programa iQAP. Novih posodobitev nismo predvideli, ker bomo prenova programa priključili posodobitvam celotnega informacijskega sistema Slovenija-transplanta po odobritvi DIIP s strani Ministrstva za zdravje.

3.8.6 Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj

Strukturirano in kontinuirano izobraževanje tako strokovne kot tudi splošne javnosti je ključnega pomena za uspešen razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti. Organizacija kakovostnega izobraževanja za strokovnjake s področja transplantacijske medicine je v skladu z zakonodajo in statutom zavoda ena od temeljnih nalog Slovenija-transplanta. Na podlagi drugega odstavka 28. člena Zakona o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT, Ur.l. RS št.56/15, 2015), je bil sprejet PRAVILNIK o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Uradni list RS, št. 21/16), ki določa vsebino programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi. Potrebo po aktivnosti na področju izobraževanja vključuje tudi evropska zakonodaja (Direktiva 2010/53/EU). Izobraževanje je bilo ena od ključnih prioritet Akcijskega načrta za področje darovanja in presaditev organov (2009-2015), vključeno je tudi v Resolucijo CM/RES(2015)10 Sveta Evrope o vlogi in usposabljanju zaposlenih zdravstvenih delavcev v enotah intenzivne terapije glede donorskoga programa.

Vse redne izobraževalne programe smo posodobili v skladu z novostmi in sodobnimi strokovnimi smernicami in vključili oziroma okreplili predstavitev aktualnih tem, kot so aktivna detekcija, nove smernice pri zdravljenju in oskrbi kritično bolnih v enotah intenzivne medicine in možnosti za darovanje organov in tkiv po smrti (program ICOD) in darovanja organov po kontrolirani oz. nadzorovani cirkulatorni smrti (DCD). Nadgradili smo vsebino delavnice o biovigilanci.

V letu 2023 smo pričeli z aktivnostmi za pripravo posebej prilagojene, zahtevnejše verzije osnovnega izobraževanja, namenjenega zdravstvenim delavcem, zaposlenim na oddelkih interne intenzivne medicine, nevrokirurgije in urgentne dejavnosti v UKC Ljubljana in v ostalih donorskih bolnišnicah. To so oddelki, kjer zaznavamo precejšen potencial za darovanje. Na podlagi ugotovitev revizijske komisije, ki izvaja zunanji nadzor nad detekcijo umrlih darovalcev v nacionalni donorski mreži, smo oblikovali strokovno delovno skupino za pripravo koncepta izobraževanja za internistične intenziviste. Specifična predavanja o prepoznavanju, oceni in vzdrževanju umrlih darovalcev in razširjeni diagnostiki možganske smrti na oddelkih za intenzivno medicino (OIM), kjer zdravijo predvsem internistične (nekirurške) paciente, smo začeli pripravljati konec leta 2023 v sodelovanju s strokovnjaki ter predavatelji iz enot ONIT in KOIIM v UKC Ljubljana in OIIM v UKC Maribor in SB Celje. Eden pomembnejših dogоворov po prvem sestanku je bil poenotenje spremeljanja internističnih pacientov z znaki težje okvare možganov. Dogovorili smo se, da se take

paciente intenzivno zdravi do vključno 6. dne, saj v več kot 95% v kasnejšem poteku zdravljenja ne izpolnjujejo več pogojev za dokazovanje možanske smrti, pač pa večina preide v vegetativno stanje.

V sklopu rednih, že uveljavljenih izobraževanj, smo izvedli:

- Dve izvedbi osnovnega izobraževanja o donorskem programu in sicer v SB Ptuj in SB Brežice. Izobraževanja se je udeležilo skupaj 40 udeleženk in udeležencev.
- Eno osnovno verzijo Delavnice sporočanje slabe novice in pogovor o darovanju za nove centralne transplantacijske koordinatorje in bolnišnične transplantacijske koordinatorje. Delavnice se je udeležilo 5 udeležencev.
- Tridnevni 10. Intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov TPM/Intermediate Traning Course in Transplant Coordination. Tečaj je potekal med 27. in 29. 3. v Hotelu Plesnik v Logarski dolini. Udeležilo se ga je 33 udeleženk in udeležencev, ki so ga ocenili z odličnimi ocenami. V prilogi si lahko ogledate evalvacijsko poročilo.

Priloga: 10th Transplant procurement management training course 2023 – EVALUATION REPORT

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti smo v Slovenija-transplantu prenašali v okviru rednih in izrednih medicinskih in zdravstvenih visokošolskih in univerzitetnih izobraževalnih programov. V letu 2023 je prim. Danica Avsec izvedla predavanja o etiki v donorski in transplantacijski medicini na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. V obliki mentorstva ali so-mentorstva Slovenija-transplanta smo glede na izražene potrebe in po dogovoru, sodelovali pri diplomskih nalogah in drugih študentskih projektih na temo darovanja in pridobivanja delov človeškega telesa za namen zdravljenja.

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti so sodelavci Slovenija-transplanta delili v različnih zdravstvenih zavodih in na strokovnih simpozijih kot vabljeni predavatelji:

- predstavitev delovanja Slovenija-transplanta in področje darovanja organov za zaposlene v Zdravstvenem domu Postojna
- Predstavitev delovanja Slovenija-transplanta in transplantacijske mreže na 75. srečanju Slovenskega združenja za gastroenterologijo in hepatologijo (Andrej Gadžijev, dr. med.)
- Predstavitev novih strokovnih smernic v donorski medicini na 30. Mednarodnem simpoziju intenzivne medicine in 27. Seminarju intenzivne medicine za medicinske sestre in zdravstvene tehnike. Bolj podrobno je naše sodelovanje opisano v naslednjem podpoglavlju.
- predstavitev transplantacijske dejavnosti za zaposlene na ZTM (Ivana Marić, dr. med.)

- predavanje Multiorganski odvzem v donorskih bolnišnicah/Sistem obveščanja OPMS v donorskih bolnišnicah v sklopu izobraževanja za operacijske medicinske sestre v UKC Ljubljana (Gorazd Čebulc, dr. vet. med.)

Aktivni smo bili tudi pri izobraževanje splošne javnosti. V letu 2023 smo izvedli sledeča izobraževanja:

- izobraževanje za pooblašcene osebe za zbiranje izjav o opredelitvi za darovanje za časa življenja za novo pooblaščeno organizacijo Center za pomoč na domu Maribor, ki se je na novo pridružila mreži pooblaščenih organizacij (Andrej Gadžijev, dr. med., Prim. Danica Avsec, dr. med, Barbara Uštar, univ. dipl. geog.).
- dve predstavitev področja darovanja organov v sklopu usposabljanja za prostovoljce kluba 100 kapljic, ki deluje v okviru RKS (Gorazd Čebulc, dr. vet. med.)
- Strokovni simpozij v okviru praznovanja Evropskega dneva darovanja

3.8.7 Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja

V letu 2023 smo se udeležili 30. mednarodnega simpozija intenzivne medicine in 27. seminarja intenzivne medicine za medicinske sestre in zdravstvene tehnike na Brdu pri Kranju (Kongresni center, 26 in 27. maj 2023).

Odpirali smo etične premisleke o spoštovanju človekovih pravic in odgovornem odločanju posameznikov pri izvajanju medicinskih postopkov ob koncu življenja, tudi o darovanju organov po smrti. Razpravljali smo o možnosti sprejema bolnikov z infaustno prognozo na oddelke za intenzivno medicino z namenom darovanja organov po smrti – Intensive Care facilitation on Organ Donation (ICOD) (o pomembni vlogi OIM pri podpiranju in olajševanju postopka darovanja organov). V ta namen smo se z organizatorji dogovorili, da kot predavatelja povabimo našega španskega kolega, dr. Angela Ruiz iz Barcelone, ki je predstavil program ICOD in DCD darovanje. Španci so namreč že leta goniла sila pri razvoju donorsko-transplantacijske medicine in najuspešnejša država na svetu po številu darovalcev in številu presaditev na milijon prebivalcev. Z odgovornimi strokovnjaki smo se pogovarjali tudi o tem, kako najti ustrezne dodatne postelje in kader, potreben za izpeljavo tovrstnega programa. Na ta način bi namreč zaznali več možnih možgansko mrtvih darovalcev, ki jih sedaj spregledamo zaradi (pre)hitrega odločanja za paliativno zdravljenje brez premisleka o tem, ali je umrla oseba po smrti želela postati darovalec organov in tkiv, in preverjanja, če je to željo celo uradno izrazila z vpisom v nacionalni register darovalcev po smrti. Po podatkih iz literature gre za povsem sprejemljivo obremenjevanje enot za intenzivno terapijo s tem novim programom, ki prinaša dodano vrednost za bolnika samega, z dodatnim časom za diagnostiko infaustne situacije, po drugi strani pa omogoča tudi svojcem, da se lažje poslovijo oz. sprejmejo slabo novico.

V povsem začetni fazi je priprava Pravilnika o darovanju po nadzorovanem in nenadzorovanem zastoju cirkulacije in dihanja (cDCD in uDCD). V letu 2023 smo pridobili pomembne dodatne podatke od hrvaških kolegov, ki prav tako postopno uvajajo program DCD darovanja.

3.8.8 Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti

Zavod Slovenija-transplant sistematično zbira, obdeluje in hrani dokumentacijo in nabore podatkov, ki se nanašajo na mrtve in žive darovalce organov in tkiv. Dokumentacijo zavarujemo in arhiviramo skladno z veljavno zakonodajo. Podatke uporabljamo pri pripravi različnih periodičnih poročilih, s katerimi seznanjamo strokovno in tudi širšo javnost, ter na tak način zagotavljamo transparentnost dejavnosti. Dosledno zbiramo ključne podatke in jih tudi objavljamo.

Sledljivost zagotavljamo z doslednim sledenjem in beleženjem podatkov o darovanih, odvzetih, uporabljenih in uničenih organih in tkivih. Veriga sledljivosti je nepretrgana, od darovalca v donorskem centru, do prejemnika v transplantacijskem centru.

Varnost in kakovost izvajamo na več nivojih. Najprej zagotovo s posodabljanjem sistema kakovosti, v katerega so vključeni vsi dokumenti, od obrazcev do navodil in organizacijskih predpisov, nato pa z doslednim in natančnim vnosom podatkov v programa: POT, TIS TC. Podatke tudi primerjamo s programi Eurotransplanta. Vso dokumentacijo hranimo tudi v papirnati obliki. Ta naloga je permanentna, saj je ves čas potrebno zagotavljati najvišji nivo kakovosti in varnosti organov in tkiv, ki so namenjeni zdravljenju pacientov.

V 2023 smo začeli z elektronskim arhiviranjem celotne dokumentacije o pridobljenih, uporabljenih in uničenih organih. Decembra 2023 smo tudi začeli poskusno arhivirati vso dokumentacijo o mrtvih darovalcih in organih v elektronski obliki, ki je skladna z GDPR.

3.8.9 Upravljanje in vodenje registrov

3.8.9.1 Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov

Slovenija-transplant v sodelovanju s kliničnimi transplantacijskimi koordinatorji vodi elektronsko in ročno vodeno zbirko podatkov o vpisanih pacientih, ki čakajo na zdravljenje z deli človeškega telesa. V Republiki Sloveniji je za vsak organ za prejemnike organov umrlih darovalcev en sam nacionalni čakalni seznam. Vnos podatkov na čakalni seznam izvajajo

transplantacijski centri oz. Slovenija-transplant v primeru čakalnega seznama za jetra. Prejemnike organov umrlih darovalcev se uvrsti na čakalni seznam evropske organizacije za izmenjavo organov Eurotransplant, s katerim je sklenjena pogodba o izmenjavi organov.

Čakalni sezname za presaditev tkiv se vodijo v posamezni ustanovi, ki izvaja transplantacijo določenega tkiva. Slovenija-transplant nadzoruje nacionalni seznam. Čakalni seznam za tkiva se oblikuje na podlagi nacionalnih meril za uvrstitev na čakalni seznam.

Področje ureja Pravilnik o uvrstitvi oseb na čakalni seznam zaradi zdravljenja s presaditvijo delov človeškega telesa (UL št. 85/2016).

Na nacionalni čakalni seznam za presaditev organa je bilo leta 2023 uvrščenih skupaj 151 oseb, od tega 58 za ledvico, 29 za jetra, 48 za srce in 16 za pljuča.

V letu 2023 smo na podlagi obvestila iz Eurotransplanta (ET) o nepopolnosti podatkov o stanju prejemnikov po presaditvi (t. i. Follow-up), sklicali dva sestanka z vodji posameznih transplantacijskih programov iz UKC Ljubljana, da bi jih vzpodbudili k rednemu vnašanju podatkov v informacijski sistem ET. Na podlagi pogоворов smo na ET poslali pobudo za poenostavitev aplikacije Follow-up, ki je trenutno zelo zahtevna za vnos.

3.8.9.2 Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih

Od samega začetka vodimo evidence o pridobljenih in uničenih organih, ki so pridobljeni v donorskih centrih slovenske nacionalne mreže, kot tudi o vseh organih, ki so bili k nam poslani iz območja Eurotransplanta ali tretjih držav. Za vsak organ, ki ga komisijsko uničimo, odredimo histopatološki pregled in pripravimo tudi analizo razlogov za uničenje. Le ta nam omogoča izboljšati kakovost in varnost pri preskrbi z organi. Naloga je stalna.

Z Eurotransplantom se dogovarjam, da bi nam omogočal dostop do podatkov o uničenju vseh organov, ki smo jih poslali v države članice Eurotransplanta. Redno smo pošiljali tudi osnovne podatke o stanju prejemnikov (v ET ali transplantacijski center države članice), ki so prejeli organ od našega darovalca. Pogоворi o zahtevah za varnostno posredovanje tovrstnih podatkov so v teku.

3.8.9.3 Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja

V Slovenija-transplantu smo vzpostavili in smo zadolženi za upravljanje elektronske zbirke podatkov o opredeljenih osebah glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja. Z ZZZS imamo sklenjeno pogodbo, s katero so določeni operativni postopki za obdelavo

osebnih podatkov, postopki za vpis opredelitve glede posmrtnega darovanja delov človeškega telesa v elektronsko zbirko podatkov o opredeljenih osebah (aplikacija Darovalec) in postopki za varstvo in zavarovanje osebnih podatkov opredeljenih oseb. Aplikacijo Darovalec so tehnično vzpostavili in jo vzdržujejo in nadgrajujejo pri ZZZS, Slovenija-transplant pa je zadolžen za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in pooblaščenih oseb.

Od leta 2018 je omogočena možnost elektronske opredelitve preko spletne mesta eUprava, na katerega se je možno prijaviti s kvalificiranim digitalnim potrdilom. V letu 2023 se je na ta način opredelilo 1.727 oseb, kar predstavlja 81 % vseh opredelitev.

Tudi v letu 2023 smo skrbeli za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in urejanje postopkov glede pooblaščenih oseb (izdaja pooblastil, preklic pooblastil). Sklenili smo dogovor o sodelovanju z novo pooblaščeno organizacijo, Centrom za pomoč na domu iz Maribora. Pooblastili smo 5 novih pooblaščenih oseb za zbiranje opredelitev glede darovanja organov in sicer na treh območnih združenjih RKS, na Slovenija-transplantu in v Centru za pomoč na domu Maribor. Pooblastila smo preklicali 4 pooblaščenim osebam iz RKS in Slovenija-transplanta, ki so v programu prenehale sodelovati.

Skupaj smo v letu 2023 zbrali 2.129 opredelitev, od tega 2.101 za darovanje in 28 proti darovanju. Število opredelitev se je v primerjavi z letom 2022 povišalo, tako da smo ponovno presegli najvišje letno število opredelitev od vzpostavitve registra. Več kot pol manj pa je bilo opredelitev proti darovanju, v letu 2022 se je proti darovanju namreč opredelilo 53 oseb. V nacionalnem registru opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv po smrti je bilo konec leta 2023 vpisanih skupaj 15.695 oseb, od tega 15.585 za in 110 proti darovanju.

3.8.9.4 Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice

Na področju preskrbe s tkivi in celicami zaradi zdravljenja Slovenija-transplant, skladno z veljavnimi dovoljenji JAZMP, vodi register donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice.

Naloga je stalna in se skladno s spremembami, dopolnitvami in izdajo novih dovoljenj ter ukinitvijo obstoječih dovoljenj register sproti dopolnjuje.

V letu 2023 sta dve ustanovi za tkiva in celice dobili novo dovoljenje JAZMP. Zaradi prenove spletne strani našega zavoda, smo v fazi prenove podatkov vseh ustanov za tkiva in celice, ki imajo veljavno dovoljenje JAZMP.

3.8.9.5 Vodenje registra donorskih bolnišnic

Register donorskih centrov, vključenih v nacionalno mrežo donorskih bolnišnic, vodimo od ustanovitve zavoda Slovenija-transplant dalje. Trenutno je v mrežo vključenih 11 donorskih bolnišnic. UKC Ljubljana je hkrati tudi transplantacijski center za srce, pljuča, jetra, ledvico in trebušno slinavko.

Naloga je stalna in rutinska.

3.8.9.6 Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev

Vodenje natančnih podatkov in dokumentov, ki se nanašajo na posameznega živega in mrtvega darovalca, je nujen pogoj za zagotavljanje transparentnosti, kakovosti in varnosti celotnega področja preskrbe s človeškimi organi zaradi zdravljenja. Največ je dokumentacije o mrtvih darovalcih, saj je živih darovalcev (predvsem ledvic) zelo malo (1-2 primera na leto). Kljub temu pa vodimo podatke in zakonsko določeno dokumentacijo za vsakega darovalca. Dokumentacija je ustrezno arhivirana in obvladovana.

Naloga je stalna in rutinska.

3.8.10 Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Celostna prenova in posodobitev spletne strani Zavoda. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost

Na področju komuniciranja in ozaveščanja smo realizirali zastavljene letne cilje, nekatere celo presegli. Ključno komunikacijsko sporočilo je bilo *Vsek ima pravico in možnost odločitve glede darovanja organov*. Osredotočili smo se na diskurz avtonomne izbire posameznika (brez občutka prisile), kar se je izkazalo za dobro strateško odločitev glede na sedanje družbeno stanje. Jasno, transparentno in pogosto smo komunicirali prek različnih tradicionalnih in sodobnejših medijskih kanalov (tudi preko podcasta Umetnost lenarjenja Davida Zupančiča ipd.). Pri komuniciranju smo bili pozorni na naslavljanje različnih družbenih skupin (mlajši, starejši, študenti, pacienti, svojci, strokovna javnost, opredeljeni, razmišljajoči, neopredeljeni, intelektualno zahtevnejši, ipd. ...). S potupočno razstavo Moja brazgotina, moje življenje smo gostovali v pomembnih donorskih bolnišnicah, političnem centru (Državnem zboru), na srednji šoli in v zdravstvenem domu. Z razstavo in spremljajočimi dogodki neposredno razbijamo mite, zmotne predstave ter z resničnimi zgodbami prejemnikov organov spodbujamo k opredelitvi glede darovanja. V želji za čim boljšo informiranost javnosti smo prenovili spletno mesto www.slovenija-transplant.si.

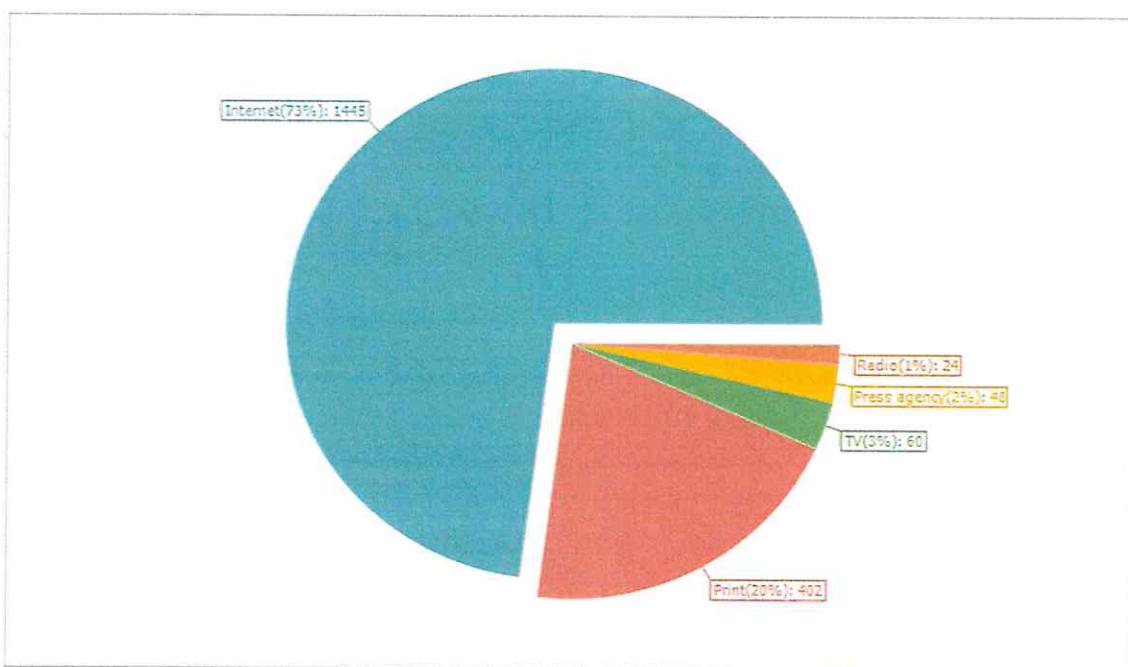
Ocenujemo, da je bilo delo na področju komuniciranja in ozaveščanja javnosti uspešno, saj smo v zdravstveno in medijsko zelo neugodnem času ohranili zaupanje javnosti v darovanje organov in podporo medijev.

3.8.10.1 Komuniciranje prek medijev

V Slovenija-transplantu se zavzemamo za pregledno, odgovorno, etično in jasno komuniciranje z javnostmi. Na voljo smo bili za sodelovanja v medijskih projektih, hitro smo odgovarjali na vsa medijska vprašanja. Ohranjamo dobre odnose s predstavniki medijev, ki podporno in korektno razširjajo naša sporočila. S strateškim delovanjem izpolnjujemo cilj, to je pozitivna družbena kultura darovanja in dobro informirana družba.

Za predstavnike medijev smo na spletni strani pripravili poseben razdelek s foto gradivom in strokovnimi priporočili za komuniciranje področja darovanja organov in drugim (glej <https://www.slovenija-transplant.si/za-medije/>).

Analiza PressClippinga kaže, da je bilo v letu 2023 v medijih zabeleženih kar 1975 objav s ključnimi besedami (kot so darovanje organov, Slovenija-transplant, presaditev organov, Andrej Gadžijev etc.). Večina (1445 objav) je bilo zabeleženih v spletnih medijih.

Slika 2: Analiza objav po številu in tipu medija v letu 2023 (vir: PressClipping)

Clipping ne dokumentira prav vseh objav, zato je število še višje. Predvsem pa smo se vsak mesec pojavljali z vsebinsko kakovostnimi vsebinami. Z medijsko agencijo IPPR smo imeli redne mesečne sestanke. Agencija nas je podpirala pri urejanju objav v bolj komercialno uspešnih, a izjemno branih medijih. Vsebine pripravljamo sami. Kot strokovnjaka v medijih komunicirata odgovorna zdravnika, Andrej Gadžijev in Danica Avsec.

Vpogled v pomembnejše objave je na voljo na časovnici @SloTransplant na Facebooku in na spletni strani zavoda.

3.8.10.2 Spletna stran

Spletno mesto zavoda Slovenija-transplant smo prenovili v sodelovanju z digitalno agencijo Numo. Želeli smo, da bo spletišče v današnjem medijskem kaosu kredibilni informacijski zemljevid za uporabnike. Na jasen način informiramo o postopkih darovanja organov, opredelitvi, zakonodaji, statistiki etc. in predstavljamo vse dejavnosti Slovenija-transplanta. Hkrati z vsebinami stremimo k rahljanju številnih tabujev o posmrtnem darovanju in spremenjanju toge paradigm razumevanja smrti v sodobni družbi.

V posebnih segmentih nagovarjamo strokovno, splošno, medijsko javnost ter paciente pred in po transplantaciji. Spletna stran je medijsko bogata, intuitivna in omogoči uporabnikom bogato in prijetno digitalno izkušnjo. Vsebine na spletni strani so napisane z izrednim občutkom in empatijo do bralca_ke, ki je doživel_a izgubo bližnje osebe ali pa razmišlja in se odloča o opredelitvi glede darovanja. Gumb »Želim se opredeliti« je nevsiljivo stalno prisoten na vseh straneh. Strokovno zahtevni postopki so razloženi kratko in jasno, hkrati pa za zainteresirano javnost odpirajo dodatne vsebine za bolj poglobljeno branje kompleksne tematike.

Vsebine se premišljeno dopolnjujejo in nadgrajujejo z oblikovanjem. Cilj subtilnega oblikovanja je pritegniti uporabnike k darovanju organov, ki je za številne še vedno tesnobno, nevsakdanje, težko in ne tako prijetno. Spletna stran je oblikovana in izvedena z misljijo na človekoljubje, skrbi za sočloveka in trajnost, zato smo tudi samo delovanje - gostovanje spletnega mesta namestili na strežnike, ki se napajajo zgolj iz obnovljivih virov - vetrne energije. Dodana vrednost spletišča je, da sami urejamo vsebine. Poleg tega gostovanje na zunanjem serverju pomeni izboljšano kibernetsko varnost za zavod.

Spletno mesto smo javnosti uspešno predstavili na tiskovni konferenci ob evropskem dnevu darovanja, 13. 10. 2023.

3.8.10.3 Družbena omrežja

V skladu s komunikacijskim načrtom, smo komunicirali na Facebooku, Twitterju in YouTubu. Največji doseg z objavami smo dosegli na Facebooku (prek 140.000 uporabnikov na letni ravni).

Na Twitterju/lksu smo zaradi menjave lastništva in imena platforme ter spremenjenih algoritmov delovanja, postali še manj vidni. Ocenili smo, da komuniciranje na Twitterju/lksu ni več dovolj vidno in smotrno, zato smo račun @SloTransplant prenehali upravljati.

Bolj uspešno in pomembno je bilo komuniciranje na kanalu YouTube, kjer smo junija in julija 2023 objavili 15 izjemnih video zapisov ljudi, ki so delili svoje življenske izkušnje z zdravljenjem s presaditvijo (pred boleznijo, vzrok, postopki, čakanje, hvaležnost, življenje po presaditvi, odnos do darovanja organov, izkušnje z zdravstvom etc.). Kratke video zapise smo razvili v sklopu projekta Erasmus+ You have more than one life. Videi so objavljeni tudi na spletni strani (Izkušnje iz prve roke <https://www.slovenija-transplant.si/izkusnje-iz-prve-roke/>) in zelo uporabni pri komuniciranju z mediji in pri izobraževanju strokovne in splošne javnosti.

Dodatno:

V poletnih mesecih (junij, julij) smo izvedli inovativno ozaveščevalno akcijo na družbenih omrežjih. Poročilo je objavljeno v strokovnem članku v reviji Isis (dostopno na <https://online.pubhtml5.com/agha/jggv/#p=24>).

3.8.10.4 e-Novičnik

Strokovne novice Slovenija-transplanta so e-novice, namenjene strokovni javnosti (samo naročnikom). V letu 2023 smo na 551 e-naslovov razposlali 5 e-novičnikov s stalnimi rubrikami: statistika, tema v središču, medijske objave, najave izobraževanj in drugih dogodkov. Za razpošiljanje smo uporabili aplikacijo ePrvak.

Novičnik je sprejet zelo dobro, kar je razvidno iz visokega odstotka odpiranja (okoli 50 %).

3.8.10.5 Interni protokol kriznega komuniciranja

Živimo v času kriz, nepredvidljivih dogodkov, medijske pluralnosti in moči družbenih omrežij. Na področju darovanja organov ima že en negativen dogodek na nacionalni ali mednarodni ravni lahko daljnosežne negativne vplive na zaupanje javnosti v nacionalni donorski in prejemniški program. Zato je ključen komunikacijski odziv na vsako krizo. Razvili smo interni protokol kriznega komuniciranja, ki je načrt za usklajeno komunikacijsko obvladovanje in

usklajeno delovanje v zavodu Slovenija-transplant v morebitni krizni situaciji ali večjih nepredvidljivih dogodkih. Strateški načrt je v skladu s najsodobnejšimi strokovnimi priporočili, ki jih objavlja mednarodna delovna skupina za pripravo 9. izdaje Vodiča o kakovosti in varnosti organov za presaditve.

3.8.10.6 Izobraževanje o donorski dejavnosti za predstavnike islamske verske skupnosti

V letu 2023 smo načrtovali obisk predstnikov islamske verske skupnosti, s katerimi smo leta 2022 že začeli tesnejše sodelovanje z namenom boljšega razumevanja naše dejavnosti in posledično manjšega nasprotovanja svojcev za darovanje v primeru smrti pripadnika omenjene veroizpovedi.

Na islamsko versko skupnost v Sloveniji smo naslovili poziv s predlogom za pripravo izobraževanja. Žal z njihove strani ni bilo odziva.

Na spletni strani smo področje Verstva in darovanje organov uvrstili med izpostavljene teme.

3.8.10.7 Prenova brošure Vse o darovanju: miti in odgovori na pogosta vprašanja

Brošure v tiskani obliki nam še niso povsem pošle, zato ni bilo potrebno natisniti novih edicij. Pripravili pa smo že nekaj idejnih izhodišč za tisk posodobljene verzije.

Dodatno:

Na spletnem portalu eUprava smo v sodelovanju z Ministrstvom za digitalno preobrazbo posodobili gradivo in odgovore na pogosta vprašanja ob e-opredelitvi. Ministrstvo nas je z objavami na Instagramu tudi podprlo pri informirjanju javnosti o možnosti opredelitve prek portala eUprave. Vsebine za objave so uskladili z nami.

3.8.10.8 Sporočila za medije

Prvo sporočilo za medije smo objavili februarja 2023. Medijsko javnost smo nagovorili s kratkim letnim poročilom (pregled presežkov in statističnih podatkov 2023). Glej: <https://www.slovenija-transplant.si/publikacije/#pub-2>.

Glavno letno sporočilo za medije smo objavili 13. 10. 2023 ob evropskem dnevu darovanja, ko smo tudi organizirali tiskovno konferenco. Glej: <https://www.slovenija-transplant.si/novice/evropski-dan-darovanja-izjava-za-javnost/>.

Gradivo za medije smo objavili tudi ob postavitvi razstave Moja brazgotina, moje življenje v ZD Sevnica in SB Brežice.

3.8.10.9 Evropski dan darovanja

Dogodek smo obeležili drugo soboto v oktobru, 14. 10. 2023. Ključno sporočilo je bilo Opredelite se brez občutkov prisile.

Dan pred dogodkom smo v Ljubljani (v Cukrarni) organizirali tiskovno konferenco in strokovni simpozij. Med drugim smo javno objavili novo spletno stran zavoda (www.slovenija-transplant.si). Tiskovna konferenca je bila dobro obiskana in dogodek je bil medijsko odlično pokrit.

Na simpoziju smo zainteresirano javnost seznanili z razvojnimi in mednarodnimi aktivnostmi v donorskem programu ter podelili nagrade najboljšim nalogam II. raziskovalnega natečaja Slovenija-transplanta. Več glej na: <https://www.slovenija-transplant.si/novice/nagradni-raziskovalni-natecaji/>.

3.8.10.10 Sodelovanje z društvami

Nadaljevali smo tradicijo dobrega sodelovanja z NVO, društvami študentov in pacientov (prek skupnih dogodkov, projektov, sodelovanja na tiskovnih konferencah, pri komuniciranju na družbenih omrežjih ipd.). Še posebej smo okreplili sodelovanje s Slovenskim društvom Transplant, saj smo sodelovali v projektu You have more than one life, pri gostovanju razstave Moja brazgotina, moje življenje, in številnih drugih dogodkih (okrogle mize, medijski nastopi, sprejemi za paciente ipd.).

Povezali smo se tudi z društvom Študentov medicine (poleg Epruvetke želimo k aktivnostim in raziskovanju spodbuditi ljubljanske študente), ki so bodoči nosilci donorske dejavnosti. Med drugim smo jih povabili k sodelovanju na strokovnem simpoziju ob evropskem dnevu darovanja.

3.8.10.11 Publikacija Daj življenju priložnost

Kot že vrsto let, smo tudi v letu 2023 na podlagi zbranih statističnih podatkov za leto 2022 izdali redno letno publikacijo z naslovom Daj življenju priložnost: Donorska in transplantacijska dejavnost v Sloveniji, v kateri so povzeti rezultati in poudarki preteklega leta. Publikacija vsebuje osnovne informacije o donorskem in transplantacijskem programu, opis dejavnosti in ključne statistične podatke za leto 2022 in za vsa leta od vzpostavitve donorskoga programa dalje, seznam dosežkov v letu 2022 in kratek slovarček temeljnih izrazov. Vključeni so tudi podatki o uspešnosti slovenskih programov za presaditve organov, ki nam jih vsako leto posredujejo vodje programov presaditve posameznih organov v UKC Ljubljana, kjer pripravljajo bolnike pred transplantacijo in jih vodijo po presaditvi organa.

Knjižica je namenjena tako strokovni, kot splošni javnosti, pripravljena je v slovenskem in angleškem jeziku, na voljo pa je v tiskani in elektronski obliki. Publikacija v elektronski obliki je dostopna na naši spletni strani, posredovali smo jo prek družbenih omrežij, ključnim partnerjem v donorski dejavnosti in ostalim ključnim deležnikom pa smo jo poslali tudi v tiskani obliki. Knjižica je izšla v juniju 2023 in služi kot letno poročilo.

3.8.11 Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju

3.8.11.1 Sodelovanje z Mednarodno neprofitno organizacijo Eurotransplant (ET)

Sodelovanje z ET sodi med dnevna rutinska opravila. Osnovna dejavnost je koordinacija izmenjave organov, pridobivanje organov v posameznih državah, kadar je organ dodeljen našemu bolniku, so-ustvarjanje pravil za dodeljevanje in sodelovanje pri upravljanju in kreiranju izvajanja dejavnosti ET. Sodelovanje izvajamo v obliki članstva v dveh glavnih svetih in v vseh posvetovalnih telesih. Slovenija-transplant predlaga slovenske delegate v strokovne posvetovalne odbore, ki se udeležujejo sestankov, prenašajo zaključke v slovenski prostor, so-ustvarjajo pravila dodeljevanja in rešujejo dileme. Opravljamo tudi nadzor nad izmenjavo organov.

V 2023 smo aktivno delovali v korist slovenskih potreb. Delovali smo strokovno in predvsem povezovalno.

Svet za administrativne zadeve (Council of Administration - CoA) je sestavljen iz predstavnikov pooblaščenih institucij vseh držav članic ET in je eden izmed dveh posvetovalnih odborov v vodstvu Eurotransplanta. Predstavnik Slovenije v CoA je dr. Boštjan Kušar. Svet ima pooblastilo za svetovanje glede finančnih, organizacijskih in poslovnih zadev. Že doslej smo delovali tako, da smo se glede vseh vprašanj najprej posvetovali doma, nato pa je predstavnik zastopal to mnenje na sestankih Sveta. Tak način delovanja smo ohranili tudi v letu 2023, saj ocenujemo, da je takšen model sodelovanja uspešen in tudi korekten do vseh partnerskih držav in do ET.

V letu 2023 se je svet sestal trikrat, in sicer 22. 2., 6. 7. ter 6. 11. 2023. V nadaljevanju so našteti bistveni zaključki sestankov:

- naš sodelavec dr. Boštjan Kušar je bil izvoljen za t.i. »opazovalca v Svetu Eurotransplanta za medicinsko - znanstvene zadeve (CoMS);
- izbran je bil podpredsednik CoA;
- seznanjeni smo bili z dopolnitvami Statuta;
- seznanili so nas s poslovanjem v letu 2022 ter poročilom vodstva Eurotransplanta za leto 2022;

- pogovarjali smo se o registrih v sklopu združenja ESOT;
- obravnavali smo tudi stroške in povračila, ki so povezana z izmenjavo organov;
- seznanili so nas s polletnim poslovanjem v letu 2023 ter poročilom vodstva Eurotransplanta;
- sodelovali smo pri izvolitvi začasnega vodstva Eurotransplanta;
- obravnavali smo finančni načrt za leto 2024.

Svet za medicino in znanost (Council of Medicine and Science) je posvetovalni organ, ki soodloča pri pripravi smernic, priporočil in resolucij. Članica sveta je prim. Danica Avsec. Svet svetuje tudi pri organizacijskih in poslovnih vprašanjih. Predstavlja nadaljevanje dela Upravnega odbora (ET Board), ki je imel bistveno večjo moč pri soodločanju in nadzoru nad delovanjem ET. Z reorganizacijo vodenja ET so uvedli še Nadzorni odbor (Supervisory Board-SB) in dodelili večja pooblastila direktorjem. SB nas je obvestil o menjavi vodstva jeseni 2023, kar je izvalo precejšnjo skrb med državami članicami, a nas je začasno vodstvo pomirilo z aktivnim pristopom k reševanju zastalih nalog. Vodstvo Slovenija-transplanta je tudi pisno izrazilo skrb ob dogajanju, saj je transparentno in kakovostno sodelovanje z ET za Slovenijo izredno pomembno.

Poseben izzik za novo vodstvo so bili dogovori glede izmenjave podatkov za namen raziskav. Prav tako kot mi v Sloveniji, se je ET soočal z dejstvom, da glede na GDPR še nima pripravljenih vseh dogоворов за izmenjavo podatkov z namenom raziskovanja in v skladu s sodobnimi zahtevami, ki jih določa uredba GDPR iz leta 2018 in nacionalna zakonodaja vseh držav članic. Nacionalne zakonodaje posameznih držav članic glede varovanja pri izmenjavi podatkov se med seboj precej razlikujejo, zato je bil eden od pomembnih izzikov tudi sodelovanje ET v projektu Bravest, v katerem poleg neprofitne ustanove ET, ki povezuje 8 držav, sodelujeta le dve članici ET (Madžarska in Slovenija). Namen izmenjave podatkov v znanstvene namene je širši in dolgoročnejši, zato smo v intenzivni korespondenci iskali ustrezne razlage in rešitve.

Novo začasno vodstvo je zelo intenzivno izrazilo interes za razvoj informacijskega sistema. V skladu z zakonodajnimi zahtevami so pospešili preurejanje zlasti na področju zbiranja podatkov o poteku zdravljenja po presaditvi in stanju prejemnika. Izrazili so razumevanje, da imamo težave s pomanjkanjem visoko strokovnega kadra za naše področje, ki nima časa za obsežno birokratsko delo in so na našo pobudo pripravili enostavnejšo verzijo (t. im. »elementary sheets«) za zbiranje podatkov o poteku zdravljenja po presaditvi (registracija »follow -up«).

V letu 2023 je sodelovanje z ET potekalo po predvideni dinamiki in protokolih glede na dodeljevanje organov, prav tako so bila pripravljena nova priporočila, ki so bila potrjena v zavodu ST in so v skladu z našo zakonodajo. Strokovno medicinska izhodišča vseh obvezujočih priporočil pa potrjujejo posamezna posvetovalna telesa in Svet za medicino in raziskave.

Sodelovanje v svetovalnih odborih:

Odbor OPCC (Organ Process Chain Committee): delegat Andrej Gadžijev, namestnik Ivica Marić. Odbor se običajno sestane večkrat letno, obravnava večino procesov, ki se odvijajo pri umrlem darovalcu, od pogovora s svojci naprej, največ pa med in po odvzemu organov, in sicer s stališča koordinatorja za transplantacijo.

V letu 2023 se je odbor sestal 2 x:

- 10. 5. preko videokonference: poleg običajnih poročil, vezanih na koordinacijo multiorganskega odvzema, smo se pogovarjali še o:

- možnosti posredovanja ključnih podatkov za sprejem jeter (Nemci pripravljajo platformo, ki bi odvzem prenašala v živo);
- smernicah za COVID-19 pozitivne darovalce;
- uporabi perfuzijskih naprav pri shranjevanju, transportu in prekondicioniranju organov;
- temah za letno srečanje

- 27. 9. smo se srečali v živo na letnem srečanju v Leidnu in obravnavali naslednje teme:

- Izzivi pri hepatektomiji (ali odvzeti jetra pred pljuči pri DCD darovalcih);
- Kako čim bolj skrajšati čas hepatektomije;
- Pogovor s svojci – različne prakse in zakonodajna določila v državah članicah evropske skupnosti;
- Izzivi pri mednarodni izmenjavi organov.

Odbor ERAC (Eurotransplant Registry Advisory Committee): delegat Andrej Gadžijev, namestnica prim. Danica Avsec. Odbor obravnava zbirke podatkov o živih darovalcih in prejemnikih, vključno z njihovo v naprej izraženo voljo glede posredovanja podatkov ostalim organizacijam, predvsem v znanstvene namene.

V letu 2023 so bili v večini primerov organizirani spletni sestanki, kar je bistveno lažje za udeležbo in sodelovanje delegatov na sestankih.

Odbor se je sestal 3 x preko video konference, in sicer 21. 2., 26. 6. in 7. 11. 2023. Člani odbora smo sodelovali pri končnem oblikovanju dokumenta »Informirano soglasje prejemnika« pred in po presaditvi organov. Gre za obsežen dokument, ki govori o zbiranju, obdelavi in posredovanju pacientovih podatkov v registre v skladu z GDPR.

Ob koncu leta je bil dokument tudi dokončno oblikovan in poslan v potrditev svetu za medicino in znanost.

Veliko časa smo namenili debati o pravilnem zbiranju in posredovanju občutljivih podatkov za namene različnih študij, projektov in shranjevanja v mednarodne registre.

Odbor za etična vprašanja (ETEC): članica prim. Danica Avsec in namestnica dr. Jana Šimenc. V letu 2023 smo nadaljevali z zastavljenimi nalogami iz leta 2022. Zaključili smo prenovo dokumenta Ethical charter, ki je kodeks delovanja tega odbora.

Sodelovanje v skupini za komunikacijo – članice skupine so prim. Danica Avsec., dr. Jana Šimenc in Barbara Uštar. Ta skupina v letu 2023 ni bila aktivna, verjetno zaradi drugih prioritet v ET.

Poleg omenjenih odborov so z ET preko odborov za posamezne programe zdravljenja s presaditvijo sodelovali imenovani člani, ki so odgovorni strokovnjaki iz UKC Ljubljana. Slovenija-transplant skrbi za imenovanja in ostale administrativne zahteve ter za povezovanje med vsemi udeleženci na sestankih. V letu 2023 smo potrdili delegate za nov 2-letni mandat. Dva večja sestanka smo organizirali v povezavi z izpolnjevanjem podatkov za follow-up registre s slovenskimi delegati v ET posvetovalnih telesih.

3.8.11.2 ESOT – European Society for Organ Transplantation

ESOT je krovna organizacija, ki pokriva in usmerja transplantacijsko dejavnost v evropskem in svetovnem merilu. Številne sekcije in komiteji znotraj organizacije zastopajo strokovno znanje za področja po posameznih organih in ostala področja specializacij.

V letu 2023 smo podaljšali članstvo v združenju ESOT za več sodelavcev, ki sodelujejo v donorskem in transplantacijskem programu. Na novo sta se v ESOT in EDTCO včlanila Primož Gradišek, dr. med. in Andrej Gadžijev, dr. med. Sodelovanje z ESOT je bilo že v preteklem letu zelo intenzivno, saj Slovenija-transplant sodeluje v projektu Bravest, ki na osnovi analize učinkovitosti transplantacijske dejavnosti v pandemičnem obdobju pripravlja navodila za odpornost in pripravljenost na podobne kritične razmere v prihodnosti. Zavod sodeluje v vseh delovnih sklopih projekta, odgovoren pa je za zadnji delovni sklop, ki govori o trajnosti in distribuciji rezultatov. Projekt Bravest bo omogočil uporabna izhodišča za ustanovitev registrov ESOT o potransplantacijskem zdravljenju in donorskih programih. Partnerji v projektu Bravest so sicer zahtevali, da se podatki, zbrani za Bravest, po koncu projekta uničijo in ne uporabijo za druge namene, a način zbiranja podatkov, vrste podatkov in zakonodajne osnove bodo zagotovo vodilo za kreiranje registrov ESOT. Zato smo v začetnem obdobju projekta Bravest oblikovali pripombe tudi za registre ESOT. Pri tem smo sodelovali tako z ET, kot z drugimi evropskimi pooblaščenimi organizacijami, predvsem z Južnoevropsko povezavo (SAT), katere članice so Španija, Francija, Švica, Italija, Portugalska in Grčija. Te države imajo zelo strukturirano organizacijsko shemo delovanja na nacionalnem nivoju, zato so skupne rešitve primerne tudi za našo državo.

Trije predstavniki Slovenija-transplanta (Danica Avsec, Gorazd Čebulc, Andrej Gadžijev) smo se od 16. do 18. 9. 2023 udeležili kongresa ESOT in EDTCO v Atenah. Predvsem na kongresu EDTCO smo pridobili nova znanja, ki jih bomo v prihodnje uporabili v delovni praksi. Kongres ESOT je bil namenjen bolj kirurškim tehnikam, za nas pa je bil zanimiv zaradi predstavitev perfuzijskih naprav in različnih tehnik odvzema pri darovalcih DCD.

V istem času je bil v Atenah organiziran tudi evropski izpit za koordinatorje CETC (več je opisano v naslednjem razdelku).

3.8.11.3 BTC - Board of Transplant Coordinators

Board of Transplant Coordinators (BTC) je evropsko strokovno telo, ki deluje pod okriljem organizacije UEMS Surgery in EDTCO (European Donation and Transplant Coordination Organisation). Prim. Danica Avsec je nacionalna delegatka in dolgoletna članica izvršnega odbora BTC (EC BTC). Od leta 2016 do 2021 je bila nosilka funkcije predsednice EC BTC. Na rednih volitvah za nove člane izvršnega odbora za mandatno obdobje 2021-2024 je bila izvoljena za podpredsednico, Barbara Uštar pa ponovno za funkcijo blagajnika (treasurer), ki jo opravlja od leta 2016. Prim. Avsec v odboru aktivno sodeluje pri pripravi in izvedbi evropskih izpitov za transplantacijske koordinatorje CETC (Certificate of European Transplant Coordination), pri posodobitvah izpitnih gradiv ter pripravi in izvedbi tečajev za pripravo na izpit. Od leta 2011 na izpitih redno sodeluje tudi kot izpraševalka.

Člani EC BTC so se sestali na več delovnih sestankih, na katerih so usklajevali podrobnosti glede izvedbe pripravljalnega tečaja in izpita CETC 2023, ki je bil tokrat izveden v hibridni obliki: pisni del je bil izведен v avgustu z uporabo spletnega izpitnega orodja ICognitus, ustni izpiti pa so potekali v živo v okviru kongresa EDTCO in ESOT septembra 2023 v Atenah. Obe slovenski članici sta imeli ključno vlogo pri pripravi izpita, prim. Avsec je pri ustnih izpitih sodelovala kot izpraševalka. Redni sodelavec Slovenija-transplanta, Gorazd Čebulc, je uspešno opravil evropski izpit iz Modula 5 – Koordinacija tkiv. Prim. Avsec je sodelovala tudi na pripravljalnem tečaju, ki ga je v sodelovanju z EC BTC organiziral Swisstransplant.

3.8.11.4 Svet Evrope – odbor CD-P-TO - European Committee on Organ Transplantation in EDQM

Evropski odbor za presaditve organov CD-P-TO je organ v sklopu Sveta Evrope in deluje kot usmerjevalni odbor za aktivnosti na področju presaditev organov v delnem sporazumu Evropske farmakopeje/EDQM. Skrbi za aktivno promocijo nekomercialnega presajanja darovanih organov, se bori proti trgovini z organi in razvija medicinsko-strokovne ter etične standarde na področju presaditve organov, tkiv in celic.

Prvi, 29. sestanek odbora CD-P-TO je bil organiziran v Strasbourgu, drugi, 30. sestanek pa je potekal v kraju Santander v Španiji, kjer je bil organiziran tudi globalni sestanek, na katerem je bila oblikovana posebna Santanderska izjava o transplantacijski medicini in organizirano osrednje praznovanje Evropskega dneva darovanja.

Glavni rezultat dela odbora CD-P-TO je priročnik za kakovost in varnost organov za namen zdravljenja s presaditvijo (Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation), ki ga v Sloveniji uporabljamo v vsakodnevni praksi. Priročnik obširno opisuje postopke za izvajanje dejavnosti, sodobne prakse, indikacije, kontraindikacije, parametre kakovosti, pojasnilno dolžnost za prejemnike organov, dobre prakse glede dokumentacije in podobno. Priročnik se posodablja na tri leta in vanj so vključene vse sodobne publikacije in članki s pomembnimi rezultati.

V letu 2023 je skupina zelo intenzivno delala na pripravi 9. izdaje priročnika. Delegatka Slovenije Danica Avsec je odgovorna za posodabljanje uvodnega poglavja, aktivno sodeluje v poglavjih o soglasju za darovanju in pogovoru s svojci, dodeljevanju organov in biovigilanci. Na rednih spletnih sestankih pa morajo vsi člani širše skupine potrjevati spremembe vsebine v vseh poglavjih, saj je pomembno, da je vsebina v skladu z nacionalnimi zahtevami in možnostmi. V letu 2023 smo imeli številne sestanke.

Slovenija-transplant je sodeloval tudi pri oblikovanju publikacije Newsletter Transplant, ki objavlja evropske in globalne podatke o zdravljenju s presaditvijo in o pridobivanju organov. Publikacijo pripravlja španska nacionalna organizacija za transplantacijo - ONT. Podatki nam služijo za primerjave, reference, predavanja in objave.

Odbor pripravlja tudi različna priporočila, ki državam lahko služijo kot informacija, lahko pa so tudi osnova za ukrepanje.

Prav tako delegatka v odboru aktivno sodeluje v delovni skupini pri pripravi gradiv, ki naslavljajo sodobne izzive in prikazujejo tudi smernice za države Sveta Evrope in širše.

V letu 2023 smo objavili članek Timing of deceased organ donor family approach in CoE member States, priporočilo glede izvajanja pogovora s svojci o darovanju organov, tkiv in celic, izpolnili vprašalnik o biovigilančnem sistemu v Sloveniji, sodelovali pri oblikovanju Santanderskega stališča glede etičnih in moralnih vrednot z naslovom "Towards Global Convergence in Transplantation: Sufficiency, Transparency and Oversight", pripravili članek The use of organs from deceased donors with resolved or active SARS-CoV-2 infection: a survey from the Council of Europe, objavili brošuro Booklet for potential corneal transplant candidates ter pripravili podatke za raziskavo Gender aspects in transplant medicine.

V tej delovni skupini je bila leto poprej pripravljena tudi deklaracija Commodification of Substances of Human Origin, ki smo jo predstavili na Ministrstvu za zdravje v delovni skupini za pripravo regulacije SOHO in je izhodiščni dokument za urejanje tega področja glede

profitabilnosti ter komercializacije. To deklaracijo je tudi Evropska unija upoštevala pri oblikovanju nove uredbe.

V okviru Sveta Evrope in odbora za transplantacijo deluje tudi skupina delegatov, ki se ukvarja s preprečevanjem trgovine z organi - National focal points. Delegat Slovenije je transplantacijski koordinator Gorazd Čebulc. Z delom v tej skupini so nadaljevali na osnovi zastavljenih aktivnosti, ki so usmerjene predvsem v zbiranje in objavo podatkov o zaznani trgovini (podatki so visoko občutljive narave, razprave o ravneh objavljanja so še odprte), postopke za implementacijo ratificirane Konvencije v različnih državah, ozaveščanje strokovne javnosti o skupinski odgovornosti in morebitno sodelovanje s policijo in kriminalisti.

V letu 2023 je v delovni skupini potekal skupni sestanek, kjer so pregledali rezultate letnih poročil vseh držav članic Sveta Evrope, ki so ta poročila zbrala in poslala na delovno skupino. Delovna skupina je v letu 2023 ponovno pregledala definicije skupin pacientov, ki so se zaradi različnih vzrokov zdravili s presaditvijo v tujini. Svet Evrope želi pripraviti dokument, ki bo na osnovi podatkov prikazal, kje so tveganja za trgovino z organi.

EDQM

Evropski direktorat za kakovost zdravil in zdravstvenega varstva (EDQM) je direktorat Sveta Evrope, katerega izvor in statut segajo v Konvencijo o izdelavi Evropske farmakopeje.

Poleti 2023 je EDQM v sodelovanju z mrežo SOHO (Substances of Human Origin) pozval strokovnjake k prijavi v skupino, ki bo oblikovala smernice oz. priporočila za področje Biovigilance organov in tkiv (predvsem kako zastaviti sistem na lokalni/nacionalni ravni). Med vsemi prijavljenimi so izbrali 20 strokovnjakov za sodelovanje, med drugim tudi sodelavca Slovenija-transplanta Ivico Marića, dr. med.. Prvi sestanek (kick off meeting) je bil 26. in 27. septembra v Strasbourg. Na sestanku so se seznanili s projektom, prihajajočo direktivo (predvidoma spomladi 2024) ter dorekli, da bi oblikovali priporočila in smernice, kako zastaviti biovigilanco na lokalni/nacionalni in EU ravni z ustrezeno izmenjavo podatkov med ustanovami in državami. Vsi udeleženci so bili enotni, da gre za zelo široko in raznoliko področje, da gre za relativno novo področje (vsaj v obliki organiziranih služb) ter da so prisotne zelo različne prakse med članicami in je posledično težko primerjati različne države med seboj. Kot prvi ukrep so se odločili izvesti anketo glede stanja Biovigilance v državah članicah, da bi pridobili širšo sliko trenutnega stanja, na podlagi katere bodo oblikovane smernice oz. priporočila. Anketa bo izvedena do konca januarja 2024, sledil bo sestanek konec februarja s prvo analizo in nadaljnji koraki. Objava dokumenta skupine je predvidena konec leta (jeseni) 2024.

Prav tako je bilo lani poleti sklenjeno, da bo EDQM v okviru novega sporazuma o prispevku pri sodelovanju med Evropsko Komisijo in EDQM/Svetom Evrope koordiniral projekt, namenjen vzpostavitvi in nadalnjemu razvoju programov presajanja organov s krepitvijo programov darovanja po cirkulatorni smerti (DCD) v Evropi.

Projekt je namenjen odkrivanju najboljših praks za vzpostavitev in razvoj programov DCD ter posledično izdelavi smernic, ki bodo odgovornim ustanovam držav članic in zdravstvenim delavcem v pomoč pri vzpostavitvi novih programov DCD ali izboljšanju obstoječih programov DCD. Med prijavljenimi kandidati je bil v delovno skupino 20 strokovnjakov izbran tudi direktor Slovenija-transplanta, Andrej Gadžijev, dr. med. Prvi sestanek je bil organiziran 5. in 6. oktobra v Strasbourg. Na sestanku smo se seznanili z namenom projekta in časovnico, nato pa smo dva dni oblikovali obsežnejši vprašalnik oziroma anketo, na podlagi katere bomo dobili povratne informacije ob vseh sodelujočih držav o zakonodajnih ovirah in drugih preprekah pri implementaciji DCD, o organizaciji DCD v državah, ki tak program že imajo in o ostalih podatkih, ki bodo predstavljeni pomembno gradivo za pripravo smernic. Vprašalnik je delovna skupina dodatno izpopolnjevala v sklopu internetnega sodelovanja do ponovnega sestanka sredi januarja 2024. V februarju naj bi ga razposlali vsem sodelujočim državam, analiza pridobljenih podatkov pa je predvidena v mesecu marcu 2024. Nove smernice naj bi bile izdane do konca leta 2024.

3.8.11.5 Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv

Delegati Slovenija-transplanta smo se tudi v letu 2023 udeleževali rednih sestankov za Odgovorne ustanove (Competent Authority) za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv v organizaciji Evropske komisije in skrbeli za pripravo potrebnih gradiv v sodelovanju z Ministrstvom za zdravje Republike Slovenije (MZ).

Glavna naloga teh sestankov je bila priprava regulatornega dokumenta Uredba o standardih kakovosti in varnosti za snovi človeškega izvora in razveljavitvi direktiv 2002/98/ES in 2004/23/ES (v nadalnjem besedilu: uredba SoHO), ki združuje področja pridobivanja in uporabe krvi, tkiv in celic. Diskusija o Uredbi je bila zelo obširna, saj določa definicije, organizacijski vidik na nacionalnem nivoju, vlogo pooblaščene in drugih ustanov, dodatna svetovalna telesa, izdajo dovoljenj, skrb za zadovoljivo oskrbo, neprofitnost in razmejitve od pripravkov, pri katerih gre za popolnoma spremenjeno strukturo in vsebino in zato ne sodijo več v to področje. Na področju tkiv in celic gre za izredno hiter razvoj, nenehno se pojavljajo novosti glede tehnologij obdelave, predelave in uporabe. To predstavlja nove izzive, tako iz zakonodajnega, kot iz etičnega vidika. V letu 2023 so bile izvedene poglobljene in razširjene obravnave na številnih sestankih.

V času španskega predsedovanja je bil predlog uredbe potrjen za predstavitev v EU parlamentu ob koncu leta.

Z uredbo se pripravlja tudi osrednji evropski informacijski sistem s platformo v Bruslju, kjer bodo zbrani številni podatki iz držav članic. Omogočeno bo posvetovanje z odgovornimi strokovnjaki v nejasnih situacijah glede izdaje ali odvzema delovnih dovoljenj, pripravljen bo osrednji biovigilančni sistem, omogočena bo pomoč pri oskrbi, kadar se bo posamezna država znašla v pomanjkanju določenih snovi, zagotovljena bo transparentnost in sledljivost. Z vodji za pripravo uredbe in platforme smo imeli sestanek, na katerem je Slovenija-transplant predstavil slovenski informacijski sistem za tkiva in celice in predstavniki EU komisije so bili izredno presenečeni nad našim pristopom. Bili smo javno pohvaljeni, pri čemer so izrazili, da česa takšnega še niso videli v nobeni evropski državi. Informacijski program smo več let zelo skrbno in na inovativen način pripravljali v Slovenija-transplantu.

V letu 2023 je bil Gorazd Čebulc imenovan v delovno telo Evropskega centra za nadzor nalezljivih bolezni (European Centre for Disease Prevention and Control - ECDC) in sicer za področje tkiv in celic. Prvi sestanek je potekal septembra 2023 v Stockholmu. Delovno telo je povezovalni člen med predstavniki držav članic EU in ECDC. Njegova naloga je povezovanje strokovnjakov iz držav članic EU in delovnih teles ECDC. V preteklem letu je bilo obravnavano področje HIV in sicer vrste testov, ki jih uporabljajo v različnih državah članicah. Namen je pridobiti podatke, da bi lahko ECDC pripravil enotna priporočila za vse države članice EU.

3.8.1 Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov

3.8.1.1 Domači projekti

Nagradni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine in dejavnosti

Uspešno smo izpeljali II. Nagradni natečaj Slovenija-transplanta za najboljše raziskovalno delo. Namen natečaja je spodbujanje raziskovalnega interesa za donorsko medicino in dejavnost, interdisciplinarno povezovanje in razvoj zavoda Slovenija-transplant z dotokom svežega znanja (z medicinskih, pravnih, zdravstvenih in humanističnih plati). Po zmožnostih in relevantnosti novo znanje in aktualna znanstvena dognanja vpeljujemo v prakso.

Rezultati razpisa 2023 so:

1. Nagrada
Tadej Rozman: Etični vidiki darovanja po cirkulatorni smrti
2. Nagrada
Jan Krajnik: Darovanje organov po smrti darovalca: sistem domnevne privolitve

3. Nagrada

Argresa Bylykbashi: Stališče zdravstvenih delavcev v UKC Ljubljana do darovanja organov

Besedilo razpisa, utemeljitev rezultatov in naloge so dostopne na povezavi:
<https://www.slovenija-transplant.si/nagradni-raziskovalni-natecaj/>.

Pravilni

Razstava Moja Brazgotina, moje življenje

Razstava Moja brazgotina, moje življenje se je izkazala za učinkovito komunikacijsko orodje za strokovno in splošno javnost. Projekt odlično in uspešno vodimo v sodelovanju s Slovenskim društvom Transplant. Z aktivnostmi smo pričeli v letu 2022, v letu 2023 smo nadaljevali gostovanja po Sloveniji.

Seznam gostovanj v letu 2023:

- 8. december 2022 - 9. februar 2023: Avla Kirurške klinike UKC Maribor
- 7. marec – 20. maj 2023: Galerija Eskulap, Zdravstveni dom Sevnica
- 17. junij – 19. september 2023: Splošna bolnišnica Brežice
- 13. oktober – 20. oktober 2023: Državni zbor, Ljubljana
- 16. november 2023 – 15. december 2023: Srednja zdravstvena in kozmetična šola Celje

Vsaka postavitev je bila pospremljena s tiskovno konferenco, izjemno dobro medijsko pokritostjo (v nacionalnih in lokalnih medijih), okroglimi mizami in drugimi spremljajočimi dogodki z namenom ozaveščanja o darovanju in zdravljenju s presaditvijo različnih skupin javnosti.. Več informacij: <https://www.slovenija-transplant.si/razstava/>

Prenova pravilnika za ugotavljanje možganske smrti

Nadaljevali smo tudi z aktivnostmi za prenovo pravilnika za ugotavljanje možganske smrti. Delovna ekipa strokovnjakov se je neformalno že sestala in se seznanila z novimi svetovnimi smernicami. Projekt je obširnejši in potrebuje potrditev s strani MZ in ZZZS, zato bomo z aktivnostmi nadaljevali v letu 2024.

3.8.1.2 Mednarodni projekti

BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVancE organ Safety and supply in Transplantation)

Trajanje: 1. 9. 2022 – 28. 2. 2025

Sofinanciranje: Program EU4HEALTH.

Koordinator projekta je Evropsko združenje za transplantacijo organov (ESOT), Slovenija-transplant je partner v konzorciju. Partnerji smo se srečevali na rednih (spletnih) mesečnih sestankih (sodelovali sta Avsec in Šimenc). Po potrebi so bili organizirani ločeni sestanki ožjih delovnih skupin (v zvezi z naborom in izmenjavo podatkov o darovalcih in prejemnikih, o časovnem obdobju kvalitativne raziskave – odgovorov na vprašanja, pripravo analiz, kvantitativne raziskave, komuniciranja in priprave novičnika). Sodelovali smo pri vseh administrativnih in vsebinskih nalogah.

V letu 2023 smo delali na najpomembnejših nalogah delovnih sklopov WP 2 in WP 3. Namen nalog v WP 2 z naslovom Communication and dissemination je predstavitev projekta preko različnih kanalov, s pripravo brošure, spletne strani, vzpostavitev delovanja različnih socialnih mrež, priprava dveh izdaj časopisa, ki zbira novice, objavlja povezave do člankov, kratka sporočila, ter priprava končnega poročila za splošno javnost. V letu 2023 smo sodelovali pri pripravi časopisa, kreiranju članka in novic za različna socialna omrežja in druge medije.

V WP 3 smo odgovorni sodelavci Slovenija-transplanta aktivno sodelovali pri izvajanju nalog T 3.1. in T 3.2. Pri tem smo zaradi zahtev regulacije za varovanje osebnih podatkov naleteli na številne izzive v zvezi z posredovanjem podatkov iz države mednarodni organizaciji ESOT. Primarna želja je bila, da se zbere čim več podatkov v različnih oblikah in tudi posebnih podatkov, kot so nekateri zdravstveni in osebni podatki (npr. spol, starost), ki bi se analizirali s pomočjo algoritmov umetne inteligence. Ob prijavi v projekt smo načrtovali, da bomo podatke pošiljali naprej preko ET, kjer se zaradi dodeljevanja organov zbirajo naši podatki o prejemnikih in o sledenju uspešnosti transplantacije v njihovih registrih. Izkazalo se je, da je to brez dodatne podporne dokumentacije in dogоворov nemogoče, ker v povezavi z GDPR še nimamo rešenih vseh zahtev, potrebnih za izmenjavo med Slovenijo in ET. Poleg tega pa niso vse države članice ET tudi partnerice v projektu. V ET so pričeli s pripravo potrebnih dogоворov, ki bodo reševali tudi odnos do držav, ki niso vključene v projekt, a so prejemnice naših organov oz. so naši pacienti prejemniki njihovih darovanih organov. Dejstvo, da so naloge projekta časovno omejene in da smo mi člani konzorcija projekta, nas je napeljalo k odločitvi, da bomo svoje podatke sami poslali v ESOT. Pričeli smo z analizo potrebnih dokumentov in dogоворov, pri čemer nam je pomagal svetovalec za skladnost z GDPR zahtevami in določbami Zakona o varovanju osebnih podatkov (ZVOP 2). Istočasno smo pripravili pripombe na pogodbo sklenjeno z ESOT za projekt Bravest (Data Sharing Agreement - DSA), pri čemer smo določili, pod kakšnimi pogoji lahko posredujemo zdravstvene in osebne podatke, da je zagotovljena varnost, skladna z zakonskimi zahtevami. V vse smeri je potekala obširna komunikacija in usklajevanje glede zahtev in pripomb.

V letu 2023 smo sodelovali na vseh mesečnih spletnih sestankih s svojimi pripombami. Tudi ostale članice, ki sodelujejo v konzorciju projekta, so ob tem dopolnjevale nabor podatkov

ter strategijo zbiranja podatkov z zahtevanimi dokumenti v podrobnostih. ESOT kot vodja projekta ima svoje partnerske agencije za obdelavo podatkov, t. i. procesorje ali subprocesorje, ki so locirani izven EU, zaradi česar so zahteve še bolj striktne in jasne.

Prvotno verzijo pogodbe o izmenjavi podatkov (DSA) je bilo potrebno popraviti glede na slovensko nacionalno zakonodajo. V skladu z našo zakonodajo je za namene raziskav varno posredovati le anonimizirane podatke, a to je za zahteve projekta nekoliko premalo, zato v ESOT želijo psevdoanonimizirane podatke, pri čemer pa se lahko pod zelo zahtevnimi pogoji tudi izlušči osebne podatke prejemnika. Ob tem pa mora ESOT pripraviti tudi dokument Data Protection Impact Assessment (DPIA), ki so nam ga že posredovali. Predlagani dokument je bil splošen za celotno organizacijo, a zahteva ET in drugih držav je bila, da se pripravi specifičen dokument za projekt Bravest. Na ta dopolnjen dokument še čakamo.

Z našo informacijsko agencijo Pinno smo pripravili večino podatkov o darovalcih in organih za prenos, pri čemer je bilo potrebnega veliko raziskovanja in prilagoditev na bazo podatkov Bravest, ki zajema darovalce in prejemnike. Pripravili smo tudi nabor diagnoz, ki naj bi se spremljale v projektu.

Pripombe strokovnjaka za skladnost z GDPR in slovensko zakonodajo v zvezi z DSA so v prilogi. Prav tako so v prilogi pripombe, ki jih je Slovenija-transplant združil in pripravil v tabeli (primerjava in zahteve Italije, Madžarske in Slovenije).

Priloga: Pripombe strokovnjaka za skladnost z GDPR in slovensko zakonodajo v zvezi z DSA.

Priloga: Združene pripombe - primerjava in zahteve Italije, Madžarske in Slovenije.

YOU HAVE MORE THAN ONE LIFE - ADULT EDUCATION FOR PROMOTION OF TRANSPLANTATION

Trajanje: 1. 11. 2022 – 31. 7. 2023

Sofinanciranje: EU program ERASMUS + (manjša sodelovalna partnerstva na področju izobraževanja odraslih)

Projekt »Vsi imamo več kot eno življenje« (You have more than one life) smo izvajali v sodelovanju s poljsko partnersko organizacijo Fundacja Pasjonaci Życia, ki je bila tudi nosilka projekta. Projekt je naslavljal področje ozaveščanja javnosti o pomenu darovanja organov in izobraževanja odraslih po presaditvi o komuniciranju z javnostmi. S partnerji smo delili znanje in izkušnje. Izdelali smo nabor dobrih praks s področja komuniciranja v t. i. brošuri znanja. Dvakrat smo odpotovali na projektni sestanek v Wislo (Poljska), in sicer 18. - 20. januarja in 11. - 13. maja 2023. 22. - 24. februarja smo partnerje gostili na projektni delavnici v Sloveniji. Izmenjali smo si dobre prakse, znanje, razvili brošuro znanja in inovativne ideje za komuniciranje o darovanju organov ter kratka izobraževalna gradiva za ambasadorje

ozaveščanja (pacienti po transplantaciji). Na tridnevni delavnici, ki je potekala 22. in 23. aprila 2023 na Rakitni, pa smo izobrazili 15 oseb po presaditvi o javnem nastopanju, posneli 15 kratkih videov z osebnimi izkušnjami in nagovori »ambasadorjev« k darovanju. Na delavnici je prejemnike organov podpirala in vodila vrhunska strokovna ekipa: prim. Danica Avsec, dr. med, dr. Jana Šimenc (Slovenija-transplant), dr. Tanja Kamin (Fakulteta za družbene vede), Nataša Briški (samostojna novinarka in komunikatorka), snemalec (STA) & vizažistka.

Novo gradivo in znanje je pomemben doprinos k sodobnemu komuniciranju Slovenija-transplanta. Projektne aktivnosti so bile uspešno in zelo kakovostno izpeljane ter 100 % financirane. Rezultati projekta so vidni na povezavi: <https://www.slovenijatransplant.si/izkusnje-iz-prve-roke/>.

SPEED-IN: Specialized Education in Organ Donation in India

Financiranje: EU iz programa ERASMUS-EDU-2022-CBHE (Capacity building in the field of higher education), področje ERASMUS-EDU-2022-CBHE-STRAND-2

Projekt je bil oktobra 2022 sprejet v financiranje, vendar pa vsi projektni partnerji iz Indije do roka priprave projektne pogodbe z Evropsko agencijo (31. 12. 2022) niso uspeli pridobiti ustreznih dokumentov in izpolniti pravno-administrativnih zahtev. Evropska komisija je razširila rok za zagon projekta do 1. 3. 2023, vendar tudi do takrat niso uspeli urediti pravno-formalnih obveznosti. Projektna pogodba je bila zato prekinjena in projekt ni prejel financiranja. Slovenija-transplant ni utrpel finančnih izgub.

DODATNO:

S poljskim partnerjem Fondazione Pasione Zycie smo oktobra 2023 oddali nov projektni predlog na razpis Erasmus+, izobraževanje odraslih. Projekt naslavja izobraževanje mladostnikov (v srednjih in višjih šolah) o darovanju organov. Projekt je nadaljevanje in nadgradnja uspešnega projekta You have more than one life. Rezultati razpisa bodo predvidoma znani v prvih mesecih leta 2024.

3.8.2 Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov

Objave

O strokovnih novostih, rezultatih dela in mednarodnih projektih, nagradnem natečaju in drugih zanimivostih smo redno objavljali strokovne članke v revijah Isis, Novis, glasilih društev pacientov Ledvica in Transplant.

Predavanja in simpoziji

Na povabilo organizatorjev smo s predavanji o darovanju po cirkulatorni smrti in drugih strokovnih novostih v donorskem programu sodelovali na konferenci Združenja za intenzivno medicino. 30. Mednarodni simpozij intenzivne medicine in 27. Seminar intenzivne medicine za medicinske sestre in zdravstvene tehnike je potekal 26. in 27. maja 2023 na Brdu pri Kranju. Dva dneva smo razpravljali o ključnem vprašanju: kako dolgo vztrajati pri intenzivnem zdravljenju in kdaj ga omejiti? Koliko zmore človek? Koliko tehnologije ima sodobna medicina? O razvoju programa darovanja organov smo govorili oba dneva. Prvi dan je med plenarnimi predavanji o etiki, oskrbi ob koncu življenja in darovanju organov govorila prim. Danica Avsec, dr. med. Argumentirano je predstavila potrebe po novostih v donorskem programu, ki pri pacientih z infaustno prognozo omogoča možnost darovanja organov. Predstavila je tudi rezultate kvalitativne raziskave o stališčih strokovne javnosti o odločanju ob koncu življenja, ki sta jo 2021 izvedli prim. Danica Avsec in dr. Jana Šimenc. Dostojanstvo, zmanjševanje trpljenja človeka ob koncu življenja, odgovornost in razumevanje konceptov so osnove. Drugi dan srečanja pa je bila celotna dopoldanska sekcija namenjena donorski medicini in dejavnosti. Andrej Gadžijev, dr. med., direktor Slovenija-transplanta, je otvoril sekcijo s predavanjem o sistemu darovanja v Sloveniji danes in jutri. Angel Ruiz, dr. med., strokovnjak iz Španije, najuspešnejše države na področju darovanja organov na svetu, je razložil njihov način dela (tudi darovanje po cirkulatornem zastoju in sprejem infaustnih bolnikov v intenzivne enote). Barbara Hudournik, dr. med., dolgoletna predana, strokovna in izkušena transplantacijska koordinatorica iz SB Celje, je predstavila postopke ob darovanju, tudi z vidika donorskega centra. Gorazd Čebulc, sodelavec Slovenija-transplanta, najbolj izkušen koordinator v Sloveniji, ki je izvedel največ pogоворов s svojci, je odgovoril na vprašanja, kaj kažejo njegove izkušnje. Poudaril je pomen strokovnega, a tudi osebnega, človeškega pristopa pri pogоворu s svojci. Polona Travnikar Pouh, v letu 2023 tudi zaposlena na Slovenija-transplantu kot centralna koordinatorica, je govorila o vlogi medicinske sestre kot transplantacijske koordinatorice. Sekcijo je s predavanjem o novostih pri pogоворu s svojci zaokrožila prim. Danica Avsec, dr. med.

Seznam predavanj sodelavcev Slovenija-transplanta:

Avsec D, Šimenc J: Odločitve ob koncu življenja in darovanje (1. sklop plenarnih predavanj)

Gadžijev A: Donorski program v Sloveniji: kje smo in kam gremo

Čebulc Gorazd: Preko 300 pogоворov o darovanju s svojci: izkušnje in analiza

Polona Travnikar Pouh: Vloga medicinske sestre kot koordinatorice za transplantacije

Avsec D: Novosti pri pogоворu s svojci

Dodatno:

Strokovni simpozij smo organizirali v sklopu evropskega dneva darovanja, ki je potekal 13. oktobra 2023 v Cukrarni. Na simpoziju sta s predavanji sodelovala Andrej Gadžijev in Danica Avsec, Jana Šimenc pa je dogodek moderirala. Program simpozija:

1.sklop: Donorski program v Sloveniji: strokovno in mednarodno

11.00 – 11.20: Andrej Gadžijev, dr. med., Slovenija-transplant: Donorski program v Sloveniji: sedanjost in prihodnost

11.20: 11.50: Barbara Hudournik, dr. med., SB Celje: Bolnišnična transplantacijska koordinatorica v donorskem centru

11.50-12.10: prim. Danica Avsec, dr. med., Slovenija-transplant: Boljša odpornost na krize (projekt Bravest) in raziskovalni natečaj Slovenija-transplanta

12.10-12.30 Odmor za kavo

2.sklop: Raziskovalni natečaj Slovenija-transplanta: predstavitev zmagovalnih nalog

12.30-12.45: Tadej Rozman: Etični vidiki darovanja po cirkulatorni smrti

12.45-13.00 Jan Krajnik: Darovanje organov po smrti darovalca: sistem domnevne privolitve

13.15-13.30 Argresa Bylykbashi: Stališče zdravstvenih delavcev v UKC Ljubljana do darovanja organov (prek spletja)

13.30 - 13.45: Slovesna podelitev nagrad in najava natečaja 2023

3. sklop: Aktivnosti in projekti študentov in študentek medicine

13.45-13.50: Anja Ftičar, MF Maribor: projekt Epruvetka: zgleden primer ozaveščanja o darovanju organov

13.50-14.00: Sklepne misli in zaključek

3.8.3 Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana

Z UKC Ljubljana smo v novembru 2020 podpisali novo pogodbo o sodelovanju, ki je skladna s sprejeto zakonodajo in veljavnimi pravilniki. Prav tako se s pogodbo na novo določa delitev dela, odgovornosti in finančnih obveznosti. V letu 2022 smo se večkrat sestali z vodjo Centra za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana, doc. dr. Ivanom Kneževičem, in ga informirali o pomembnih novostih. Na enak način smo sodelovali tudi v letu 2023. Sicer pogrešamo več proaktivnega sodelovanja, saj smo mnenja, da je za nadaljnji razvoj bistvena uskladitev delovanja med vsemi tremi deležniki: Slovenija-transplantom, Centrom za transplantacijsko dejavnost UKC Ljubljana in Prejemniškim centrom UKC Ljubljana. Nadejamo se, da bodo v bližnji prihodnosti postopno premoščene kadrovske in prostorske omejitve in da bomo šli

lahko v nadaljnji razvoj donorsko-transplantacijske dejavnosti s postopno vključitvijo darovanja po cirkulatorni smrti.

V sklopu omenjenega sodelovanja velja omeniti tudi sodelovanje z Očesno kliniko UKC Ljubljana pri programu pridobivanja roženic od umrlih darovalcev v prostorih za umrle. V letu 2023 smo uspeli iz omenjenega programa pridobiti dodatnih 13 parov roženic, poleg 46 parov, ki smo jih pridobili od darovalcev organov in tkiv po dokazani možganski smerti. Tudi v letu 2023 smo z uradnimi dopisi večkrat opozarjali vodstvi Kirurške in Interne klinike k izvrševanju organizacijskega predpisa OP UKCL 0013 in izpolnjevanju obrazca OB UKCL 0474 »Prva ocena o primernosti za darovanje tkiv«, ki ga je v skladu z omenjenim predpisom potrebno izpolniti pri vsakem umrlem bolniku in ga posredovati po elektronski poti na naš zavod. Žal je bila realizacija v letu 2023 ponovno nizka in sicer zgolj 25 %, kar pa na drugi strani ob boljšem prihodnjem sodelovanju kaže na precej večji potencial, brez potrebe po uvažanju roženic iz tujine. S pridobljenimi rezultati in našimi projekcijami smo konec leta 2023 seznanili tudi vodstvo UKC Ljubljana.

V letu 2023 smo imeli več sestankov z vodstvom Očesne klinike, vodstvom UKC Ljubljana in vodjo Centra za transplantacijsko dejavnost UKC Ljubljana, kjer smo izpostavili pomembnost upoštevanja omenjenega organizacijskega predpisa za uspešnost programa pridobivanja roženic po smrti pacientov v prostorih za umrle. Seznam čakajočih za presaditev roženic je namreč v letu 2023 presegel število 300. Udeležili smo se sestanka s Kliničnim oddelkom za očesne bolezni v UKC Maribor in predstavili možnost oblikovanja »Nacionalne ekipe za odvzem roženic«, vendar nismo prišli do skupnega zaključka. Ekipa iz UKC Maribor je kadrovsko premajhna in preveč obremenjena, da bi se vključila v nacionalno ekipo. Precej je tudi razhajanj glede indikacij za operacijo roženic med obema UKC. Do logistične poenostavitev odvzema roženic za celotno nacionalno mrežo nam tako še ni uspelo priti.

V skladu z Evropskimi smernicami in v skladu z novostmi, ki jih spoznavamo na sestankih svetovalnih odborov in na izobraževanjih v tujini, smo sodobne in strokovne smernice predstavili prejemniškim centrom in Centru za transplantacijsko dejavnost iz UKC Ljubljana na skupnih sestankih.

V letu 2023 smo nadaljevali s sestanki s kliničnimi koordinatorji, ki so odgovorni za program zdravljenja bolnikov s presaditvijo jeter. Pobuda je prišla s strani našega zavoda, saj smo prišli do zaključka, da je v Sloveniji premalo bolnikov seznanjenih s to možnostjo zdravljenja pri končni odpovedi jeter, posledično pa je čakalni seznam za zdravljenje s transplantacijo jeter premajhen in manj jeter, pridobljenih od naših darovalcev, porabimo za zdravljenje naših bolnikov, več pa jih je dodeljejih bolnikom iz drugih držav članic Eurotransplanta. 19. 5. 2023 se je direktor Slovenija-transplanta, Andrej Gadžijev, dr. med., udeležil 75. rednega srečanja

SZGH v Rogaški slatini. Na srečanju je predstavil slovenski donorski program z zelo dobrimi rezultati, saj število pridobljenih organov zadnja leta precej presega število presaditev. Po prezentaciji se je razvila debata med abdominalnimi kirurgi in gastroenterologi s ciljem iskanja boljših možnosti zdravljenja za naše paciente. Po pandemiji so namreč številni pacienti s težjimi obolenji jeter najverjetneje umirali v domačem okolju, ne da bi bili pravočasno seznanjeni z možnostjo zdravljenja s presaditvijo. Postopek uvrščanja na čakalni seznam za zdravljenje s presaditvijo je še vedno prostorsko, kadrovsko in časovno zahteven, kar predstavlja dodaten izziv v trenutnih razmerah v zdravstvu.

V letu 2023 smo imeli skupne sestanke tudi s preostalimi kliničnimi koordinatorji za transplantacijsko dejavnost, ki skrbijo za uvrstitev patientov na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo, jih pripravljajo na presaditev in jih ambulantno spremljajo po presaditvi do konca življenja. Pogovarjali smo se o njihovih perspektivah in o spremeljanju patientov po opravljeni presaditvi, izpostavili pa smo tudi pomanjkljivo posredovanje podatkov na ET v sklopu sledenja patientov po presaditvi (follow-up). Slovenija-transplant je v letu 2023 odigral ključno vlogo pri posredovanju med ET in prejemniškimi centri UKC Ljubljana, saj slednji niso več imeli zadnjih informacij o naboru podatkov, ki jih je v sklopu follow-up-a potrebno posredovati na Eurotransplant.

Tudi v prihodnje bomo sodelovali in se povezovali s predstavniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana s ciljem izpolnjevanja dogоворов, ki so opredeljeni v Pogodbi za izvajanje in razvoj donorskega in transplantacijskega programa v Sloveniji, med obema zavodoma.

3.8.4 Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.

3.8.4.1 Ministrstvo za zdravje

Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije smo na razpolago za dodatna pojasnila iz stroke, glede zakonodajnih zahtev in v primerih, ko se pojavi vprašanje vezano na delovanje v Sloveniji ali v mednarodnem prostoru. Predstavniki MZ nas glede zgoraj navedenih tem pogosto konzultirajo.

V letu 2023 so nas ponovno pozvali, da jim pošljemo osnutek pravilnika o izdaji delovnih dovoljenj za dejavnost darovanja in presaditev, a nadaljnjih sestankov in komunikacije na to temo ni bilo.

Največ aktivnosti v povezavi z MZ je bilo izvedenih v delovni skupini za sooblikovanje nove evropske uredbe za tkiva, celice in kri. Gre za obsežen dokument, ki bo zamenjal vse direktive

v zvezi s tem področjem. Sodelovali smo pri oblikovanju pripomb za področje tkiv in celic, ki so bile tudi v veliki meri upoštevane. Nove verzije predlogov in sestanki so bili organizirani pogosto, še zlasti v drugem delu leta, ko je Španija predsedovala EU in je bila zainteresirana, da dokončno vsebinsko oblikuje ta zakonodajni dokument.

V povezavi s Konvencijo Sveta Evrope proti trgovini s človeškimi organi, ki je bila ratificirana 1. 9. 2022, se je predstavnica Slovenije, prim. Danica Avsec, v letu 2023 udeležila 3. in 4. plenarnega srečanja, na katerih smo govorili o različnih vidikih in obsegu implementacije konvencije v posameznih državah. Pripravili smo vprašalnik, t. i. Country profile Questionnaire, s katerim bomo analizirali zahteve konvencije od člena do člena. Vprašalnik je pripravljen zelo skrbno v razpravi med odvetniki in zdravstvenimi predstavniki držav, ter skupaj s sekretariatom Odbora pogodbenic Konvencije o trgovini s človeškimi organi, iz Oddelka za kazensko pravo in boj proti terorizmu, Direktoratom za splošne človekove pravice in pravno državo in Svetom Evropo. To nam omogoča, da na nacionalni ravni preiščemo vse pravne določbe, ki zajemajo konvencijo proti trgovini z ljudmi, in tudi vse vpletene institucije ter odgovorne osebe. Predlog je, da se pripravi nacionalna platforma z vključitvijo sodelujočih strokovnjakov, inštitutov in opisom sodelovanja med njimi.

Na sestanku smo tudi opredelili teme, ki jih bomo spremljali v prihodnje po sklopih:

Mehanizmi preprečevanja in ozaveščanja za boj proti trgovini s človeškimi organi (Trafficking with human organs – THO) z naslednjimi podtemami:

- Notranji protokoli za prepoznavanje in poročanje o THO
- Programi usposabljanja za preprečevanje THO
- Ozaveščanje bolnikov in drugih skupin

Upoštevano je tudi sodelovanje z mrežo NFP in z nekaterimi drugimi skupinami, ki delujejo na področju boja proti trgovini z ljudmi.

Hkrati bo še naprej treba skrbeti za ozaveščanje splošne javnosti o nezakonitostih in nevarnostih trgovine s človeškimi organi.

3.8.4.2 Zdravniško društvo in Zdravniška zbornica

V letu 2023 je članica Glavnega strokovnega odbora kot predstavnica transplantacijske dejavnosti sodelovala na rednih mesečnih sestankih, ki so bili organizirani preko spletja ali na hibridni način. Najpomembnejše za Slovenija-transplant in transplantacijsko dejavnost so bile razprave v zvezi s parametri za kakovost in varnost. Oblikovala se je posebna delovna skupina, ki je bila aktivna v prvi polovici leta, kasneje pa ni bilo več sestankov. Cilji te skupine so nejasni predvsem zaradi trenutno slabše odzivnosti Ministrstva za zdravje.

Aktivnosti v zvezi s certifikacijo transplantacijskega koordinatorja, ki naj bi jih izvedli v sodelovanju s Slovenskim zdravniškim društvom, strokovnjaki s področja donorske medicine in Zdravniške zbornice Slovenije, nismo izvedli. Načrtovali smo, da bi organizirali izobraževanje v okviru posebnih znanj, ter v skladu z novo sprejetim Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravniški službi (ZZdrS-I; Ur. I. RS, št. 199/2021) (za več glej poglavje 4.5.6.). Potrebne so dodatne raziskave o rešitvah v drugih evropskih državah. Načrtovana je raziskava v izvedbi delovne skupine CD-P-TO v okviru Sveta Evrope. Na podlagi rezultatov raziskave bomo to nalogu realizirali, vendar je to večletni plan.

Prav tako v letu 2023 ni bilo aktivnega sodelovanja z Zdravniško zbornico. Glede postdiplomskega izobraževanja smo se v letu 2023 žeeli vključili v projekt Speed In, v katerem bi pridobili celoten kurikulum in ostale zahteve za izvajanje postdiplomskega študija. Projekt ni zaživel zaradi nekaterih partnerjev v Indiji, čeprav je bil potrjen v EU, vendar upamo, da bo ponovno potrjen z novimi partnerji iz Indije v letu 2024. Smo pa ob pripravi projektnega predloga vzpostavili sodelovanje z Univerzo in Medicinsko fakulteto v Ljubljani, kar je zagotovo korak naprej na poti organizacije postdiplomskega študija v Sloveniji.

Uresničitev načrta sodelovanja z različnimi mednarodnimi ali slovenskimi organizacijami z namenom priprave zakonodajnih dokumentov, izobraževanj, dnevne klinične prakse, etičnih principov in vseh ostalih nalog, je zelo zahtevna in je odvisna tudi od odzivnosti vključenih partnerjev, kar iz različnih razlogov ne poteka vedno po načrtih.

3.8.5 Pozitivno poslovanje zavoda

Vodstvo redno spremlja poslovanja zavoda in usklaja prihodke in odhodke skladno s sprejetim finančnim načrtom. Poslovno leto 2023 je zavod zaključil pozitivno in sicer je zanašal presežek prihodkov nad odhodki 985 EUR. S poslovnega področja je bilo leto 2023 izredno intenzivno, saj smo se ob visoki inflaciji soočili tudi z dvigom plačnih razredov za zaposlene v javnem sektorju. Vse to je imelo vpliv na povišanje stroškov dela, posledično pa tudi na stroške dela zunanjih sodelavcev po pogodbi (njihove urne postavke so vezane na plačne razrede). Vse skupaj pa je spremljalo izredno uspešno leto na področju donorske ter posledično transplantacijske dejavnosti. Povečan obseg dela pa pomeni tudi povečan obseg stroškov za opravljeno delo (redno zaposleni, pogodbeni sodelavci). Kljub vsemu smo, z ustreznou prerazporeditvijo fiksnih sredstev, leto zaključili pozitivno.

3.8.6 Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije

Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije je povezana s področjem sistema upravljanja varovanja informacij (SUVI). V 2023 nismo izvedli bistvenega napredka na področju uvedbe elektronskega arhiviranja dokumentacije v zavodu. V drugi polovici leta 2023 smo bili seznanjeni, da nam najemodajalec, kjer smo imeli najet prostor za arhivsko gradivo, s koncem leta odpoveduje najemno pogodbo. V kratkem roku smo morali najti druge ustrezne prostore za osnovna sredstva (omare, fotelje, ...), prav tako pa smo iskali certificiranega ponudnika arhiviranja poslovne dokumentacije. Najugodnejši ponudnik je bilo podjetje Mikrocop, ki nam je že v ponudbi predlagalo digitalizacijo arhiva. Ker pa je vse skupaj povezano z visokimi stroški, smo se odločili, da ne bomo digitalizirali vsega gradiva, ampak samo medicinsko dokumentacijo. Izbrani ponudnik nam je izdelal vnosno masko, s pomočjo študenta pa postopoma digitaliziramo medicinsko dokumentacijo vse od leta 2002. Kar zadeva uvedbo elektronskega poslovanja in posledično elektronskega arhiviranja dokumentacije, pa se srečujemo s kadrovsko stisko. Dejstvo je, da v zavodu nimamo vzpostavljene centralne pisarne, ki bi izvajala aktivnosti, vezane na elektronsko vodenje dokumentacije. Vse do zaposlitve osebe, ki bo prevzela vodenje centralne pisarne oz. reorganizacije dela znotraj zavoda, bo projekt primoran čakati na realizacijo.

3.8.7 GDPR

V letu 2023 smo zelo intenzivno delovali tudi z aktivnostmi, ki nam jih nalaga Splošna uredba o varstvu podatkov - GDPR. Na področju varstva osebnih podatkov v Slovenija-transplantu redno spremljamo novosti in ustrezno posodabljammo dokumente. Pooblaščena oseba za varstvo osebnih podatkov redno komunicira z vodstvom. V letu 2023 smo na podlagi priporočil izvedli povpraševanje med zunanjimi ponudniki storitev s področja varovanja osebnih podatkov. Kot najugodnejšega ponudnika smo izbrali podjetje Virtuo d.o.o. in z njim dne 20. 11. 2023 sklenili Pogodbo o uvedbi sistema varovanja osebnih podatkov in opravljanju storitev pooblaščene osebe za varstvo osebnih podatkov. Z novim ponudnikom smo v letu 2023 pregledali obstoječe dokumente. Nekatere od njih smo popravili oz. dopolnili. Imenovali smo tudi novo pooblaščeno osebo za varstvo osebnih podatkov in sicer je to od 20. 11. 2023 Petja Šega iz omenjenega podjetja.

Sodelavci Slovenija-transplanta smo bili aktivno vključeni v zahteve za varstvo osebnih podatkov pri izmenjavi posebnih podatkov z ET in mednarodno neprofitno strokovno organizacijo ESOT v okviru projekta Bravest. ESOT je odgovorna organizacija za izvajanje projekta. Pripravili so pogodbo za prenos podatkov (DTA) in dokument z opisom

zagotavljanja varnega prenosa, shranjevanja in uporabe teh podatkov (DPIA). Na Slovenija-transplantu smo pripravili analizo obstoječega stanja in k sodelovanju povabili strokovnjake za zakonodajni vidik varnega posredovanja podatkov za namen raziskav. Ugotovili smo, da nam za varen prenos v ESOT še manjkajo določeni dokumenti, prav tako za izmenjavo z ET (prenos od nas v ET in iz ET k nam). Ravno sodelovanje v projektu Bravest nam je omogočilo, da smo spoznali pomembne zahteve za varnost pri prenosu podatkov za namen raziskovanja. Na ureditvi tega segmenta upravljanja s podatki še delamo. Povezali smo se tudi z drugimi državami, ki so partnerji v projektu Bravest in hkrati članice ET.

3.8.8 Realizacija delovnega programa

3.8.8.1 Realizacija programa dogovorjenega po pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplanta za leto 2023

Merljivi cilji

V letu 2022 smo si za leto 2023 postavili merljive cilje, s katerimi merimo realizacijo donorskoga programa in so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 3: Merljivi cilji 2023

Zap. št.	Merljiv cilj	Plan	Real.	Index	Plan	Real.	Index
		2022			2023		
1	Število pridobljenih darovalcev - primerni	80	94	117,50	85	95	111,76
2	Število pridobljenih darovalcev - aktivni	55	57	103,64	55	65	118,18
3	Število pridobljenih darovalcev - dejanski	48	49	102,08	48	58	120,83
4	Število pridobljenih ledvic	88	82	93,18	85	87	102,35
5	Število pridobljenih src	15	24	160,00	20	24	120,00
6	Število pridobljenih jeter	40	45	112,50	40	48	120,00
7	Število pridobljenih pljuč	12	20	166,67	15	22	146,67
8	Število pridobljenih roženic	120	171	142,50	150	137	91,33
9	Število presajenih organov v SLO	120	108	90,00	120	105	87,50
10	Število presajenih ledvic	70	50	71,43	60	50	83,33
11	Število presajenih src	22	29	131,82	25	21	84,00
12	Število presajenih jeter	32	18	56,25	25	23	92,00
13	Število presajenih pljuč	10	10	100,00	10	11	110,00
14	Število presajenih roženic	110	120	109,09	150	89	59,33
15	Odstotek odklonitev	18%	32%	↳	20%	21%	↳
16	% pridobljenih ledvic glede na število pridobljenih darovalcev	78%-92%	72%	↳	78%-92%	67%	↳
17	% pridobljenih src glede na število pridobljenih darovalcev	22%-34%	42%	↳	22%-34%	37%	↳
18	% pridobljenih jeter glede na število pridobljenih darovalcev	66%-93%	79%	↳	66%-93%	74%	↳
19	% pridobljenih pljuč glede na število pridobljenih darovalcev	27%-37%	35%	↳	27%-37%	34%	↳
20	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo ET	120	114	95,00	130	151	116,15
21	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za ledvico	50	39	78,00	50	58	116,00
22	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za jetra	30	22	73,33	30	29	96,67
23	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za srce	30	40	133,33	40	48	120,00
24	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za pljuča	10	13	130,00	10	16	160,00

* Primerni darovalec - medicinsko ustrezna oseba, pri kateri je bila ugotovljena smrt na podlagi nevroloških meril, glede na relevantno zakonodajo.

**Aktivni darovalec - Primeren darovalec, za katerega imamo privolitev: narejen je bil operacijski rez z namenom pridobitve organov za namen presaditve; ali pridobljen je bil vsaj en organ za namen presaditve.

***Dejanski darovalec - aktivni darovalec, od katerega je bil presajen vsaj en organ.

****Izračunano povprečje glede na realizacijo članic Eurotransplanta v letu 2022.

V letu 2023 smo si zadali visoke cilje, saj smo že leta 2022 dokazali, da lahko precej izboljšamo detekcijo darovalcev. Okrepili smo število in delo revizorjev in še tesneje sodelovali z BTK iz vseh donorskih bolnišnic. Posledično smo dosegli še više število primernih darovalcev, ob bistveno nižjem odstotku zavrnitev s strani svojcev pa smo prvič v zgodovini zavoda presegli število 30 aktivnih darovalcev in 27 dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev.

V letu 2023 ponovno izstopa dobra detekcija. Možganska smrt je bila dokazana pri 95 bolnikih, kar pomeni, da so BTK-ji klub kadrovski stiski v zdravstvu na svojih deloviščih s svojim znanjem in pogosto požrtvovalnim in entuziastičnim odnosom do dela pripomogli k pravočasnemu prepoznavanju morebitnih in možnih darovalcev. V UKC Ljubljana sta v tem pogledu izrazito izstopala CIT in ONIT, izjemno uspešno so detekcijo izvedli tudi v SB Celje. Velik delež sta ponovno prispevala UKC Maribor in SB Murska Sobota, od ostalih bolnišnic pa je tokrat izrazito izstopala najmanjša in v donorskem programu najmlajša bolnišnica SB Brežice s 3 dejanskimi darovalci.

Odklonitev svojcev se je v letu 2023 ustavila na 21 %. Posledično je bilo število aktivnih in dejanskih darovalcev precej nad načrtovanimi, tako da smo dosegli za trenutne razmere v zdravstvu zares izjemne rezultate. Še vedno pa je prostor za izboljšave.

Od 58 dejanskih darovalcev smo pridobili rekordnih 186 organov, kar je več kot 3.2 organa na darovalca. Če bi šteli ločeno še obe pljučni krili, bi se približali številki 3.6 organa na darovalca, kar nas umešča med uspešnejše države na svetu. Načrt smo kljub višje zastavljenim ciljem presegli pri vseh organih. Tako dobri rezultati so posledica dobrega dela vseh sodelujočih ekip, pogosto podaljšanega in izjemno dobrega vzdrževanja darovalcev s strani BTK z optimizacijo funkcije transplantabilnih organov, ter povprečne starosti darovalcev okrog 56 let (55,8).

Program pridobivanja roženic od umrlih bolnikov v prostorih za umrle v UKC Ljubljana je bil lani manj uspešen. Glede na zelo uspešno leto 2022 smo si zastavili višje cilje, ki pa nam jih ni uspelo doseči predvsem zaradi slabega javljanja umrlih, kljub jasnim organizacijskim predpisom UKC Ljubljana. Rezultate smo posredovali vodstvu UKC Ljubljana in vodstvom posameznih klinik in jih pozvali k upoštevanju protokola OP UKCL 0013.

Po številu presajenih organov smo se približani planu pri jetrih in srcu, pri pljučih pa smo ga celo nekoliko presegli. Za planom smo močneje zaostali pri številu presajenih ledvic. Problem ostaja enak že nekaj let, vzrok pa gre iskati v še vedno premajhnih čakalnih seznamih. Po šolskoletni izkušnji smo plan v letu 2023 prilagodili, vendar je še vedno prišlo do odstopanj, vzrok pa naj bi bila predvsem prostorska in kadrovska stiska prejemniških centrov v UKCL. Dejansko so čakalni sezname še premajhni, da bi lahko več organov ostalo v Sloveniji, saj pogosto ne najdemo ustreznega ujemanja med darovanim organom in končnim prejemnikom že po velikosti in krvni skupini. Posledično je tudi število presajenih organov končalo nekoliko pod planom.

V letu 2023 nas sicer razveseljuje podatek, da se je povečalo število uvrščenih pacientov na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo.

Želimo si, da bi bil vsak pacient pravilno seznanjen z vsemi možnostmi zdravljenja v primeru akutne ali kronične odpovedi posameznega organa, prvo informacijo pa mora prejeti že na primarnem nivoju od osebnega zdravnika.

Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2023

Število darovalcev v letu 2023 v primerjavi z letom 2022 in 2021:

2021	2022	2023
100	100	100

2021	2022	2023
55 Primerni darovalci 26 % (Primarne kontraindikacije + 14 % odklonitev) ↓	94 Primerni darovalci 37 % (Primarne kontraindikacije + 32 % odklonitev) ↓	95 Primerni darovalci 32 % (Primarne kontraindikacije + 21 % odklonitev) ↓
41 Aktivni darovalci 5 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓	57 Aktivni darovalci 13 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓	65 Aktivni darovalci 11 % (Sekundarne kontraindikacije) ↓
39 Dejanski darovalci	49 Dejanski darovalci	58 Dejanski darovalci

Legenda - Darovanje po možganski smrti (DMS):

MOŽEN DAROVALEC

Oseba, katere klinično stanje kaže na verjetnost, da izpolnjuje merila za možgansko smrt.

PRIMEREN DAROVALEC

Medicinsko ustrezna oseba, pri kateri je bila ugotovljena smrt na podlagi nevroloških meril, glede na relevantno zakonodajo.

AKTIVEN DAROVALEC

Primeren darovalec, za katerega imamo privolitev:

- Narejen je bil operacijski rez z namenom pridobitve organov za namen presaditve. ALI
- Pridobljen je bil vsaj en organ za namen presaditve.

DEJANSKI DAROVALEC

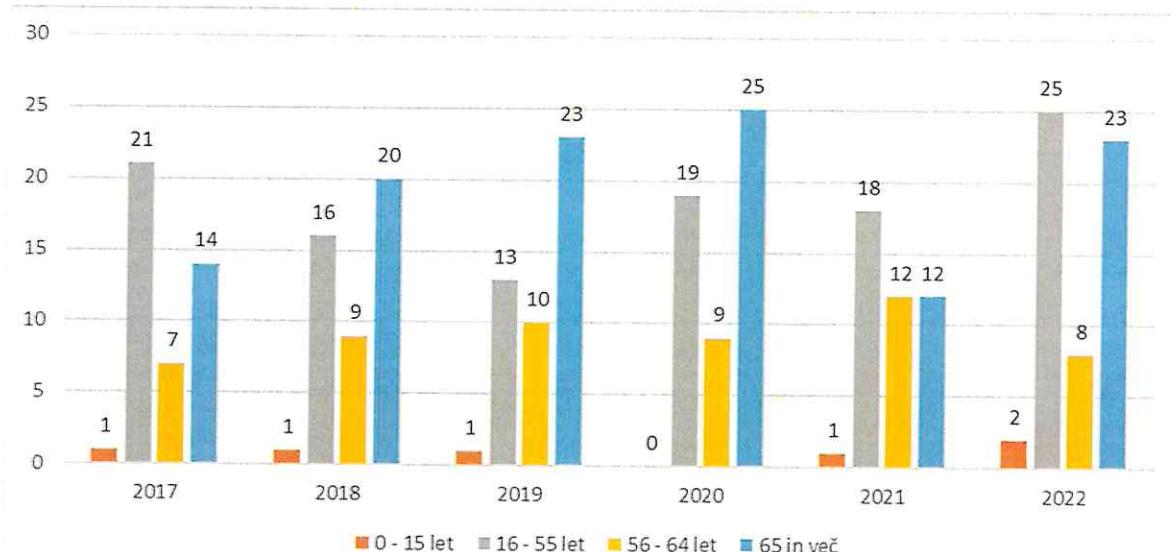
Dejanski darovalec od katerega je bil presajen vsaj en organ.

Tabela 4: Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2023

Donorska bolnišnica	Darovalci			Odvzeti organi						
	Primerni	Aktivni	Dejanski	Ledvica	Srce	Jetra	Pljuča	Pancr.	Intest	SKUPAJ
UKC Ljubljana	39	27	24	40	13	22	9	4	.	88
UKC Maribor	15	11	10	17	6	7	6	1	.	37
SB Celje	19	12	11	14	3	7	3	.	.	27
SB Nova Gorica	4	1	1	2	.	.	1	.	.	3
SB Izola
SB Slovenj Gradec	3	2	2	2	.	2	1	.	.	5
SB Murska Sobota	7	6	5	6	1	5	1	.	.	13
SB Novo mesto	3	1	.	.	.	1	.	.	.	1
SB Jesenice	1	1	1	2	.	1	.	.	.	3
SB Ptuj	1	1	1	2	.	1	.	.	.	3
SB Brežice	3	3	3	2	1	2	1	.	.	6
SKUPAJ	95	65	58	87	24	48	22	5	.	186

Starostne skupine darovalcev:

Slika 3: Starostne skupine aktivnih darovalcev

Starostne skupine 2023:

Od 0-15 let: 4

Od 16 do 55 let: 22

Od 56 do 64: 10

Od 65 in več: 29

V letu 2023 je bilo iz donorskih centrov skupno javljeno 95 primernih darovalcev, od tega je bilo:

- 10 primerov absolutnih medicinskih kontraindikacij;
- 20 primerov odklonitev za darovanje.

V letu 2023 je bilo skupno 66 darovalcev, od tega:

- 65 aktivnih darovalcev (narejen vsaj rez kože), od tega jih je 58 postalo dejanskih darovalcev (odvzet in presajen vsaj en organ).
- 1 prazni darovalec, kjer so bili začeti postopki za odvzem organov (tudi javljeni na ET, pridobljena ET številka darovalca), vendar zaradi medicinskih razlogov ni prišlo do odvzema.

Skupno so tako pri 65 darovalcih stekli postopki za odvzem organov, podatki so bili vpisani v program POT in poslani na Eurotransplant. Največkrat je razlog, da organi niso alocirani, možno pripisati dejству, da jih nihče ne sprejme zaradi starosti darovalca in posledično slabše kakovosti organov. Preiskave lahko pokažejo tudi, da organi niso v dobrem stanju (ne glede na starost), kot take jih tudi ponudimo, ker lahko nekomu rešijo življenje in se kasneje poišče boljši organ (srce, jetra) ozziroma je splošna slika darovalca zaradi pridruženih bolezni in razvad v slabem stanju, kar posledično vpliva tudi na kvaliteto organa.

Od 65 darovalcev v letu 2023 je 39 moških in 26 žensk.

Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2023

Tabela 5: Realizacija po donorskih bolnišnicah v letu 2023

DONORSKA BOLNIŠNICA	MD 2022	PD 2022	AD 2022	Realizacija 2022 v % AD/PD	MD 2023	PD 2023	AD 2023	Realizacija 2023 v % AD/PD
UKC Ljubljana	64	41	25	60,9	53	39	27	69,2
UKC Maribor	32	26	18	69,2	33	15	11	73,3
SB Celje	10	10	8	80,0	25	19	12	63,2
SB Murska Sobota	12	5	2	40,0	12	7	6	85,7
SB Nova Gorica	1	1	1	100,0	6	4	1	25,0
SB Novo mesto	2	1	0		3	3	1	33,3
SB Izola	1	1	0		2	0	0	
SB Jesenice					2	1	1	100,0
SB Slovenj Gradec	4	3	2	66,7	5	3	2	66,7
SB Ptuj					3	1	1	100,0
SB Brežice	1	1	0		3	3	3	100,0

MD – možni darovalec, PD – primerni darovalec, AD – aktivni darovalec

Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2023

Tabela 6: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2023

Organi	Izmenjeni, uničeni in presajeni organi						
	Ledvica	Srce	Jetra	Plijuča	T. slinavka	Črevo	SKUPAJ
Dobljeni iz ET	57	18	5	7			87
Oddani v ET	77	21	28	17	4		147
Neporabljeni	15		2	1	1		19
Presajeni v UKC Ljubljana	50	21	23	11			105

Presaditve krvotvornih matičnih celic v letu 2023

Tabela 7: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2023

Mesec	Alogene sorodne	Alogene nesorodne		Avtologne	SKUPAJ
		SLO	TUJINA		
Januar	2	2	3	4	11
Februar	1		3	7	11
Marec		1	4	11	16
April	3		3	6	12
Maj	1		3	15	19
Junij				8	8
Julij	1		1	8	10
Avgust				7	7
September			1	9	10
Oktobar	2		1	8	11
November	2	1	2	1	5
December	3			5	8
SKUPAJ	15	4	21	89	129

Letno poročilo ustanov za tkiva in celice 2023

Letno poročilo ustanov za tkiva in celice za leto 2022 vključuje le poročila ustanov, ki smo jih prejeli do 15. 2. 2024. Končno letno poročilo bo, kot vsako leto, objavljeno na naši spletni strani.

Ustanova za tkiva in celice		LETNO POROČILO USTANOVE ZA TKIVA IN CELICE							OB 53 PTC 007 Povezava: OP 42 PTC 001 Izdaja: xerzija_005 Velja od: 08.11.2021 Stran 1 od 1		
Vrsta tkiv/celic	DAROVANJE	Poročilo za leto						2022			
		Skupno število darovalcev	Skupno število odvzemov	Skupno število vzorcev T/C	Enota [g, cm ³ , ml, etc]	OBDELAVA Skupno število T/C	SHRANJEN O NA NOVO Skupno število T/C	SHRANJEN O pred 1.1. Skupno število T/C	RAZDELITEV Skupno število T/C	UNIČENJE Skupno število T/C	PРЕЈЕМНИКI Skupno število
Koža	21	21	21	Kom							
Kosti (kostno tkivo, kolica glavice)	86	89	89	Kom	89	143	48	110	35	116	110
Hrustavec (koleski, niseni hrustavec)				Kom			256				
Mehka skeletna tkiva (tetiva, vez, mehko-krvni pregradki)				Kom	0	3	9	11	0	11	10
Zilni grafti	41	41	41	Kom							
Maščoben delo				Kom			11				
Celice kostnega mozga	137	467	467	vrčka	453	0	10	635	152	624	421
Amnijična membrana	3	5	83	Kom	83	90	38	97	0	97	97
Tkivo popkovnico	546	546	546	vrčka	2070	573	9	0	22	0	0
Mlečni zobe	5	6	6	Kom	6	6					
Popkovnica kri (svetlozorno)	547	545	545	vrčka	535	522	0	0	18	0	0
Popkovnica kri (aleoren)	2	2	2	vrčka	1	1	17	3	0	8	8
Reprodukтивne celice jačna celica (AVT+HET+estalo)	2403	2649	21722	Jajčna celica	21759	361	2853	21307	105	21307	1155
Reprodukтивne celice semenska telovčina (AVT+HET+estalo)	2885	3059	4014	Kom	4153	1482	22828	3041	51	3041	1574
Reprodukтивne celice Tkivo testisa	41	41	114	Kom	139	257	1303	48	0	48	23
Reprodukтивne celice (sgodnji zarodki)	0	0	7431	Kom	7431	4811	5759	4135	4416	4135	3393
Rožnice	69	137	137	Kom	98	98	0	98	39	98	98
Serunske kanljice	11	30	30	vrčka	28	28	028	28	0	28	28
Trombocit/plazma											
SKUPAJ	6751	7522	34594		36805	8300	36181	29424	4799	29441	6842
Opombe	V Republiki Sloveniji ima dovoljenje JAZHP 39 ustanov za tkiva in celice.										
Kraj	Datum	Odgovorna oseba ustanove Andrej Gadjšev, dr. med.									
Ljubljana	15.2.2024										

Opredelitev glede darovanja organov in tkiv po smrti

Do 31. 12. 2023 je bilo v nacionalni register skupaj vpisanih 15.695 opredelitev glede darovanja organov in tkiv po smrti; 15.585 za in 110 proti. Od tega se je po elektronski poti opredelilo 5.905 oseb.

Tabela 8: Število opredelitev glede darovanja v letu 2023 po mesecih

Januar	163
Februar	215
Marec	244
April	157
Maj	87
Junij	102
Julij	51
Avgust	242
September	71
Oktober	531
November	159
December	107
SKUPAJ	2.129

Čakalni seznam za presaditve organov mrtvih darovalcev

Na nacionalni čakalni seznam za presaditev organov mrtvih darovalcev pri mednarodni fundaciji Eurotransplant smo v letu 2023 vpisali 151 pacientov, od tega 58 pacientov na čakalni seznam za ledvico, 29 pacientov na čakalni seznam za jetra, 48 pacientov na čakalni seznam za srce in 16 pacientov na čakalni seznam za pljuča.

V letu 2023 je bilo tako na čakalni seznam uvrščenih:

Tabela 9: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2023

Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam ET	151
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za ledvico	58
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za jetra	29
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za srce	48
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za pljuča	16

Na dan 31. 12. 2023 je bilo stanje na nacionalnem čakalnem seznamu za presaditev organa pri mednarodni fundaciji Eurotransplant sledeče:

Tabela 10: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET na dan 31. 12. 2023

Čakalni seznam	184
Čakalni seznam za ledvice	77
Čakalni seznam za jetra	19
Čakalni seznam za srce	80
Čakalni seznam za pljuča	8

Število pridobljenih in presajenih roženic v letu 2023

Tabela 11: Število pridobljenih roženic v letu 2023

Skupaj MD	Število odvzetih roženic	Število presajenih roženic	Število prejetih roženic za uničenje
69	137	98	39

V obdobju januar – december 2023 smo pridobili roženice od 69 MD (mrtvi darovalec). Odvzeli smo 137 roženic, od katerih smo jih 98 presadili, 39 pa je bilo komisijsko uničenih na Očesni kliniki, UKC Ljubljana.

Dograjevanje registra Slovenija-donor v letu 2023

Naloga zagotavljanja dograjevanja registra nesorodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic (KMC) je po pogodbi dodeljena Zavodu za transfuzijsko medicino, ki Slovenija-transplantu pošilja mesečna poročila.

Z Zavodom za transfuzijsko medicino smo v letu 2023 sklenili Aneks k pogodbi v skupni vrednosti 100.109 EUR, za pridobitev 31 novih darovalcev KMC, 680 genskih tipizacij HLA-A, B, DR in 680 genskih tipizacij HLA-C, ki je bil v celoti realiziran.

Stanje na dan 31. 12. 2023:

Tabela 12: Slovenija-donor 2023

Mesec	Št. vpisanih	Št. vpisanih v BMDW	Št. tipiziranih HLA-A-B,DR	Št. tipiziranih HLA-C	Izbrišani
Januar	55	21.694	10	10	168
Februar	54	21.883	214	214	27
Marec	39	21.940	58	58	35
April	47	21.911	45	45	32
Maj	35	21.985	105	105	31
Junij	12	21.949	10	10	46
Julij	13	21.946	3	3	27
Avgust	19	21.913	28	28	40
September	24	21.905	12	12	27
Oktobar	27	21.875	12	12	38
November	30	21.864	8	8	17
December	10	21.829	13	13	48
Skupaj	365	21.829	518	518	536

3.8.8.2 Poročanje o izvajanju mednarodnih projektov

Projekt BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVancE organ Safety and supply in Transplantation)

Tabela 13: Projekt BRAVEST

Naziv projekta	BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVancE organ Safety and supply in Transplantation)
Vsebina	Glavni cilj projekta je zagotoviti boljšo odpornost, kontinuiteto programov darovanja in presaditve organov ob ohranjanju varnosti in kakovosti postopkov in povečati dostopnost do zdravljenja s presaditvijo za

	bolnike. Na osnovi sistematične in celovite analize dogajanja in ukrepov v različnih EU državah na ravni darovanja in presaditve organov v času pandemije covid19 bomo prepoznali najboljše strategije za ukrepanje v času krize. Dobre prakse bomo razširili na druge morebitne krizne situacije.
Čas trajanja	1. september 2022 - 28. februar 2025
Pogodbena vrednost	123.897,87 EUR
Udeleženci projekta	European Public Health Alliance (EPHA), Organización Nacional de Trasplantes (ONT), Paris Transplant Group (PTG), Italian National Institute of Health (ISS) with the Italian National Transplant Centre (CNT), OVSZ (Országos Vérellátó Szolgálat), Eurotransplant Foundation (ET), Agence de la biomédecine (ABM), European Kidney Health Alliance (EKHA) in Slovenija-transplant.
Vir sredstev	80 % - 99.118,29 EUR – EU sredstva 20 % - 24.779,57 EUR – Slovenija-transplant
Število zaposleni, ki sodelujejo na projektu	5
Nagajevanje zaposlenih iz projektov	Sodelujoči zaposleni so nagrajeni v obliki povečanega obsega dela. Pogoj za izplačilo je opravljeno delo izven rednega delovnega časa in izpolnjena časovnica o opravljenem delu.

You are more than one life – Adult education for promotion of transplantation

Tabela 14: Projekt You are more than one life

Naziv projekta	You are More than one life – Adult education for promotion of transplantation
Vsebina	Projekt naslavlja področje ozaveščanja javnosti o pomenu darovanja organov. Konzorcij sestavlja močna strokovna ekipa izkušenih strokovnjakov s področja.
Čas trajanja	1- november 2022 – 31. julij 2023
Pogodbena vrednost	26.400,00 EUR
Udeleženci projekta	Pasjonaci Życia Foundation in Slovenija-transplant,
Vir sredstev	100 % - 626.400,0 EUR – EU sredstva
Število zaposleni, ki sodelujejo na projektu	3
Nagajevanje zaposlenih iz projektov	Sodelujoči zaposleni so nagrajeni v obliki povečanega obsega dela. Pogoj za izplačilo je opravljeno delo izven rednega delovnega časa in izpolnjena časovnica o opravljenem delu.

3.8.9 POSLOVNI IZID

Tabela 15: Poslovni izid po letih v EUR

POSLOVNI IZID						
Zap. št.		Leto 2022	FN 2023	Leto 2023	Indeks R23/R22	Indeks R23/FN23
1.	CELOTNI PRIHODKI	1.520.299	1.350.000	1.781.488	117	132
2.	CELOTNI ODHODKI	1.516.659	1.350.000	1.780.503	117	132
3.	POSLOVNI IZID	3.640		985	27	
4.	Davek od dohodka pravnih oseb					
5.	POSLOVNI IZID Z UPOŠTEVANJEM DAVKA OD DOHODKA	3.640		985	27	
6.	DELEŽ PRIMANKLJAJA PRESEŽKA V CELOTNEM PRIHODKU					

Izkaz prihodkov in odhodkov je podrobno obravnavan v obrazcu 2 - Izkaz prihodkov in odhodkov 2023.

3.9 OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITosti POSLOVANJA

3.9.1 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Pri analiziranju finančnih kazalnikov smo analizirali podatke za leti 2023 in 2022, v skladu z usmeritvijo Ministrstva za zdravje, glede na opredeljene standarde in merila kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika.

V nadaljevanju zato povzemamo nekatere ugotovitve iz finančnih in računovodskeih poročil iz katerih je moč posredno podati oceno o gospodarnem in učinkovitem ravnanju zavoda.

Analiza bilance stanja kaže na povečanje aktive za 42,4 %. Največje odstopanje se kaže pri kratkoročnih terjatvah do kupcev, saj smo imeli ob koncu leta 281.184 EUR odprtih terjatev (plačilo bo izvedeno v začetku leta 2024). Bilanca stanja kaže tudi na nekolikšno zvišanje dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju leta 2023 v primerjavi z letom 2022 za 21 %,

kar pomeni, da je v letu 2023 nabavna vrednost novih osnovnih sredstev presegla stroške obračunane amortizacije. V prihodnjem letu nameravamo kupiti programsko opremo, ki bo ta trend še dodatno povišala. V pasivnem delu bilance najvišje povečanje v primerjavi s preteklim letom predstavljajo kratkoročne obveznosti (120,3 %) in pasivne časovne razmejitve (544,0 %).

Če bi gospodarnost poslovanja presojali po ustvarjenem tekočem presežku, bi poslovanje lahko ocenili za dobro, saj je zavod zaključil leto s presežkom prihodkov nad odhodki (985 EUR).

3.9.2 FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Tabela 16: Finančni kazalniki poslovanja

KAZALNIKI				
Zap. št.		Leto 2022	Leto 2023	Indeks 23/22
1.	Kazalnik gospodarnosti	1,00	1,00	100
2.	Delež amortizacijskih sredstev	0,03	0,01	33
3.	Delež porabljenih amortizacijskih sredstev	0,63	1,57	249
4.	Stopnja odpisanoosti opreme	0,84	0,84	100
5.	Koeficient plačilne sposobnosti	1,00	1,0	100
6.	Koeficient zapadlih obveznosti	0,00	1,0	100
7.	Kazalnik zadolženosti	0,31	0,52	168
8.	Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gib. sred.	2,80	1,7	61
9.	Prihodkovnost sredstev	2,46	2,71	110

- Kazalnik gospodarnosti = 1,00
(celotni prihodki AOP 870 / celotni odhodki AOP 887)

Načelu gospodarnosti je zadoščeno, kadar znaša vrednost kazalnika več kot 1. Ker smo v letu 2023 ustvarili presežek prihodkov nad odhodki, smo zadostili načelu gospodarnosti. Vrednost kazalnika se v primerjavi z letom 2022 ni spremenila.

- Delež amortizacijskih sredstev = 0,01
(priznana amortizacija / celotni prihodki)

Delež amortizacijskih sredstev se je v letu 2023 v primerjavi s preteklem letom zmanjšal za 50,1 %, zaradi nerealizirane investicije.

- Delež porabljenih amortizacijskih sredstev = 1,57

(naložbe iz amortizacije / priznana amortizacija v ceni storitev)

Delež porabljenih amortizacijskih sredstev je v letu 2023 za 36 % višji, kot je bila obračunana amortizacija za leto 2023.

- Stopnja odpisanosti opreme = 0,84
(popravek vrednosti opreme AOP 007 / oprema in druga opredmetena osnovna sredstva AOP 006)

Stopnja odpisanosti opreme je glede na prejšnje leto ostala enaka.

- Koeficient plačilne sposobnosti = 1,00
(povprečno št. dejanskih dni za plačilo / povprečno št. dogovorjenih dni za plačilo)

Z dobavitelji so bile sklenjene pogodbe z zakonsko predpisanim 30 dnevnim plačilnim rokom. V letu 2023 smo v dogovorjenem, 30-dnevnem plačilnem roku obveznosti do dobaviteljev tudi poravnali, kar izkazuje tudi koeficient plačilne sposobnosti.

- Koeficient zapadlih obveznosti = 0,00
(zapadle neplačane obvez. na dan 31. 12. / (mesečni promet do dobavit. AOP 871 / 12))

Na dan 31. 12. 2023 nismo imeli zapadlih neplačanih obveznosti do dobaviteljev.

- Kazalnik zadolženosti = 0,52
Tuji viri AOP 034+047+048+054+055 / Obveznosti do virov sredstev AOP 060

Vrednost kazalnika zadolženosti je višja v primerjavi z letom 2022.

- Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi = 1,7
AOP 012+AOP 023 / AOP 034

Vrednost kazalnika pokritja kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi naj bi znašala med 1,5 in 2,0. Vrednost kazalnika v letu 2023 znaša 1,7 in je v primerjavi s preteklim letom nižja.

- Prihodkovnost sredstev = 2,71
prihodek iz poslovne dejavnosti AOP 860 / osnovna sredstva po nabavni vrednosti AOP 002+004+006

Vrednost kazalnika v letu 2023 je boljša kot v letu 2022. Kazalnik nam pove, koliko prihodkov iz poslovne dejavnosti smo ustvarili na enoto osnovnih sredstev po nabavni vrednosti. Cilj je, da je vrednost kazalnika čim višja.

3.10 OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Notranje revizijsko dejavnost v našem zavodu zagotavljamo z zunanjim pooblaščeno notranjo revizorko, ki je neodvisna od vodstvenih struktur zavoda.

V letu 2023 smo za leto 2023 celovito ocenjevanje poslovanja zaupali zunanji sodelavki – državni notranji revizorki, ki ima ustrezena strokovna znanja in metodološki pristop, ki zagotavlja profesionalno izvajanje dodeljenih pooblastil, vendar ne nadomešča tekočega nadzora s strani samih vodstev na vseh nivojih.

Revidiranje je bilo opravljeno skladno s Pogodbo za izvedbo storitev notranjega revidiranja z dne 19. 12. 2022. Notranja revizija je potekala od 5. 4. do 26. 6. 2023 in je bila osredotočena na pregled delovanja sistema notranjih kontrol na naslednjih področjih:

- upravljanja čakalnih seznamov, čakalnih dob, vzrokov zanje in predlogov za njihovo odpravo,
- izkoriščenosti zmogljivosti (prostorov, opreme in kadrov),
- smotrnosti rabe javnih sredstev.

Ugotovitve notranje revizije za leto 2022 so bile sledeče:

Zap. št.	Ugotovitev	Priporočilo	Pomembnost priporočila	Sklic na poglavje v poročilu
1	Izvajanje pripravljenosti s strani zunanjih sodelavcev po pogodbì civilnega prava. Delo se izvaja nemoteno po navodilih in pod nadzorom zavoda.	Dogovor z delodajalcem zunanjih sodelavcev za izvajanje pripravljenosti za potrebe zavoda v imenu delodajalca. Zavod pa bi kril te stroške navedenem delodajalcu kot refundacijo na podlagi zahtevka.	Srednja stopnja tveganja	2.7.2.1
2	Nerealizirana načrtovana zaposlitev in izplačila nadur kot najdražje oblike dela.	Realizacija priznanega števila zaposlitev in racionalizacija organizacija dela. Nadure naj se izplačujejo le, ko je zagotovljen vir (npr. refundirana odstopnost).	Srednja stopnja tveganja	2.7.2.1
3	Nepravilno izdano soglasje za delo pri drugem delodajalcu.	Korekcija izdanega soglasja.	Visoka stopnja tveganja	2.7.3
4	Programska (IT) rešitev za evidentiranje delovnega časa in obračun plač medsebojno ne komunicirata oziroma avtomatsko ne	Zagotoviti povezljivost oz. medsebojno komunikacijo IT programskih rešitev z možnostjo izvoza različnih poročil.	Srednja stopnja tveganja	2.7.4

	prenašajo podatkov prisotnosti na delu v obračunu plač.		
--	---	--	--

V zvezi z ugotovitvami smo 12. 10. 2023 pripravili odzivno poročilo ter odpravili ugotovljene nepravilnosti.

V sklopu izvedene notranje revizije niso bili ugotovljeni primeri nezakonitega, nepreglednega, negospodarnega ali neracionalnega ravnanja, ali primeri goljufij in prevar.

Skladno z Zakonom o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (Uradni list RS, št. 100/22) in planom revizij smo v letu 2023 izvedli revizijo računovodskeih izkazov za leto 2022.

Revidiranje je bilo opravljeno skladno s Pogodbo o revidiraju računovodskeih izkazov z dne 19. 12. 2022 s stani izbranega ponudnika GM Revizija – g. Luka Vremec. Revizija računovodskeih izkazov je potekala od 31. 5. do 19. 9. 2023 in je bila osredotočena na revidiranje računovodskeih izkazov zavoda, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2022 in izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov.

Ugotovitev revizije: »Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi javnega zavoda Slovenija-transplant na dan 31. decembra 2022 v vseh pomembnih pregledih pripravljeni v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njimi povezanimi podzakonskimi predpisi«.

Tabela 17: Primerjava rezultatov povprečne samoocenitve po posameznih elementih

V Slovenija-transplantu je vzpostavljeno:	Leto 2021	Leto 2022	Leto 2023
Primerno notranje kontrolno okolje.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Upravljanje s tveganji: cilji so realni in merljivi (določeni so indikatorji za merjenje doseganja ciljev).	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Upravljanje s tveganji: tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na spremenljivo raven.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja.	Na celotnem poslovanju.	Na celotnem poslovanju.	Na celotnem poslovanju.
Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno notranje revizijsko službo.	Na posameznih področjih poslovanja.	Na posameznih področjih poslovanja.	Na posameznih področjih poslovanja.

Notranje revidiranje zagotavljamo v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje notranjega nadzora javnih financ.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.
--	---	---	---

3.11 POJASNILA NA PODROČIJH, Kjer zastavljeni cilji niso bili dosegzeni

V letu 2023 smo planirali 19 letnih ciljev, ki so bili vsi realizirani, vendar nekateri letni cilji niso bili realizirani v celoti. Pojasnila so navedena v točki 3.8. Realizacija letnih ciljev.

Tabela 18: Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrt za ukrepanje

NEDOSEŽENI CILJI			
Zap. št.	Nedoseženi cilji	Ukrepi	Terminski načrt za dosega cilja
2.	Uvedba enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možanske smrti.	Ponovni poziv MZ k oblikovanju delovne skupine, nato pa več sestankov skupaj z etiki	Do konca leta 2024
7	Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja.	Vključitev v delovno skupino za pripravo novih etičnih smernic glede zdravljenja ob koncu življenja.	Naloga je dolgoročna in je ni mogoče časovno natančno omejiti.
16.	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.	Ponovna predstavitev celotne dokumentacije na skupnem sestanku z MZ. Poziv MZ k čim hitrejšemu odgovoru.	Opozarjanje vsak mesec, do prejetja odgovora. Naloga je dolgoročna in je ni mogoče časovno natančno omejiti.
18.	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.	zaradi obremenitve maloštevilnega osebja si bomo pomagali s študentskim delom.	Naloga je dolgoročnejša, zaključili bomo predvidoma do konca leta 2024.

3.12 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Slovenija-transplant predstavlja osrednjo ustanovo, ki povezuje donorske in transplantacijske centre, ki so vključeni v nacionalno transplantacijsko mrežo. Vzpodbuja razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Sloveniji, skrbi za koordinacijo dejavnosti na državnem nivoju, izobražuje strokovno in splošno javnost, skrbi za kakovost in varnost pri opravljanju donorske in transplantacijske dejavnosti ter redno sodeluje z mednarodno evropsko organizacijo Eurotransplant.

Veliko pozornosti namenjamo preprečevanju kakršnihkoli zlorab ter zagotavljanju popolne transparentnosti dejavnosti. Sledimo sodobnemu medicinskemu razvoju na področju zdravljenja s transplantacijami ter uvajamo najnovejše učinkovite in bolnikom najbolj prijazne oblike zdravljenja. Ob spreminjanju protokolov, zakonov in pravilnikov za odvzem delov človeškega telesa zaradi zdravljenja upoštevamo medicinske kriterije, najvišja načela spoštovanja človekovega dostenjstva ter kritične etične in družbene premisleke. Neprestano delujemo na področju informiranja in osveščanja javnosti o transplantacijski dejavnosti ter prostovoljnem odločanju za darovanje organov in tkiv.

3.13 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

3.13.1 PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICNIH IN PODROČJIH DELA

3.13.1.1 Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2023

Na dan 31. 12. 2023 je bilo v Slovenija-transplantu zaposlenih 9 delavcev. Organizacija zavoda je prikazana v poglavju 3.1 tega poročila.

Kljub odobrenem številu 10 zaposlenih v letu 2023 nismo realizirali vseh zaposlitev. V začetku leta smo večkrat neuspešno objavili razpis za zasedbo delovnega mesta višji zdravnik specialist. S 1. 9. 2023 smo v zavodu zaposlili zdravnika za polni delovni čas, ki je začel prevzemati naloge pomočnika direktorja za strokovno-medicinske zadeve. V letu 2023 (30. 9. 2023) pa je delo v našem zavodu, na njeno željo, zaključila sodelavka, ki je opravljala delo centralne transplantacijske koordinatorice.

Odobreno število desetih (10) zaposlenih na dan 1. 1. 2024 je po Uredbi o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremeljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/2022) v skladu s planom.

3.13.1.2 Ostale oblike dela

Kot je bilo že omenjeno, se naš zavod zaradi majhnega števila redno zaposlenih poslužuje bolj racionalnega načina poslovanja s pogodbenimi sodelavci. Ta način sodelovanja je za nas bolj fleksibilen, saj se lahko prilagajamo različnim obdobjem obremenjenosti.

Z zavodom je v letu 2023 sodelovalo 119 pogodbenih sodelavcev za zdravstveno in nezdravstveno dejavnost, od tega:

- 42 bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev in njihovih pomočnikov,
- 10 centralnih transplantacijskih koordinatorjev,
- 2 mentorja mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem,
- 18 koordinatorjev iz Očesne klinike,
- 21 specializantov, ki so vključeni v izobraževalni proces v ekipi za multiorganski odvzem,
- 11 nevrologov v ekipi za diagnostiko možganske smrti,
- 5 nevrofizioloških medicinskih sester v ekipi za diagnostiko možganske smrti,
- 10 kirurgov specialistov, članov ekipe za multiorganski odvzem.

3.13.1.3 Izobraževanje, specializacije in pripravnštva

V Slovenija-transplantu ne izvajamo specializacij oz. pripravnštva.

Izčrpno poročilo o izobraževanju zdravstvene javnosti, pripravi letnega načrta izobraževanj in pripravi gradiv za izvajanje izobraževanj z uporabo spletnih platform je zapisano v poglavju 3.8.6.

3.13.1.4 Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem

Slovenija-transplant je v letu 2023 oddal dejavnost vodenja registra Slovenija-Donor pooblaščeni inštituciji s strani Ministrstva za zdravje, t. j. Zavodu za transfuzijsko medicino (ZTM). Vrednost aneksa za pogodbeno leto 2023, ki je bil v celoti realiziran, je znašal 100.009 EUR. Dograjevanje registra je razvidno v poglavju 4.7.2.1. Glede na nezmožnost plačila vseh vpisanih darovalcev s strani našega zavoda, smo se skupaj z Zavodom za transfuzijsko medicino obrnili na Ministrstvo za zdravje. Vsebina dopis je navedena v nadaljevanju.

Slovenija-transplant

Zavod RS za presaditve organov in tkiv
Institute for Transplantation of Organs and Tissues of the Republic of Slovenia
Založka 7, SI-1000 Ljubljana, Slovenia
T +386 1 300 68 60
F +386 1 300 68 66
W www.slovenija-transplant.si
e-mail: 53164563@vtron.si, [011006030927794](tel:011006030927794)

Ljubljana, 21. 12. 2023

G. Marjan Pintar,
državni sekretar
Ministrstvo za zdravje
Štefanova 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Dodatno financiranje registra nesorodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic Slovenija Donor

Spoštovani,

V nadaljevanju vam posredujemo opis delovanja slovenskega nacionalnega registra darovalcev krvotvornih matičnih celic Slovenija Donor (v nadaljevanju Slovenija Donor), zakonodajne osnove, način financiranja, sodelujoče organizacije, dosegreni nivo zdravljenja s presaditvijo krvotvornih matičnih celic (KMC), delovanja registra iz organizacijskega in strokovnega kakovostnega vidika, smernice za razvoj in utemeljujemo nujnost dodatnega finančiranja.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je postal presaditev KMC vse bolj uspešen način zdravljenja predvsem levkemij in sorodnih malignih krvnih bolezni. Za uspešno presaditev lahko uporabimo KMC od sorodnega ali nesorodnega darovalca. Kadar je možno, se izvede darovanje med sorodniki, saj je med nesorodnimi osebami veliko težje najti primereno ujemanje v tkivnih antigenih. Z namenom, da bi bolnikom ležje našli tkivno skladne darovalce, so v razvitem svetu ustanovili registre nesorodnih darovalcev KMC, ki so s pomočjo informacijske tehnologije združeni v svetovni register ~~World Marrow~~ Marrow Donor Association (WMDA). Na ta način je vseh 40 milijonov darovalcev, vpisanih v WMDA, na razpolago bolnikom po celem svetu. **Obveznejši kot je register, večja je možnost, da bomo posameznemu bolniku našli ustreznega darovalca.**

Za ustanovitev in izgradnjo registra Slovenija Donor pri Zavodu Republike Slovenije za transfuzijsko medicino (v nadaljevanju ZTM) je bilo potrebno mnogo priprav in interdisciplinarnega sodelovanja. Republiška strokovna komisija za medicinsko etiko je leta 1991 odobrila ustanovitev in delovanje registra Slovenija Donor, ki je januarja 1992 s 117-timi darovalci postal polnopravni član WMDA. Ob ustanovitvi in v začetnem desetletju delovanja Slovenija Donor je vse stroške kri ZTM, kar se je spramenilo s pobudo umetnice ge. Irene Grafenauer, ki je leta 2003 širši javnosti razkrila svojo bolazen. Ker v domačem in tujih registrih nesorodnih darovalcev KMC zarjo niso našli primernega darovalca, je z ozaveščanjem slovenska javnosti spodbudila prvi vpis velikega števila potencialnih darovalcev v Slovenija Donor in s tem spodbudile tudi dogovor o načinu financiranja preko Ministrstva za zdravje in za zagonska sredstva (glej graf 1). Zaredi genetske podobnosti znotej določene populacije je verjetnost, da bomo bolniku našli tkivno skladnega darovalca, največja prav v lastni populaciji, v tem primeru slovenski.

Zakonske osnove za delovanje, naloge ter odgovorne ustanove

Slovenija Donor od leta 2003 deluje v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant (v nadaljevanju Slovenija-transplant) na podlagi 8. člena Pravilnika o načinu delovanja in pogojih za razvoj nacionalnega programa zdravljenja s presaditvijo krvotvornih maticnih celic in načinu delovanja registra nesorodnih dajalcev krvotvornih maticnih celic (Uradni list RS, št. 75/03 in 56/15 – ZPPDČT). Naloge registra Slovenija Donor opredeljuje 9. člen istega pravilnika in so naslednje:

1. izvajanje vseh postopkov iskanja nesorodnega dajalca krvotvornih maticnih celic;
2. koordinacija vseh postopkov izbire, odzvema, prenosa in dostave zbranih krvotvornih maticnih celic izbranega nesorodnega darovalca v Transplantacijski center;
3. pridobivanje čim večjega števila zdravih nesorodnih dajalcev krvotvornih maticnih celic, starih od 18 do 55 let z obveščanjem strokovne in laične javnosti o zdravljenju s presaditvijo krvotvornih maticnih celic nesorodnih dajalcev;
4. vključevanje novih članov v Slovenija Donor;
5. skrb za strokovni razvoj Slovenija Donor, da lahko ohrani členstvo v mednarodni organizaciji World Marrow Donor Association, kar omogoča hitro predhodno iskanje nesorodnih dajalcev krvotvornih maticnih celic v tujih nacionalnih registrih, učinkovit stik z ostalimi člani ter stalen dostop do različnih algoritmov in svetovnih ekspertiz, ki olajšujejo in skrajujejo iskanje primerenega nesorodnega dajalca krvotvornih maticnih celic za bolnike v Republiki Sloveniji.

Opomba: Ker se novejše študije pokazale, da je uspeh presaditve KMC boljši, kadar je darovalec mlajša oseba, smo z dogovorom zgoraj starosno mejo za vpis, opredeljeno v točki 3 zgoraj omenjenega pravilnika, znižali na 40 let ter aktivnosti za širitev registra usmerili na mlajšo populacijo.

Financiranje registra

Naloge, opredeljene v prvih dveh točkah, Slovenija Donor opravlja za slovenske bolnike kot tudi na zahtevo pooblaščenih registrov nesorodnih darovalcev KMC iz drugih držav za bolnike iz tujine. Stroški teh storitev so povrnjeni s strani Zavoda za zdravstveno zaščito Slovenije ali v primerih, ko gre za tujce bolnike, s strani registrov, ki storitve naročijo.

Financiranje storitev registra Slovenija Donor, opisanih v točkah 3 in 4, pa je urejeno po sistemu preko Ministrstva za zdravje. V skladu z zakonskim določilom (56/15 – ZPPDČT) in nalogo zavoda Slovenija-transplant, da skrbi za zagotavljanje dogajevanja registra nesorodnih darovalcev kostnega mozga v sodelovanju z ZTM (člen 40, alineja 14) je po letu 2004 financiranje potekalo na osnovi vsakoletnih pogodb med Slovenija-transplantom in ZTM. Od leta 2008 pa k osnovni pogodbi sklepamo aneks za vsako leto posebej.

Slovenija Donor redno mesečno poroča Slovenija-transplantu o številu na novo opredeljenih darovalcev in opravljenih tipizacijah. Letna poročila, ki vključujejo statistiko o delovanju registra Slovenija Donor, so javno dostopna na spletni povezavi: <http://www.ztm.si/register-darovalcev/slovenija-donor/letna-poročila-registra-sd/>.

Sodelovanje z društvami pacientov glede promocije darovanja

Pobude bolnikov in njihovih sorodnikov za vpis novih darovalcev v register Slovenija Donor, kot tudi v vse druge svetovne registre, so pogoste in običajne ter največkrat gonilo razvoja in širjenja registra.

Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijsko, L&L, in Društvo bolnikov s krvnimi boleznicami Slovenije že vrsto let pomembno sodeluje pri promociji darovanja KMC in pri pozivu slovenske javnosti k darovanju. V preteklosti sta organizaciji bolnikov v sodelovanju z registrom in ZTM v različnih krajih Slovenije organizirali skupaj z bolniki ali svojci bolnikov uspešna množične vpise v register Slovenija Donor. Ozaveščanje in poziv k vpisu v register je pomembna aktivnost obeh organizacij bolnikov ter tudi skupine Epruvetka pod vodstvom študentov medicine Mariborske fakultete.

Še posebej uspešna aktivnost za povečanje števila možnih darovalcev vpisanih v register je akcija »Daj se na seznamki«, ki z občasnimi spodbudami preko medijev ter pozivi na spletni strani <https://daisenaseznam.si> promovira opredelitve mladih in mlajših oseb že 6 let. Odzivi so ves čas pozitivni, a vendar neenakomerni, tudi zaradi občasnih dodatnih pobud posameznikov, ki v določenih območjih poznajo bolnika/otroka in se nato ljudje v tej okolici množično odzovejo z opredelitvijo za vpis v register.

Zdravljenje, razvoj in potrebe

Svetovni trend razvoja registrov gre v dve smeri: rast števila vpisanih možnih darovalcev in obsežnejše testiranje podskupin posameznih genetskih značilnosti. Z razvojem medicinsko-strokovnih osnov za register se je jasno pokazala obsežna genetska raznolikost v populaciji, kar posledično zahteva vse večje število vpisanih možnih darovalcev, da bi za vsakega bolnika našli ustreznega darovalca. Glede strokovnega razvoja smo v Sloveniji zelo ponosni, da smo povsem primerljivi z najrazvitejšimi državami in izvajamo testiranja v najširšem obsegu, kar omogoča kakovost in dostopnost za naše bolnike, kljub temu, da je register Slovenija Donor trenutno finančno neustrezno pokrit.

Povsem utemeljena primerjava na osnovi obstoječe kakovosti in trenda rasti števila vpisanih darovalcev z najrazvitejšimi na tem področju nam kaže, da je v Sloveniji potrebna zelo aktivno izboljševati ta področje predvsem glede finančiranja za večji obseg vpisanih. Na Nizozemskem je vlada v letu 2017 vložila dva milijona evrov v projekti širjenja registra. Podobno so storili že leta 2011 v Švedi. V Nemčiji je v register vpisanih 22 milijonov darovalcev ali 13,2% vseh prebivalcev, v Sloveniji pa znaša delež le 1,05 % vpisanih v register od vsega prebivalstva.

Indikacije, uspehi zdravljenja

Presaditev krvotvarnih maticnih celic (PKMC) je način zdravljenja malignih hematoloških bolezni, za katere je majhna verjetnost, da pride do ozdravitve s standardnim kemoterapevtskim zdravljenjem. Postopek je v klinični praksi uveljavljen že več desetletij.

V Sloveniji ga opravljajo na Kliničnem oddelku za hematologijo v UKC Ljubljana v posebju za to namenjenih prostorih z najstrožjo izolacijo. Najpogosteje indikacije za zdravljenje s presaditvijo KMC so akutna mieloiglobna levkemija, akutna limfoblastična levkemija, mjeledisplastične novotvorbe, mjelegenerativne novotvorbe, ne-Hodgkinovi limfomi in občasno nemaligne bolezni kot npr. telozemija.

Za uspešno izvedbo zdravljenja potrebujemo tkinivo skladnega darovalca, ki ga najprej iščemo med sorojenci. Verjetnost, da smo uspešni, je 25%, zato pri večini bolnikov iščemo skladnega nesorodnega darovalca med prostovoljci iz svetovnega registra, kjer so vpisani tudi naši darovalci. S sorodnimi in nesorodnimi presaditvami pokrijemo večino potreb. V zadnjih letih smo uvedli še dodatno tehniko za preostale bolnike, da izberemo za darovalca otroka ali starša in napravimo tim, ~~haploidično~~ presaditev.

Število opravljenih nesorodnih presaditev na prebivalca se povečuje zaradi izboljšanega podpornega zdravljenja, povečevanja incidence hematoloških malignih obolenj in ne nazadnje ozaveščenosti ~~sorodnih~~ zdravnikov. Tudi uspešnost zdravljenja z nesorodno presaditvijo se je v zadnjih letih pomembno izboljšala.

Ob tem je prav ključna vloga registra, z zadostnim številom prostovoljnih možnih darovalcev, ker samo s tkinivo skladnim darovalcem lahko opravimo uspešno nesorodno presaditev.

V Sloveniji na letni ravni opravimo okrog 40 nesorodnih presaditev KMC pri odraslih in do 10 pri otrocih. Smo članji evropskega združenja za presaditev (EBMT) in poročamo podatke slovenskih presaditev v ta register. Iz primerjavi med centri v evropskem registru tako na letni ravni dobimo poročilo o uspešnosti našega transplantacijskega centra, ki pokaže, da imamo pri bolnikih z nesorodno PKMC 100-dnevno preživetje v 91%, enoletno preživetje pa v 80%. Rezultat nos uvršča med najboljših 10% transplantacijskih centrov v družini 700 centrov, od katerih le 400 zadostita zahtevam za ustrezen statistični analize.

Kako register usmerjeno dograjevati

Kot je že omenjeno zgoraj, si vsi svetovni registri prizadevajo za čim večji vpis novih darovalcev, saj vsak izmed njih lahko reši življenje bolniku, za katerega je presaditev KMC edino upanje na preživetje. 41,5% slovenskih darovalcev daruje KMC za slovenske bolnike, kar predstavlja tudi nižji strošek presaditve, kot če je darovalec iz tujine. Pomemben je tudi podatek, da vsako leto iz registra izločimo med 300 - 500 darovalcev, kar dosežejo previsoko starost ali zbolelio za kroničnimi boleznimi. Za stabilno rast in obnavljanje registra je tako potreben prirast med 2.500 do 3.000 novih darovalcev na leto. V času pandemije COVID-19, ko transport KMC ni bil mogoč, se je pokazala potreba po samozadostnosti tudi na področju presejanja KMC nesorodnega darovalca, kar se lahko ponovi v prihodnosti.

Strošek vpisa enega darovalca v register WDMA znaša 169,53 EUR in vključuje strošek pridobivanja vzorca v višini 23,53 EUR ter strošek tipizacije HLA-A, B, C, DRB1, DQB1 v višini 146,00 EUR.

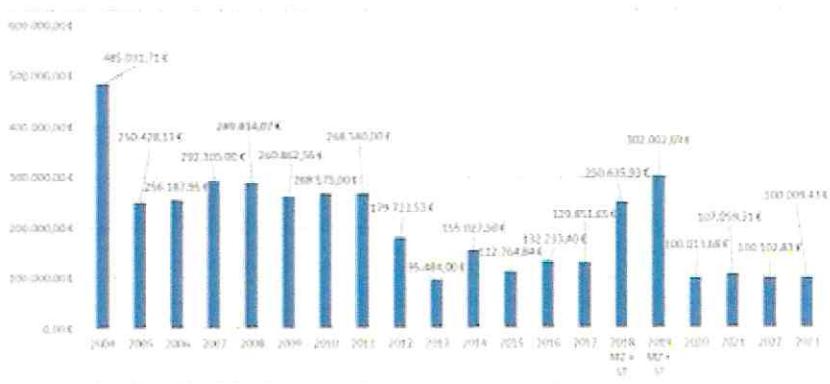
Ob upoštevanju dejstva, da se finančni načrt Slovenija-transplant za leto 2024 ne zmanjšuje, lahko Slovenija-transplant še naprej zagotovila letno vozis in bodočico za 590 darovalcev v register WDMA, kar predstavlja 100.022,70 EUR. Za dosledno sledenje sodobnim smernicam stroške, in vpisu 2.500 do 3.000 novih darovalcev je potrebno, da Ministrstvo za zdravje dodatno zagotovi najmanj še 323.802,30 EUR (2.500 – 590 = 1.910 darovalcev) na letni ravni.

Za dodatna sredstva, ki bi jih na letnem nivoju zagotovilo Ministrstvo za zdravje, bi sklenili aneks k letni Pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplant. Odprtih smo tudi za drugačne oblike sklenitve dogovora, kot je na primer tripartitna pogodba med deležniki, kadar se zgodi nenaden porast opredeljenih darovalcev KMC.

Za razumevanje višine stroškov glede registra podajamo primerjavo s ceno za zdravljenje, saj Zavod za zdravstveno zavarovanje knjiži bolnišnici strošek presečitve krovovomil mazilnih celic od nesporodnega donovalca v višini 267.320,37 EUR za vsakega bolnika.

V spodnjem grafu je prikazana dinamika dodeljenih sredstev namenjenih za zagotavljanje dogradjevanja registra.

Graf 1: Pregled finančiranja registra Slovenija Donor v obdobju 2004 do 2023 s strani Slovenija-tgappoliza in dodatnih sredstev Ministrstva za zdravje z namenom vzdrževanja in širitev registra

Opomba: V letih 2018 in 2019 so bila zagotovljena dodatna sredstva s strani Ministrstva za zdravje v skupni višini 374.222,12 EUR (leta 2018 – 150.513,23 EUR in leto 2019 – 224.208,89 EUR).

Glede na dejstvo, da je bil register Slovenija Donor v zadnjih letih podfinanciran, vam posredujemo stanje odprtih terjatev na dan 30. 11. 2023, ki se prikazane v spodnji tabeli:

Storitev	Število	Cena EUR	Vrednost EUR
Pridobljeni vzorci donovalcev	3.031	23,53	71.318,43
Genetska tipizacija HLA-A, B, DR	1.029	109,50	112.675,5
Genetska tipizacija HLA-C	1.029	36,50	37.556,50
SKUPAJ			221.553,43

Storitev	Število	Cena EUR	Vrednost EUR
Pridobljeni vzorci donovalcev		23,53	
Genetska tipizacija HLA-A, B, DR	2.416	109,50	264.552,00
Genetska tipizacija HLA-C	2.416	36,50	88.184,00
SKUPAJ			352.736,00

Skupen strošek neplačanih storitev na dan 30. 11. 2023 znaša 221.553,43 EUR. Vljudno vas prosimo, da v enkratnem znesku pokrijete primanjkoj, ki je naveden v zgornji tabeli (označeno z oranžno barvo).

V spodnjem delu tabels (označeno z zeleno) pa je navedeno število vzorcev, ki so že pridobljeni od darovalcev, ni pa še opravljene tipizacije in zato niso vpisani v register Slovenija Donor ter posledično niti v svetovni register. Genska tipizacija teh vzorcev bo opravljena v letu 2024 poleg ostalih zbranih vzorcev. Skrbali bomo za normalno dinamiko testiranj in do odstopanj bo prišlo le v primeru spontanih pobud (kot je omenjeno zgornj so to pobude posameznih ljudi, ki se odzovejo na prošnjo v določeni regiji obolele osebe) in če bo potrebno tudi promocijske akcije Daj se na seznam.

V zaključku naj navedemo, da smo v Sloveniji lahko zelo ponosni na dejavnost registra Slovenija Donor in zdravljenja s pressaditvijo KMC, saj smo z strokovnimi dosežki na samem vrhu v svetu. Imamo register, ki je vključen v svetovni register, tipizacije, ki jih izvajamo, so v skladu s standardi najnaprednejših držav in tudi odzivnost ljudi za vpis med darovalce je na visokem nivoju, ob primerni spodbudi in jasnom komuniciraju.

Poudariti je potrebno, da je prev strokovnost sodelavcev v UKC Ljubljana in na ZTM odgovorna za takšen nivo kakovosti in daje tudi režijski prispevek ZTM zelo velik. ZTM krije stroške dela strokovnjakov, rednih podpornih služb, informacijsko tehnologijo ter skrb za darovalce glede nadzora in dodatnih potrebnih testiranj pred, med in po odvzemu KMC in ukrepanja, kadar je to potrebno. Slovenija-transplant pa kot partner na osnovi poročil ter pogajanj ohranja transparentnost tako glede stroškov, kot tudi pripomore k pretehanjanju uvajanje novosti in s tem racionalizaciji cen za izvajanje nalog registra.

Vodstvo Slovenija-transplant podpira dejavnost registra in vljudno prosi za razumevanje stanja in finančno podporo v najboljši možni meri.

Delovna skupina za razvoj registra Slovenija Donor: mag. Peter Kavčič, univ. dipl. ekon. (Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino), dr. Blanka Vidan Jeras (Slovenija Donor), asist. Primož Poženel dr. med. (Slovenija Donor), prof. Matjaž Sever, dr. med. (Klinični oddelek za hematologijo, UKC Ljubljana), ga. Kristina Modrič Slovensko združenje bolnikov z limfomom in levkemijo), ga. Jožica Filipčič (Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije), dr. Boštjan Kušar, univ. dipl. ekon. (Slovenija-transplant), prim. Danica Avsec, dr. med. (Slovenija-transplant), Andrej Gadžijev, dr. med (Slovenija-transplant).

Andrej Gadžijev, dr. med.
Direktor Slovenija-transplant in odgovorni zdravnik

Do izdelave letnega poročila s strani Ministrstva za zdravje še nismo prejeli povratne informacije oz. vabila na sestanek.

3.13.2 POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH V LETU 2023

Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023

V letu 2023 smo izvedli investicijska vlaganja v višini 36.120 EUR, in sicer:

- 25.254 EUR za nakup dolgoročnih premoženjskih pravic in
- 10.866 EUR za nakup nemedicinske opreme.

Obrazec o investicijskih vlaganjih 2023 je priloga letnemu poročilu.

Javnih naročil povezanih z investicijskimi vlaganji v letu 2023 ni bilo izvedenih.

3.13.3 Poročilo o opravljenih vzdrževalnih delih v letu 2023

Obrazec 4: Poročilo o vzdrževalnih delih 2023

V letu 2023 smo izvedli vzdrževalna dela v vrednosti 52.418 EUR, in sicer:

- 2.861 EUR – sprotno vzdrževanje delovnih sredstev,
- 264 EUR – vzdrževanje e-mail aplikacije,
- 3.686 EUR – vzdrževanje računalniškega programa VASCO,
- 3.644 EUR – vzdrževanje računalniške opreme Lancom,
- 10.980 EUR – vzdrževanje računalniškega programa POT,
- 10.687 EUR – vzdrževanje računalniškega programa TC,
- 16.915 EUR – vzdrževanje programa za elektronsko opredelitev in arhiviranje,
- 3.381 EUR – vzdrževanje registra ZZZS za elektronsko opredelitev.

4 RAČUNOVODSKO Poročilo za leto 2023

Oseba odgovorna za pripravo računovodskega poročila:

Dr. Boštjan Kušar, mag. ekon. in posl. ved

Odgovorna oseba JZZ:

Andrej Gadžijev, dr. med.

4.1 RAČUNOVODSKO Poročilo – PRILOGE

Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21)

- Bilanca stanja
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A)
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (priloga 1/B)
- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov (priloga 3)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A)
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1)
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B)

Dodatne priloge ministrstva brez bilančnih izkazov:

- Obrazec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2023
- Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2023
- Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023
- Obrazec 4: Poročilo o vzdrževalnih delih 2023
- Obrazec 5: Seznam podjemnih pogodb (izvajalci, število soglasij, opravljene ure iz poročil izvajalcev)

4.2 POJASNILA RAČUNOVODSKEGA POROČILA

- Pojasnila k postavkam bilance stanja in prilogam k bilanci stanja
- Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - Analiza odhodkov (konti skupine 46)
 - Analiza poslovnega izida
 - Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
- Poročilo o porabi sredstev poslovnega izida iz leta 2022
- Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2023

4.2.1 POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo Zakon o računovodstvu, Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti, Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev, Enotni kontni načrt za poračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter slovenski računovodski standardi ter interni pravilnik o računovodstvu.

Poslovno leto 2023 je trajalo 12 mesecev, obračunsko obdobje torej od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023.

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja iz poslovnih knjig.

STOLPEC 5 – predhodno leto – stanje na dan 31. 12. 2022

STOLPEC 4 – tekoče leto – stanje na dan 31. 12. 2023

4.2.1.1 SREDSTVA

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003)

Tabela 19: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLG. AČR v EUR (brez centov)				
konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
001	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve			
002	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja			
003	Dolgoročne premoženske pravice	358.024	383.278	107
005	Druga neopredmetena sredstva			
006	Terjatve za predujme iz naslova vlaganj			
007	Neopredmetena sredstva v gradnji ali izdelavi			
00	Skupaj AOP 002	358.024	383.278	107
01	Popravek vrednosti AOP 003	337.666	347.001	103
00-01	Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev	20.358	36.277	178

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev se je v letu 2023 povečala za 25.254 EUR, sedanja vrednost znaša 36.277 EUR (ujemanje s Prilogo 1A - Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter obrazcem 4 - Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023).

Konti skupine 02 in 03 – Nepremičnine (AOP 004 in 005)

V poslovnih knjigah nimamo evidentiranih nepremičnin. Za poslovne prostore imamo z Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana sklenjeno pogodbo o plačevanju obratovalnih stroškov.

Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007)

Tabela 20: Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA v EUR (brez centov)				
konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks

041	Drobni inventar	1.486	1.486	100
042	Biološka sredstva			
043	Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti	59.520	59.520	100
045	Druga opredmetena osnovna sredstva			
046	Terjatve za predujme za opremo in dr. os.			
047	Oprema in druga opr. os., ki se pridobivajo			
049	Oprema in druga opr. os. s. trajno zunaj uporabe.			
04	Skupaj AOP 006	259.704	270.570	104
05	Popravek vrednosti opreme AOP 007	217.745	231.482	106
051	Popravek vrednosti drobnega inventarja	1.486	1.486	100
053	Popravek vrednosti vlaganj v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti	54.552	55.952	103
04-05	Sedanja vrednost opreme	41.959	39.088	93

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev se je v letu 2023 znižala za 2.871 EUR in znaša 39.088 EUR. Odpisana vrednost znaša 231.482 EUR, sedanja vrednost znaša 39.088 EUR.

Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008)

Na kontih skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti (AOP 009)

Na kontih skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010)

Na kontih skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja, ni izkazanih stanj.

KRATKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice (AOP 013)

Na kontih skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 11 – Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah (AOP 014)

Denarna sredstva na EZR računu znašajo na dan 31. 12. 2023 skupaj 273.120 EUR.

Konti skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev (AOP 015)

Na kontih skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 13 – Dani predujmi in varščine (AOP 016)

Na kontih skupine 13 – Dani predujmi in varščine, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 14 – Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017)

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2023 84.045 EUR in se nanašajo na:

- terjatve do Ministrstva za zdravje v višini 41.600 EUR, ki predstavlja zahtevek za mesec december 2023 za povrnitev stroškov dela in materialnih stroškov (14000);
- terjatve do Ministrstva za finance v višini 810 EUR za prejete obresti za stanje na računu (14001);
- Okrožno sodišče v Kopru za dano varščino v višini 500 EUR;
- kratkoročne terjatve do proračunskih uporabnikov – UKC Ljubljana v višini 41.135 EUR, ki predstavljajo terjatve za stroške povezane s transportom organov in stroške fizikalnih pregledov trupel (14200).

Konti skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe (AOP 018)

Na kontih skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja (AOP 019)

Na kontih skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 17 – Druge kratkoročne terjatve (AOP 020)

Na kontih skupine 17 – Druge kratkoročne terjatve, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitve (AOP 022)

Aktivne časovne razmejitve znašajo na dan 31. 12. 2023 12.919 EUR in so naslednje:

- 844 EUR – vnaprej plačane naročnine in zavarovalne premije,
- 7.163 EUR – vnaprej plačani stroški za projekt Bravest (stroški so že nastali, niso pa bili plačani ali zaračunani),

- 4.913 EUR – vnaprej plačani stroški za projekt You have more than one life (stroški so že nastali, niso pa bili plačani ali zaračunani).

ZALOGE

V Slovenija-transplantu nimamo zalog, ker nabave vršimo v skladu s porabo in jih knjižimo direktno na stroške.

4.2.1.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 20 – Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine (AOP 035)

Stanje kratkoročnih obveznosti za predujme in varščine znaša na dan 31. 12. 2023 4.577 EUR in se nanaša na naslednje prejete predujme:

Tabela 21: Prejeti predujmi in varščine

PREJETI PREDUJMI IN VARŠČINE v EUR (brez centov)			
Zap. št.	Plačnik predujma/varščine	Namen	Znesek
1.	Artman Technologies	Finančno zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti – JN 1-2021.	4.577 EUR

Konti skupine 21 – Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036)

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih znašajo na dan 31. 12. 2023 40.711 EUR in se nanašajo na:

- obveznost za izplačilo plač za mesec december 2023 v celoti.

Obveznost do zaposlenih je bila v celoti poravnana januarja 2024.

Konti skupine 22 – Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037)

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo na dan 31. 12. 2023 84.792 EUR. Obveznosti do domačih dobaviteljev znašajo 24.990 EUR, obveznosti do tujih dobaviteljev pa 59.802 EUR.

Obveznosti do dobaviteljev poravnavamo v roku do 30 dni. Zapadlih in neporavnanih obveznosti v poslovnih knjigah ni evidentiranih.

Konti skupine 23 – Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (AOP 038)

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo na dan 31. 12. 2023 47.977 EUR in se nanašajo na naslednje obveznosti:

Tabela 22: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA v EUR (brez centov)				
konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
230	Dol. dana posojila na podlagi posojilnih pogodb		23.430	
231	Dol. dana posojila z odkupom domačih vrednostnih papirjev		4.566	
233	Kratk. obveznosti na podlagi izdanih menic in drugih plač. instrum.			
234	Ostale kratk. obveznosti iz poslovanja	39.652	19.850	50
235	Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih		131	
23	Skupaj	39.652	47.977	121

Vse obveznosti so bile poravnane v mesecu januarju 2024.

Konti skupine 24 – Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 039)

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2023 7.523 EUR in se nanašajo na naslednje obveznosti:

Tabela 23: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV EKN v EUR (brez centov)				
konto	Naziv konta	2022	2023	Indeks
240	Kratkoročne obveznosti do MZ	197	202	103
241	Kratkoročne obveznosti do proračunov občin			
242	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	7.492	4.208	56
243	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine			

244	Kratkoročne obveznosti do ZZZS in ZPIZ	3.113	3.113	100
	- ZZZS	3.113	3.113	100
	- ZPIZ			
24	Skupaj	10.802	7.523	70

Konti skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev (AOP 040)

Na kontih skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja (AOP 041)

Na kontih skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 29 – Pasivne časovne razmejitve (AOP 043)

Na kontih podskupine 291 – Kratkoročno odloženi prihodki na dan 31. 12. 2023 izkazujejo stanje 189.405 EUR.

Tabela 24: Programi in časovno razmejena amortizacija

PROGRAMI IN ČASOVNO RAZMEJENA AMORTIZACIJA v EUR (brez centov)	
Naziv programa	Znesek
Namenska sredstva za razvoj transplantacijske dejavnosti (Eurotransplant)	189.405

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Na kontih skupine 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 93 – Dolgoročne rezervacije

Na kontih skupine 93 – Dolgoročne rezervacije, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti

Na kontih skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti

Na kontih skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti, ni izkazanih stanj.

Konti podskupine 980 – Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva znaša na dan 31. 12. 2023 198.026 EUR.

Povečanja in zmanjšanja stanja so bila med letom naslednja:

Tabela 25: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

OBV. ZA NEOPRED. SREDSTVA IN OPRED. OS. V EUR (brez centov)	
Stanje oz. sprememba	Znesek
stanje na dan 31. 12. 2022	62.317
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani ustanovitelja	36.120
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani občine	
+ prejeta sredstva za nabavo osnovnih sredstev s strani ustanovitelja	
+ prejeta namenska denarna sredstva za nabave osnovnih sredstev	
+ prenos poslovnega izida iz preteklih let po sklepu sveta zavoda za izveden nakup osnovnih sredstev	
- zmanjšanje stroškov amortizacije	23.072
Stanje na dan 31. 12. 2023	75.365

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva in drugi viri so za 122.660 EUR višji od stanja sredstev v upravljanju. Razliko predstavljajo neporabljeni sredstvi amortizacije v višini 119.021 EUR in prenos presežka preteklih let za nakup neopredmetenih in opredmetenih sredstev v višini 3.640 EUR.

Konti podskupine 981 – Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe

Na kontih podskupine 981 – Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 985 – Presežek prihodkov nad odhodki

Tabela 26: Presežek prihodkov nad odhodki

PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI V EUR (brez centov)	
Stanje oz. sprememba	Znesek
stanje na dan 31. 12. 2022	156.278

- prenos poslovnega izida iz preteklih let za izveden nakup osnovnih sredstev po izdanem sklepu organa zavoda na podskupino 980	3.640
+ presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 891)	985
- presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 892)	
- presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja (iz priloge 3 – AOP 893)	
Stanje na dan 31. 12. 2023	153.623

Presežek prihodkov nad odhodki v višini 153.623 EUR predstavlja akumulirana sredstva presežkov prihodkov nad odhodki preteklih let. Sredstva v višini 150.000 EUR nameravamo investirati v osnovna sredstva v primeru selitve našega zavoda v druge, ustreznješje prostore, preostanek sredstev v višini 3.623 EUR je trenutno nerazporejen.

Konti podskupine 986 – Presežek odhodkov nad prihodki

Na kontih podskupine 986 – Presežek odhodkov nad prihodki, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 99 – Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca na kontu 99 na dan 31. 12. 2023 izkazuje stanje 26.000 EUR, ki zajema:

- 21.000 EUR - prejete menice za zavarovanje dobre izvedbe pogodbenih obveznosti (Medicross) in
- 5.000 EUR – prejete bančne garancije za dobro izvedbo del (Air Art).

4.2.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

4.2.2.1 ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki doseženi v letu 2023 so znašali 1.781.488 EUR in so bili za 17,2 % višji od doseženih v letu 2026 in 32,0 % višji od načrtovanih.

Prihodki od poslovanja predstavljajo 99,6 %, finančni prihodki pa 0,4 % glede na celotne prihodke za leto 2023.

Finančni prihodki so znašali 7.684 EUR in predstavljajo 0,4 % delež v celotnih prihodkih, prejeli smo jih iz naslova prejetih obresti za sredstva na EZR.

Tabela 27: Prihodki

PRIHODKI v EUR (brez centov)					
Prihodki	Realizacija 2022	FN 2023	Realizacija 2023	R2023/ FN2023	Struktura 2023
Ministrstvo za zdravje in drugo	1.519.312	1.350.000	1.773.804	131	99,6 %
iz obveznega zavarovanja					
iz dodatnega prost. zavarovanja					
iz doplačil do polne cene zdravstvenih storitev, od nadstandardnih storitev od samoplačnikov, od ostalih plačnikov in konvencij					
drugi prihodki od prodaje proizvodov in storitev					
finančni prihodki	987		7.684	779	0,4 %
prihodki od prodaje blaga in materiala, drugi prihodki in prevrednotovalni prihodki					
Skupaj prihodki	1.520.299	1.350.000	1.781.488	117	100,0 %

Realizirani prihodki s strani Ministrstva za zdravje so bili v letu 2023 realizirani v celoti. Prejeli smo tudi 130.714 EUR drugih prihodkov iz naslova povračil stroškov nastalih v zvezi s transportom organov in ekip s strani UKC Ljubljana in 231.516 EUR s strani Eurotransplanta. V primerjavi s planom predstavlja odstopanje le povračilo stroškov, ki pa jih ni mogoče planirati ter prihodki iz naslova dveh evropskih projektov. V letu 2023 je bilo opravljenih več transportov organov in ekip, kar posledično privede do povišanja stroškov transporta, ki jih dobimo na podlagi izstavljenih zahtevkov povrnjene s strani UKC Ljubljana in Eurotransplanta. V letu 2023 je bilo v mrežo Eurotransplant oddanih več organov, kot pa smo jih iz Eurotransplanta prejeli.

S strani Eurotransplanta smo v letu 2023 prejeli povračilo stroškov za oddane organe v višini:

- 4.710 EUR (kratkoročno odloženi prihodki iz leta 2022)
- 186.304 EUR (za leto 2022) in
- 222.656 EUR (za leto 2023).

Skladno s Pravilnikom o uporabi finančnih sredstev pridobljenih od mednarodne fundacije Eurotransplant, smo sredstva v obsegu 224.265 EUR namenili za razvoj transplantacijske dejavnosti, in sicer:

- 127.776,00 EUR – Registracija bolnikov na čakalni seznam v letu 2023,
- 10.980,00 EUR – Vzdrževanje programa za organe,
- 10.687,20 EUR – Vzdrževanje programa za tkiva,
- 34.425,30 EUR – izvedba izobraževanja TPM 2023,
- 26.140,00 EUR – osveščanje javnosti,

- 12.956,40 EUR – izdelava in vzpostavitev nove spletne strani zavoda,
- 1.300,00 EUR – javni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine, dejavnosti.

Preostanek prihodkov v višini 189.405 EUR smo začasno prerazporedili na konto Kratkoročno odloženi prihodki (291) in jih nameravamo porabiti v letu 2024.

4.2.2.2 ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki doseženi v letu 2023 so znašali 1.780.503 EUR in so bili za 17,4 % višji od doseženih v letu 2023 ter 31,9 % višji od načrtovanih.

Odhodki iz poslovanja predstavljajo 100,0 % glede na celotne odhodke za leto 2023.

Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

- 808.299 EUR – stroški zdravstvenih storitev (45,4 %),
- 525.001 EUR – stroški dela (29,5 %),
- 402.395 EUR – stroški nezdravstvenih storitev (22,6 %),
- 23.072 EUR – amortizacija (1,3 %),
- 17.282 EUR – stroški materiala (1,0 %),
- 4.455 EUR – drugi stroški (0,3 %).

V primerjavi z letom 2022 so se odhodki povišali predvsem pri stroških zdravstvenih in nezdravstvenih storitvah, stroških dela in stroških materiala. Strošek zdravstvenih storitev je višji, saj je bil v primerjavi z letom 2022 opravljen večji obseg storitev, prav tako pa so se zaradi sprememb plačnega sistema in posledično spremembe urnih postavk pogodbenih sodelavcev, dvignile tudi urne postavke za delo. Višji stroški dela so odraz kadrovske reorganizacije znotraj zavoda, prav tako pa se je v prvi polovici leta spremenila plačna lestvica. Uspeli smo zaposliti tudi novega sodelavca, zdravnika.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (AOP 871)

V letu 2023 so znašali 1.227.974 EUR in so bili za 17,2 % višji od doseženih v letu 2022 in za 51,6 % višji od načrtovanih. Delež v celotnih odhodkih znaša 69,0 %.

Stroški materiala AOP 873 (konto 460) so v celotnem JZZ v letu 2023 znašali 17.281 EUR in so bili za 1,7 % nižji od doseženih v letu 2022 in za 6,0 % višji od načrtovanih.

Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 1,0 %. Inflacija, povečan obseg dela in spremembe plačnega sistema so se v letu 2023 izrazile tudi na področju dviga stroškov blaga, materiala in storitev.

STROŠKI STORITEV (AOP 874, konto 461)

Vrednost storitev je v celotnem JZZ v letu 2023 znašala 1.210.693 EUR in so bile za 21,1 % višje od doseženih v letu 2022 ter za 52,6 % višje od načrtovanih. Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 68,0 %.

Kot je bilo že zapisno v poročilu, so se stroški storitev v primerjavi z realiziranimi v letu 2022 in planiranimi za leto 2023 nekoliko povišali. Na tem mestu bi izpostavili večji obseg storitev, ki posledično vpliva na število opravljenih ur pogodbenih sodelavcev. Spremembo plačnih razredov s 1. 4. 2023 ter splošen dvig cen.

Tabela 28: Izvajalci zdravstvenih storitev

IZVAJALCI ZDRAVSTVENIH STORITEV v EUR (brez centov)			
Izvajalci zdravstvenih storitev	Vrste zdravstvenih storitev	Strošek v letu 2023	Število izvajalcev
Lastni zaposleni	0	0	0
Zunanji izvajalci – podjemne pogodbe	Mentorstvo mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem, centralni transplantacijski koordinatorji, ekipe za diagnostiko možganske smrti, ekipe za multiorganski odvzem, bolnišnični transplantacijski koordinatorji.	428.957	115
Zunanji izvajalci – s.p.	Centralni transplantacijski koordinatorji	36.441	4

Podjemnih pogodb z lastnimi zaposlenimi v letu 2023 nismo sklepali.

V letu 2023 smo z 115 zunanjimi izvajalci sklenili podjemno pogodbo za izvajanje storitev mentorstva mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem, centralnih transplantacijskih koordinatorjev, bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev, ekipe kirurgov za diagnostiko možganske smrti in ekipo za multiorganski odvzem.

Direktor je v letu 2023 izdal dve soglasji za delo pri drugem delodajalcu za lastnega zaposlenega (diplomirano medicinsko sestro in višjega zdravnika specialista).

Tabela 29: Izvajalci nezdravstvenih storitev

IZVAJALCI NEZDRAVSTVENIH STORITEV v EUR (brez centov)			
Zunanji izvajalci nezdravstvenih storitev	Vrste storitev	Strošek v letu 2023	Število izvajalcev
Eurotransplant	Registracija bolnikov	232.738	1
Eurotransplant	Prevoz organov in ekip	71.936	1
Medicross	Prevoz organov in ekip	46.611	1
Jana Šimenc s.p.	Svetovanje – PR	26.140	1
Mikrocop d.o.o.	Stroški vzdrževanja programske opreme	16.915	1
DTI fundation	Izvedba izobraževanja TPM	15.826	1
Plesnik	Hotelske storitve	13.800	
UKC Ljubljana	Obratovalni stroški	11.434	1
Pina d.o.o.	Stroški vzdrževanja programske opreme	10.687	1
Telekom Slovenije	Telekomunikacijske storitve	9.588	1

V tabeli je navedenih 10 najvišjih stroškov za posamezno nezdravstveno storitev izvedenih s strani zunanjih izvajalcev v letu 2023.

STROŠKI DELA

V letu 2023 so stroški dela znašali 525.001 EUR in so bili za 16,9 % višji od doseženih v letu 2022 ter za 7,5 % oz. za 36.551 EUR višji od načrtovanih. Delež v celotnih odhodkih znaša 29,5 %.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2023 je znašalo 9 zaposlenih, in je v primerjavi z letom 2022 ostalo enako.

Povprečna bruto plača je znašala 3.553 EUR in se je povečala v primerjavi s preteklim letom za 19,9 % (struktura zaposlenih).

V preteklem letu je bilo izplačano 1.203,66 EUR regresa za letni dopust na delavca.

Nadomestila plač za boleznine v breme JZZ so bila izplačana za 80 delovnih ur, v breme ZZZS 256 delovnih ur. Boleznine skupaj predstavljajo 2,0 % vseh obračunanih delovnih ur.

STROŠKI AMORTIZACIJE

Stroški, ki so zajeti med odhodki (AOP 879), so v letu 2022 znašali 23.072EUR in so bili za 49,6 % nižji od doseženih v letu 2022 in za 51,9 % nižji od načrtovanih. Odmik realizacije amortizacije od plana je predvsem posledica nerealiziranega nakupa programske opreme, ki smo jo planirali v začetek leta 2023.

Delež stroškov amortizacije v celotnih odhodkih znaša 1,3 %.

Amortizacija je obračunana po predpisanih stopnjah v znesku 23.072 EUR:

- del amortizacije, ki je bil vračunan v ceno znaša 23.072 EUR (končni rezultat skupine 462),
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje znaša 23.072 EUR (podskupina 980).

REZERVACIJE

Rezervacije v letu 2023 niso bile obračunane.

DRUGI STROŠKI

V letu 2023 so bili obračunani v znesku 4.196 EUR in zajemajo sledeče stroške:

- 1.000 EUR – letna pristojbina za opravljanje dejavnosti preskrbe s tkivi in celicami,
- 279 EUR – NUSZ za najete prostore arhiva,
- 3 EUR – takse in druge pristojbine,
- 250 EUR – članarine v mednarodnih organizacijah,
- 2.536 EUR – članarine v domačih neprofitnih organizacijah,
- 126 EUR – druge članarine,
- 3 EUR – drugi odhodki.

FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki v leti 2023 niso nastali.

DRUGI ODHODKI

Drugi odhodki v letu 2023 so znašali 4.455 EUR in predstavljajo:

- 1.513 EUR – Letna pristojbina

- 91 EUR – NUSZ (skladišče)
- 250 EUR – članarine v mednarodnih organizacijah
- 2.496 EUR – članarine v domačih neprofitnih institucijah
- 106 EUR – druge članarine
- 1 EUR – drugi odhodki

PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI

Omenjeni odhodki v letu 2023 niso nastali.

4.2.2.3 POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki brez upoštevanja davka od dohodka pravnih oseb izkazuje pozitivni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 985 EUR.

Davek od dohodkov pravnih oseb ni bil obračunan, saj ni bila ugotovljena davčna osnova oziroma ni ugotovljenih obdavčljivih prihodkov.

Doseženi poslovni izid je za 73,0 % nižji od doseženega v preteklem letu in za 985 EUR večji od planiranega.

Poslovni izid v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je enak izkazanemu poslovnemu izidu v bilanci stanja na podskupini kontov 985.

Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Presežek prihodkov nad odhodki v tem izkazu (denarni tok) znaša 94.422 EUR in se od ugotovljenega presežka prihodkov nad odhodki določenih uporabnikov (priloga 3 – obračunski tok) razlikuje za 93.437 EUR. Razlika predstavlja neplačane obveznosti.

Likvidnostno stanje zavoda je stabilno. Vsi računi so plačani v predpisanih rokih, zapadlih obveznosti nimamo.

Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Slovenija-transplant ne izkazuje stanja v Izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov v obdobju od 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023.

Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov

Slovenija-transplant ne izkazuje stanja v izkazu računa financiranja določenih uporabnikov v obdobju od 1. 1. 2023 – 31. 12. 2023.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Slovenija-transplant ne ustvarja prihodkov iz t. i. tržne dejavnosti.

4.2.3 Poročilo o porabi sredstev poslovnega izida v skladu s sklepom sveta JZZ

V letu 2023 smo na 14. korespondenčni seji, ki je bila razpisana 8. 12. 2023 sprejeli naslednji sklep:

»SKLEP 45/23: Svet Zavoda Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant soglaša s plačilom dela nastalih stroškov za nadgradnjo nacionalnega informacijskega sistema za tkiva in celice v letu 2023 v višini 11.666,47 EUR iz konta 98001.«

Sklep ni bil realiziran, saj smo se z izvajalcem dogovorili, da bo nastal strošek poravnан v letu 2024.

4.2.4 Predlog razporeditve ugotovljenega presežka prihodkov v letu 2023

4.2.4.1 Izračun presežka prihodkov na podlagi zakona o javnih financah

Na podlagi 5. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, v nadalnjem besedilu: ZFisP) se morajo presežki, ki jih posamezna institucionalna enota sektorja država ustvari v posameznem letu, zbirati na ločenem računu.

Obvezno ravnanje glede porabe presežka po 5. členu ZFisP je določeno le za presežek, izračunan po 9.i členu ZJF. To pa pomeni, da se v primeru, če je presežek izračunan po računovodskih pravilih večji od presežka, izračunanega po 9.i členu ZJF, razlika lahko porabi na način, kot je določen v drugih predpisih ali aktih o ustanovitvi institucionalnih enot sektorja država.

Presežek po denarnem toku se skladno z ZJF zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljeni namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljeni sredstva za investicije. Presežki se izračunavajo na dan 31. 12. 2023.

Tabela 30: Izračun presežka po denarnem toku

IZRAČUN PRESEŽKA PO DENARNEM TOKU v EUR (brez centov)			
Oznaka za AOP	Naziv konta	2022	2023
401	Prihodki po denarnem toku	1.540.885	1.513.617
437	Odhodki po denarnem toku	1.526.449	1.608.039
485/486	Presežek prihodkov/odhodkov (AOP 401 – AOP 437)	14.436	-94.422
500	Prejeta vračila denarnih posojil in prodaja kapitalskih deležev		
550	Zadolževanje		
512	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev		
560	Odplačila dolga		
572/573	Povečanje/zmanjšanje sredstev na računih (AOP 485/486+ AOP 500 + AOP 550 – AOP 512 – AOP 560)	14.436	-94.422

Presežek, izračunan po denarnem toku za leto 2023 znaša – 94.422 EUR.

4.2.4.2 UGOTAVLJANJE POSLOVNEGA IZIDA PO OBRAČUNSKEM NAČELU

Razlika med prihodki in odhodki z upoštevanjem neobračunanega davka od dohodka pravnih oseb (ni bila ugotovljena davčna osnova oziroma ni ugotovljenih obdarovaljivih prihodkov) izkazuje pozitivni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 985 EUR.

4.2.4.3 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLENEGA PRESEŽKA ZA LETO 2023

Presežek, ugotovljen po obračunskem načelu za leto 2023, ki se zmanjšana za presežek, izračunan v skladu z ZJF za leto 2023, znaša: 985 EUR.

Predlagamo, da presežek prihodkov na d odhodki za leto 2023, v višini 985 EUR, ostane nerazporejen.

Datum: 27. 2. 2024

Pripravil:
dr. Boštjan Kušar

Datum: 27. 2. 2024

Podpis odgovorne osebe:
Andrej Gadžijev, dr. med.

5 PRILOGE

Konto	Zap. št.	Besedilo	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni načrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Indeksi
			Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023		
760	1	Prihodki od prodaje proizvodov iz storitev (2 + 3 + 4 + 5 + 6)	1.519.312	1.350.000	1.773.804	116,75 131,39
	2	Prihodki iz obveznega zavarovanja (po pogodbi z ZZZS)	1.519.312	1.350.000	1.773.804	116,75 131,39
	3	Prihodki od ZZZS iz naslova pripravnikov, sekundarijev in specializacij				#DIV/0! #DIV/0!
	4	Prihodki iz dodatnega prostovoljnega zavarovanja				#DIV/0! #DIV/0!
	5	Prihodki od doplačil do polne cene zdravstvenih storitev, od nadstandardnih storitev, od samoplačnikov, od ostalih plačnikov in o konvenciji				#DIV/0! #DIV/0!
	6	Druži prihodki od prodaje proizvodov in storitev				#DIV/0! #DIV/0!
762	7	Finančni prihodki	987		7.684	778,52 #DIV/0!
761, 763, 764	8	Prihodki od prodaje blaga in materiala, drugi prihodki in prevrednotovalni prihodki	1.520.299	1.350.000	1.781.488	117,18 131,96
460	9	PRIHODKI (1 + 7 + 8)	17.572	16.300	17.282	98,35 106,02
	10	Stroški materiala (11 + 35)				
	11	Porabljena zdravila in zdravstveni material (12 + 20 + 31)	0	0	0	#DIV/0! #DIV/0!
	12	Zdravila (od 13 do 19)	0	0	0	#DIV/0! #DIV/0!
	13	Zdravila na podlagi 20. člena Zakona o zdravilih (ZZdr-2), po lastniških imenih ter po ATC na 5. nivoju (podatki zajeti iz centralne baze zdravil-CBZ)				#DIV/0! #DIV/0!
	14	Zdravila na podlagi 20. člena ZZdr-2, za katera ni potreben zdravniški recept (Rp) ter drugi izdelki za varovanje zdravja - po lastniških imenih (za zdravila so podatki zajeti iz CBZ)				#DIV/0! #DIV/0!
	15	Zdravila, ki so lahko v prometu v RS na podlagi 20. člena ZZdr-2 kot ločeno zaračunljiv material (LZM) ter draga bolnišnična zdravila				#DIV/0! #DIV/0!
	16	Kri - komponente krvi (brez zdravil iz plazme)				#DIV/0! #DIV/0!
	17	Lekarniško izdelani pripravki (magistralno in galensko) pripravljena zdravila ter drugi izdelki, namenjeni za varovanje zdravja, razen tistih, ki so zajeti v 19)				#DIV/0! #DIV/0!
	18	Farmacevtske surovine ter stična ovojnina				#DIV/0! #DIV/0!
	19	Sterilne raztopine in sterilni geli				#DIV/0! #DIV/0!
	20	Medicinski pripomočki (od 21 do 30)	0	0	0	#DIV/0! #DIV/0!
	21	Razkužila				#DIV/0! #DIV/0!
	22	Obvezilni in sanitetni material				#DIV/0! #DIV/0!
	23	Dializni material				#DIV/0! #DIV/0!
	24	Radioizotopi				#DIV/0! #DIV/0!
	25	Plini				#DIV/0! #DIV/0!
	26	RTG material				#DIV/0! #DIV/0!
	27	Šivalni material				#DIV/0! #DIV/0!
	28	Implantati in osteosintetski materiali				#DIV/0! #DIV/0!
	29	Medicinski potrošni material				#DIV/0! #DIV/0!
	30	Zobozdravstveni material				#DIV/0! #DIV/0!
	31	Ostali zdravstveni material (od 32 do 34)	0	0	0	#DIV/0! #DIV/0!
	32	Laboratorijski testi in reagenti				#DIV/0! #DIV/0!
	33	Laboratorijski material				#DIV/0! #DIV/0!
	34	Drugi zdravstveni material				#DIV/0! #DIV/0!
	35	Porabljeni nezdravstveni material (od 36 do 40)	17.572	16.300	17.282	98,35 106,02
	36	Stroški porabljeni energije (elektrika, kuriva, pogonska goriva)				#DIV/0! #DIV/0!
	37	Voda				#DIV/0! #DIV/0!
	38	Živila				#DIV/0! #DIV/0!
	39	Pisarniški material	3.765	4.000	4.047	107,48 101,17
	40	Ostali nezdravstveni material	13.807	12.300	13.235	95,86 107,60
461	41	Stroški storitev (42 + 47)	999.802	793.600	1.210.694	121,09 152,56
	42	Zdravstvene storitve (43 + 44 + 45 + 46)	690.023	634.000	808.299	117,14 127,49
	43	Laboratorijske storitve	124.115	124.000	110.163	88,76 88,84
	44	Stroški podjemnih pogodb za izvajanje zdravstvenih storitev	419.748	420.000	465.398	110,88 110,81
	44a	Stroški podjemnih pogodb z lastnimi zaposlenimi				#DIV/0! #DIV/0!
	44b	Stroški podjemnih pogodb z ostalimi osebami	419.748	420.000	465.398	110,88 110,81
	45	Stroški zunanjih izvajalcev zdravstvenih storitev preko s.p., d.o.o. idr.	0	0	0	#DIV/0! #DIV/0!
	45a	Stroški lastnih zaposlenih preko s.p., d.o.o. idr.				#DIV/0! #DIV/0!
	45b	Stroški ostalih oseb preko s.p., d.o.o. idr.				#DIV/0! #DIV/0!
	46	Ostale zdravstvene storitve	146.160	90.000	232.738	159,24 258,60
	47	Nezdravstvene storitve (od 48 do 50)	309.779	159.600	402.395	129,90 252,13
	48	Storitve vzdrževanja	47.937	48.800	52.418	109,35 107,41
	49	Strokovno izobraževanje delavcev, specializacije in strokovno izpopolnjevanje	29.759	13.000	63.703	214,06 490,02
	50	Ostale nezdravstvene storitve	232.083	97.800	286.274	123,35 292,71
	462	Amortizacija	45.797	48.000	23.072	50,38 48,07
	464	Stroški dela (od 53 do 55)	449.292	488.450	525.001	116,85 107,48
	53	Plače zaposlenih	355.826	371.000	416.543	117,06 112,28
	54	Dajatve na plače	56.858	60.500	66.169	116,38 109,37
	55	Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja in drugi stroški dela	36.608	56.950	42.289	115,52 74,26
	56	Finančni odhodki				#DIV/0! #DIV/0!
465, 466,	57	Drugi stroški, stroški prodanih zalog, drugi odhodki in prevrednotovalni poslovni odhodki	4.196	3.650	4.455	106,17 122,05
468, 469		ODHODKI (10 + 41 + 51 + 52 + 56 + 57)	1.516.659	1.350.000	1.780.503	117,40 131,89
	59	PRESEŽEK PRIHODKOV (+) ali PRESEŽEK ODHODKOV (9 - 58)	3.640	0	985	
	60	Davek od dohodka pravnih oseb				#DIV/0! #DIV/0!
	61	Presežek prihodkov ali odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (59 - 60)	3.640	0	985	

Opombe:

Pod zaporedno številko 1. so zajti prihodki s strni Ministrstva za zdravje, povračila stroškov s strani mednarodne fundacije Eurotransplant, povračila stroškov s strani UKC Ljubljana, prihodki iz naslova dveh evropskih projektov, drugi prihodki (povračila stroškov za službeno potovanja s strani mednarodnih institucij).

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar

Podpis odgovorne osebe: Andrej Gadičev, dr. med.

Tel. št.: 01 300 68 69

Naziv JZZ: Slovenija-transplant

Obrazec 1 - Izkaz prihodkov in odhodkov 2023, II.del

(v EUR)

Neporavnane obveznosti glede na zpadlost	konto 22 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	konto 24 - kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	Skupaj stanje na dan 31.12.2022
zapadle do 30 dni			0
zapadle od 30 do 60 dni			0
zapadle od 60 do 120 dni			0
zapadle nad 120 dni			0
Skupaj	0	0	

(v EUR)

Neporavnane obveznosti glede na zpadlost	konto 22 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	konto 24 - kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN	Skupaj stanje na dan 31.12.2023
zapadle do 30 dni			0
zapadle od 30 do 60 dni			0
zapadle od 60 do 120 dni			0
zapadle nad 120 dni			0
Skupaj	0	0	

Opombe:

Na dan 31. 12. 2023 nismo imeli zapadlih obveznosti.

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar

Tel. št.: 01 300 68 69

Podpis odgovorne osebe: Andrej Gadžijev, dr. med.

Struktura zaposlenih	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2022	Načrtovano št. zaposlenih na dan 31. 12. 2023	Realizirano št. zaposlenih na dan 31. 12. 2023						Indeks	
	SKUPAJ	SKUPAJ	Polni d/č	Skraj. d/č	Dopoln. delo ¹	SKUPAJ	Od skupaj (stolpec 6) kader, ki je finančiran iz drugih virov ²	Od skupaj (stolpec 6) nadomeščanja ³	Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023
	1	2	3	4	5	6=3+4+5	7	8	9=6/1	10=6/2
I. ZDRAVNIKI IN ZDRAVSTVENA NEGA (A+B)	4	5	2	1	0	3	0	0	75,00	60,00
A E1 - Zdravnik in zobozdravnik (1+2+3)	2	3	2	1	0	3	0	0	150,00	100,00
1 Zdravniki (skupaj)	2	3	2	1	0	3	0	0	150,00	100,00
1.1 Višji zdravnik specialist	2	3	2	1		3			150,00	100,00
1.2 Specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.3 Višji zdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.4 Zdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.5 Zdravnik brez specializacije / zdravnik po opravljenem sekundariatu						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.6 Specializant						0			#DIV/0!	#DIV/0!
1.7 Pripravnik / sekundarij						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Zobozdravnički skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1 Višji zobozdravnik specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.2 Specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.3 Zobozdravnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.4 Višji zobozdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.5 Zobozdravnik brez specializacije z licenco						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.6 Specializant						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2.7 Pripravnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Zdravniki svetovalci skupaj (višji svetnik, svetnik, primarij)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
B E3 - Zdravstvena nega (ZN) skupaj	2	2	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00
1 Medicinska sestra - mag. ZN (VII./2 TR)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Profesor zdravstvene vzgoje						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Diplomirana medicinska sestra	2	2				0			0,00	0,00
4 Diplomirana babica / SMS babica v porodnem bloku IT III						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Medicinska sestra - nacionalna poklicna kvalifikacija (VI. R.Z.D.)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Srednja medicinska sestra / babica						0			#DIV/0!	#DIV/0!
7 Bolničar						0			#DIV/0!	#DIV/0!
8 Pripravnik zdravstvene nege						0			#DIV/0!	#DIV/0!
II. E2 - Farmacevtski delavci skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1 Farmacevt specialist / Farmacevt specialist s specjalnimi znanji						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Farmacevt / Farmacevt s specjalnimi znanji						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Inženir farmacie						0			#DIV/0!	#DIV/0!
4 Farmacevtski tehnik / Farmacevtski tehnik s specjalnimi znanji						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Pripravniki						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Ostali / Farmacevt začetnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
III. E4 - Zdravstveni delavci in sodelavci skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1 Konzultant (različna področja)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
2 Analitik (različna področja)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
3 Medicinski biokemički specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
4 Klinični psiholog specialist						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Specializant (klinična psihologija, laboratorijska medicina)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Socialni delavec						0			#DIV/0!	#DIV/0!
7 Sanitarni inženir						0			#DIV/0!	#DIV/0!
8 Radiološki inženir						0			#DIV/0!	#DIV/0!
9 Psiholog						0			#DIV/0!	#DIV/0!
10 Pedagog / Specialni pedagog						0			#DIV/0!	#DIV/0!
11 Logoped						0			#DIV/0!	#DIV/0!
12 Fizioterapeut						0			#DIV/0!	#DIV/0!
13 Delovni terapeut						0			#DIV/0!	#DIV/0!
14 Analitik v laboratorijski medicini						0			#DIV/0!	#DIV/0!
15 Inženir laboratorijske biomedicine						0			#DIV/0!	#DIV/0!
16 Sanitarni tehnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
17 Zobotehnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
18 Laboratorijski tehnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
19 Voznik reševalcev						0			#DIV/0!	#DIV/0!
20 Zdravstveno administrativni sodelavec						0			#DIV/0!	#DIV/0!
21 Pripravnik						0			#DIV/0!	#DIV/0!
22 Ostali						0			#DIV/0!	#DIV/0!
IV. Ostali delavci iz drugih plačnih skupin ⁴										
V. J - Nezdravstveni delavci po področjih dela skupaj ⁵	5	5	6	0	0	6	0	0	120,00	120,00
1 Administracija (J2) - brez zdravstveno administrativnega sodelavca	1	1	1			1			100,00	100,00
2 Področje informatike	1	1	1			1			100,00	100,00
3 Ekonomsko področje	2	2	2			2			100,00	100,00
4 Kadrovsко-pravno in splošno področje						0			#DIV/0!	#DIV/0!
5 Področje nabave						0			#DIV/0!	#DIV/0!
6 Področje tehničnega vzdrževanja						0			#DIV/0!	#DIV/0!
7 Področje prehrane						0			#DIV/0!	#DIV/0!
8 Oskrbovalne službe						0			#DIV/0!	#DIV/0!
9 Ostalo	1	1	2			2			200,00	200,00
VI. Skupaj (I. + II. + III. + IV. + V.)	9	10	8	1	0	9	0	0	100,00	90,00
VII. Preostali zaposleni s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi (tisti, ki so na porodniški in na bolniški odstotnosti daljši od 30 dnj.)						0			#DIV/0!	#DIV/0!
VIII. Zaposleni preko javnih del						0			#DIV/0!	#DIV/0!
IX. SKUPAJ VSI ZAPOSLENI S SKLENJENO POGODOBO O ZAPOSЛИTVI (VI. + VII. + VIII.)	9	10	8	1	0	9	0	0	100,00	90,00

Opombe:

Od skupaj _____ zaposlenih preko javnih del, ima _____ zaposlenih tudi sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za krajši delovni čas v breme JZZ.

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar

Tel. št.: 01 300 68 69

Podpis odgovorne osebe: Andrej Gadičev, dr. med.

Vir financiranja	Realizirano število zaposlenih na dan 1. 1. 2023	Dovoljeno število zaposlenih na dan 1. 1. 2024 - izdano soglasje MZ na FN 2023	Realizirano število zaposlenih na dan 1. 1. 2024	Real. 1. 1. 2024 / Real. 1. 1. 2023	Real. 1. 1. 2024 / Real. 1. 1. 2024
1. Državni proračun	9,00	10,00	9,00	0,00	-10,00
2. Proračun občin				#DIV/0!	#DIV/0!
3. ZZSS in ZPZ				#DIV/0!	#DIV/0!
4. Druga javna sredstva za opravljanje javne službe (npr. takse, pristojbine, koncesnine, RTV- prispevek)				#DIV/0!	#DIV/0!
5. Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu				#DIV/0!	#DIV/0!
6. Nejavna sredstva za opravljanje javne službe				#DIV/0!	#DIV/0!
7. Sredstva prejetih donacij				#DIV/0!	#DIV/0!
8. Sredstva EU ali drugih mednarodnih vlorov, skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna				#DIV/0!	#DIV/0!
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in trejtega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZLUF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDejK, 49/18 in 66/19) in iz tretjega odstavka 34. člena ZDeli:				#DIV/0!	#DIV/0!
10. Sredstva iz sistema javnih del:				#DIV/0!	#DIV/0!
11. sredstva raziskovalnih projektov in programov ter sredstev za projekte in programe, namenjenih za internacionalizacijo in kakovost v izobraževanju in znanosti				#DIV/0!	#DIV/0!
12. Skupno število vseh zaposlenih (od 1. do 11. točke)	9,00	10,00	9,00	0,00	-10,00
13. Skupno število zaposlenih pod točkami 1, 2, 3 in 4	9,00	10,00	9,00	0,00	-10,00
14. Skupno število zaposlenih pod točkami 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!	#DIV/0!

Opombe:

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar
Tel. št.: 01 300 68 69

1

VRSTE INVESTICIJ 1	Realizacija za obdobje od 1. do 31.12.2022	Finančni račrt za obdobje od 1. 1. do 31.12.2023	Realizacija za obdobje od 1. do 31.12.2023	Indeks	
				Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA	11.039	22.000	25.254	228,77	114,79
1 Programská oprema (licence, rač. programi)		5.000	25.254	#DIV/0!	505,08
2 Ostalo	11.039	17.000	0	0,00	0,00
II. NEPREMIČNINE	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1 Zemljišča				#DIV/0!	#DIV/0!
2 Zgradbe				#DIV/0!	#DIV/0!
III. OPREMA (A + B)	17.770	26.000	10.866	61,15	41,79
A Medicinska oprema ²	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1 33111000-1 Rentgenske naprave				#DIV/0!	#DIV/0!
2 33112000-8 Oprema za echo, ultrazvok in dopplersko odslikavanje				#DIV/0!	#DIV/0!
3 33113000-5 Oprema za odslikavanje podob na osnovi magnetsnih resonanc				#DIV/0!	#DIV/0!
4 33114000-2 Naprave za spektroskopijo				#DIV/0!	#DIV/0!
5 33115000-9 Naprave za tomografijo				#DIV/0!	#DIV/0!
6 33120000-7 Funkcionalna diagnostika				#DIV/0!	#DIV/0!
7 33130000-0 Zobozdravstvo				#DIV/0!	#DIV/0!
8 3315000-6 Terapevтика				#DIV/0!	#DIV/0!
9 33160000-9 Operacijska tehnika				#DIV/0!	#DIV/0!
10 33170000-2 Anestezija in reanimacija				#DIV/0!	#DIV/0!
11 3318000-5 Funkcionalna podpora				#DIV/0!	#DIV/0!
12 3319000-8 Razne medicinske naprave				#DIV/0!	#DIV/0!
13 33196200-2 Pripomočki za funkcionalno ovirane osobe				#DIV/0!	#DIV/0!
14 Druga medicinska oprema				#DIV/0!	#DIV/0!
B Nemedicinska oprema (od 1 do 2)	17.770	26.000	10.866	61,15	41,79
1 Informacijska tehnologija	3.951	6.000	4.842	122,56	80,71
2 Drugo	13.819	20.000	6.024	43,59	30,12
IV. INVESTICIJE SKUPAJ (I + II + III)	28.809	48.000	36.120	125,38	75,25

		Realizacija za obdobje od 1. do 31. 12. 2022	Finančni račrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. do 31. 12. 2023	Real. 2023 / Real. 2022	Real. 2023 / FN 2023
I.	VIRI FINANCIRANJA					
1.	NEOPREDMETENA SREDSTVA	11.039	22.000	25.254	228.77	114.79
1.1.	Amortizacija	11.039	22.000	25.254	228.77	114.79
1.2.	Lastni viri (del presežka)			#DIV/0!	#DIV/0!	
1.3.	Sredstva ustanovitelja			#DIV/0!	#DIV/0!	
1.4.	Leasing			#DIV/0!	#DIV/0!	
1.5.	Posojila			#DIV/0!	#DIV/0!	
1.6.	Donacije			#DIV/0!	#DIV/0!	
1.7.	Drugo			#DIV/0!	#DIV/0!	
II.	NEPREMIČNINE	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
2.1.	Amortizacija			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.2.	Lastni viri (del presežka)			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.3.	Sredstva ustanovitelja			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.4.	Leasing			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.5.	Posojila			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.6.	Donacije			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.7.	Drugo			#DIV/0!	#DIV/0!	
III.	NABAVA OPREME (A + B)	17.770	26.000	10.866	61.15	41.79
A	Medicinska oprema	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
1.	Amortizacija			#DIV/0!	#DIV/0!	
2.	Lastni viri (del presežka)			#DIV/0!	#DIV/0!	
3.	Sredstva ustanovitelja			#DIV/0!	#DIV/0!	
4.	Leasing			#DIV/0!	#DIV/0!	
5.	Posojila			#DIV/0!	#DIV/0!	
6.	Donacije			#DIV/0!	#DIV/0!	
7.	Drugo			#DIV/0!	#DIV/0!	
B	Ne medicinska oprema	17.770	26.000	10.866	61.15	41.79
1.	Amortizacija	17.770	26.000	10.866	61.15	41.79
2.	Lastni viri (del presežka)			#DIV/0!	#DIV/0!	
3.	Sredstva ustanovitelja			#DIV/0!	#DIV/0!	
4.	Leasing			#DIV/0!	#DIV/0!	
5.	Posojila			#DIV/0!	#DIV/0!	
6.	Donacije			#DIV/0!	#DIV/0!	
7.	Drugo			#DIV/0!	#DIV/0!	
IV.	VIRI FINANCIRANJA SKUPAJ (I + II + III)	28.809	48.000	36.120	125.38	75.25
1.	Amortizacija	28.809	48.000	36.120	125.38	75.25
2.	Lastni viri (del presežka)	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
3.	Sredstva ustanovitelja	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
4.	Leasing	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
5.	Posojila	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
6.	Donacije	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
7.	Drugo	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!

Naziv JZZ: Slovenija-transplant**Obrazec 3 - Poročilo o investicijskih vlaganjih 2023**

AMORTIZACIJA		Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2022	Finančni račrt za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Realizacija za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2023	Real. 2023 / FN 2023
I.	Priznana amortizacija v ceni storitev ³	45.797	48.000	48.000	104,81
II.	Obračunana amortizacija	45.797	48.000	23.072	50,38
III.	Razlika med priznano in obračunano amortizacijo				#DIV/0!
IV.	Porabljena amortizacija	28.809	48.000	36.120	125,38
					75,25

Opombe:

[Empty box]

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar

Podpis odgovorne osebe: Andrej Gadžijev, dr. med.

Tel. št.: 01 300 68 69

[Signature]

[Signature]

Namens	Celotna načrtovana vrednost vzdrževalnih del v letu 2023	Celotna vrednost vzdrževalnih del v letu 2023	Stroški tekočega vzdrževanja (konti 461)	Stroški investicijskega vzdrževanja (konti 461)	Indeks Real. 2023 / FN 2022
					5 = 2/1
SKUPAJ:	48.800	52.418	52.418	0	107,41
1 Stroški vzdrževanja računalniškega programa - VASCO	4.000	3.686	3.686		92,15
2 Stroški vzdrževanja - LANCOM	4.000	3.644	3.644		91,10
3 Stroški vzdrževanja računalniškega programa - TC	11.000	10.687	10.687		97,15
4 Stroški vzdrževanja računalniškega programa - POT	10.000	10.980	10.980		109,80
5 Stroški vzdrževanja programa za elektronsko opredelit	13.000	16.915	16.915		130,12
6 Stroški vzdrževanja registra opredeljenih za in proti da	3.500	3.381	3.381		96,60
7 Vzdrževanje e-mail aplikacije - Eprvak	300	264	264		88,00
8 Tekoče zdrževanje osnovnih sredstev - razno	3.000	2.861	2.861		95,37
9		0			#DIV/0!
10		0			#DIV/0!
11		0			#DIV/0!
12		0			#DIV/0!
13		0			#DIV/0!
14		0			#DIV/0!
15		0			#DIV/0!
16		0			#DIV/0!
17		0			#DIV/0!
18		0			#DIV/0!
19		0			#DIV/0!
20		0			#DIV/0!
21		0			#DIV/0!
22		0			#DIV/0!
23		0			#DIV/0!
24		0			#DIV/0!
25		0			#DIV/0!
26		0			#DIV/0!
27		0			#DIV/0!
28		0			#DIV/0!
29		0			#DIV/0!
30		0			#DIV/0!
31		0			#DIV/0!
32		0			#DIV/0!
33		0			#DIV/0!
34		0			#DIV/0!
35		0			#DIV/0!
36		0			#DIV/0!
37		0			#DIV/0!
38		0			#DIV/0!
39		0			#DIV/0!
40		0			#DIV/0!
41		0			#DIV/0!
42		0			#DIV/0!
43		0			#DIV/0!
44		0			#DIV/0!
45		0			#DIV/0!
46		0			#DIV/0!
47		0			#DIV/0!
48		0			#DIV/0!
49		0			#DIV/0!
50		0			#DIV/0!

Opombe:

Izpolnil: dr. Boštjan Kušar

Tel. št.: 01 300 68 69

Podpis odgovorne osebe: Andrej Gadžijev, dr. med.

Vloge za izdajo soglasij za delo pri drugem izvajalcu izvajavne dejavnosti

NZIV IZZ: Slovenija-transplant
• Izlaga delovnega mesta iz katoliga funkcijelavnih mest MU (na primer: EO18001)

* Izlaga delovnega mesta iz katoliga funkcijelavnih mest MU (na primer: EO18001)

Delovno mesto zadolženega delavca *	Delovni mesto zadolženega delavca *	Dejavnost, ki jo zapisište, ki jo opravljate pri izvajalcu, ki izvaja izdajo soglasja (izberite iz seznama)	Izjava soglasja / nesoglasja (izberite iz seznama)	Datum izdaje soglasja	Vejavost soglasja od dneva	Morbeni praznic (tagajsi) (datum)	Obrat tedenske obremenitve iz soglasja	To izvajalca, kjer izpoljava v izdelku opravlja (izberite iz seznama)	Stroški, načrti, ki jih bo delo izvajalca, kjer izdelku opravlja (izberite iz seznama)	Dokument o pravilju dela, ki je bo delo izvajalca, kjer izdelku opravlja (izberite iz seznama)	Realizirano število ur na podlagi storitve, v kateri je deloval
RIZDZ 3t.	11042 (03)0922	Nivo dejavnosti, ki jo bo izvajalca, ki izvaja izdajo soglasja (izberite iz seznama)	Izdano soglasje	18.09.2023	18.09.2024	6.9.2024	8	14150 ŠKIZCA	14150 ŠKIZCA	Nivo medicinskega poslova NMMP IN NZIV	140
	43226 (03)7044	bolnišnično dejavnost - ali drugo	izdano soglasje	01.01.2023	30.09.2023	8.9.2023	8	6001 UJC-USBLAN	6001 UJC-USBLAN	Nivo medicinskega poslova NMMP IN NZIV	40,25
	43226 (03)7044	bolnišnično dejavnost - ali drugo	izdano soglasje	01.01.2023	30.09.2023	8.9.2023	8	314 56 NOVO MEST	314 56 NOVO MEST	Nivo medicinskega poslova NMMP IN NZIV	77,5
	43226 (03)7044	bolnišnično dejavnost - ali drugo	izdano soglasje	01.01.2023	30.09.2023	8.9.2023	8				

Obratec izpolnil: dr. Boštjan Kular

Kontakna tel. stroška: 01 30068 69

1

Obratec izpolnil: dr. Boštjan Kular
Kontakna tel. stroška: 01 30068 69

slovenija

transplant

10th
TRANSPLANT PROCUREMENT MANAGEMENT
TRAINING COURSE

**Institute for Transplantation of Organs and Tissues of
the Republic of Slovenia**

**Hotel Plesnik – Logarska dolina
Ljubljana, Slovenia
27 – 29 March 2023**

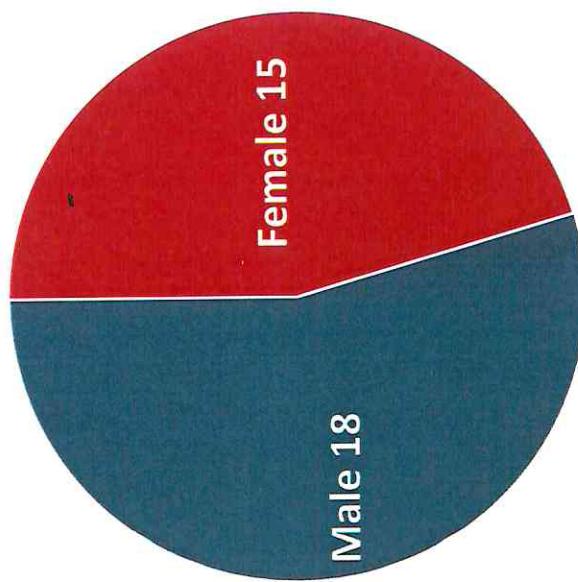
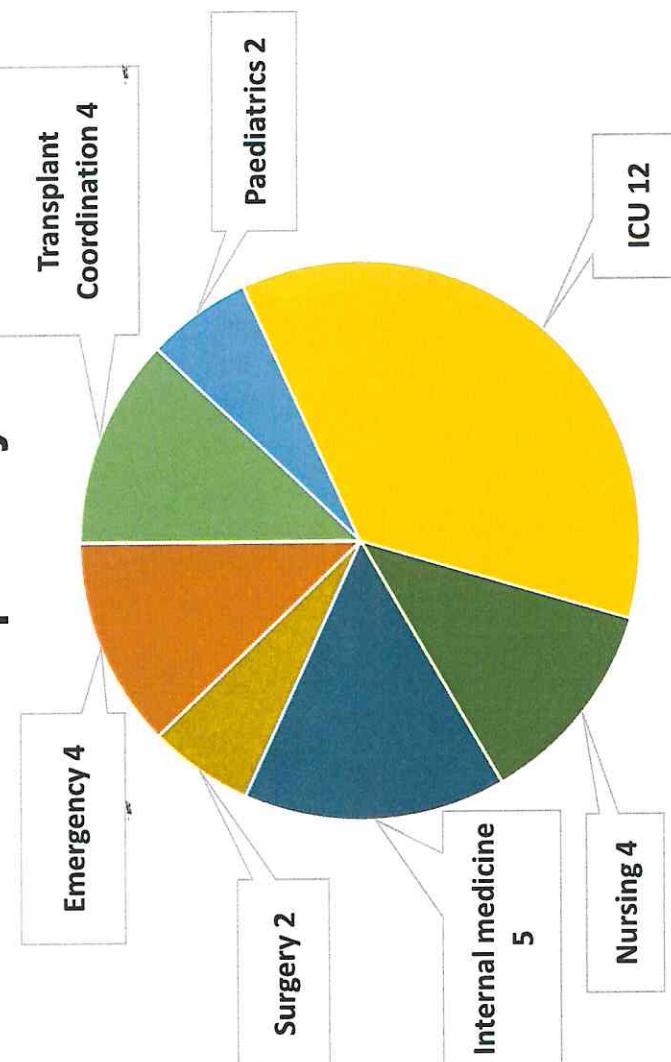
Evaluation report

R-DC-026
CC:061-23_INT_SI

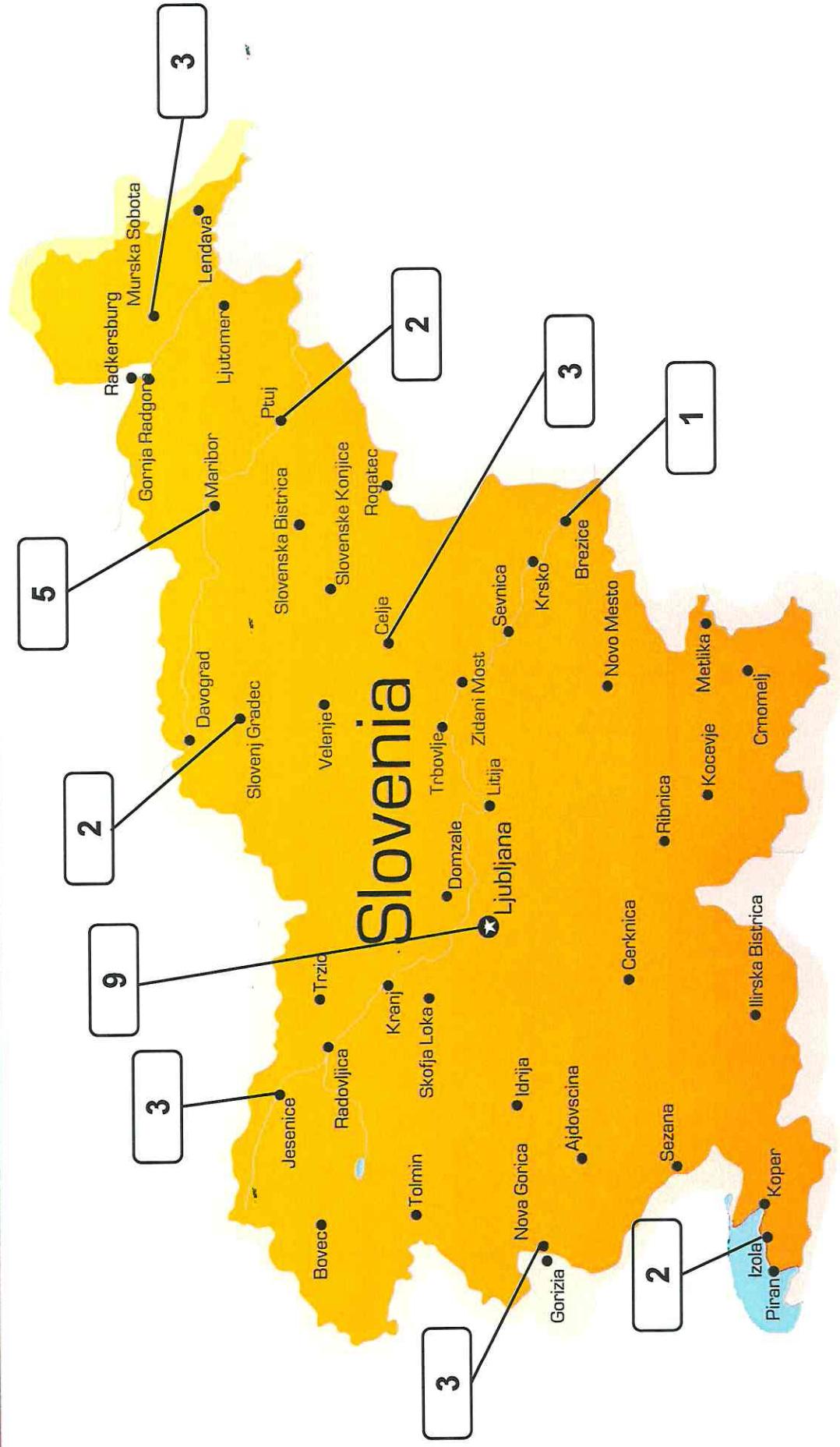
PARTICIPANTS PROFILE

Total number of participants: 33

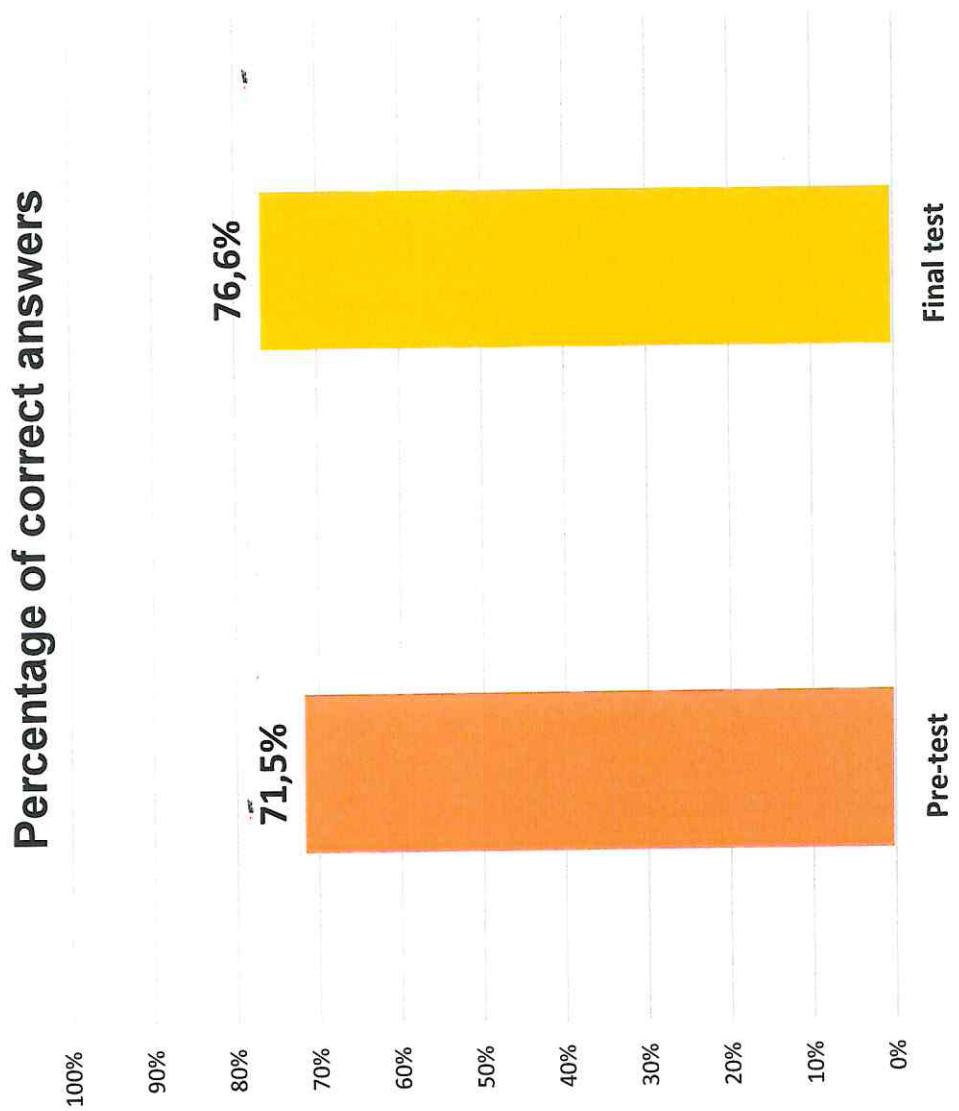
Specialty

PARTICIPANTS PROFILE

TEST RESULTS

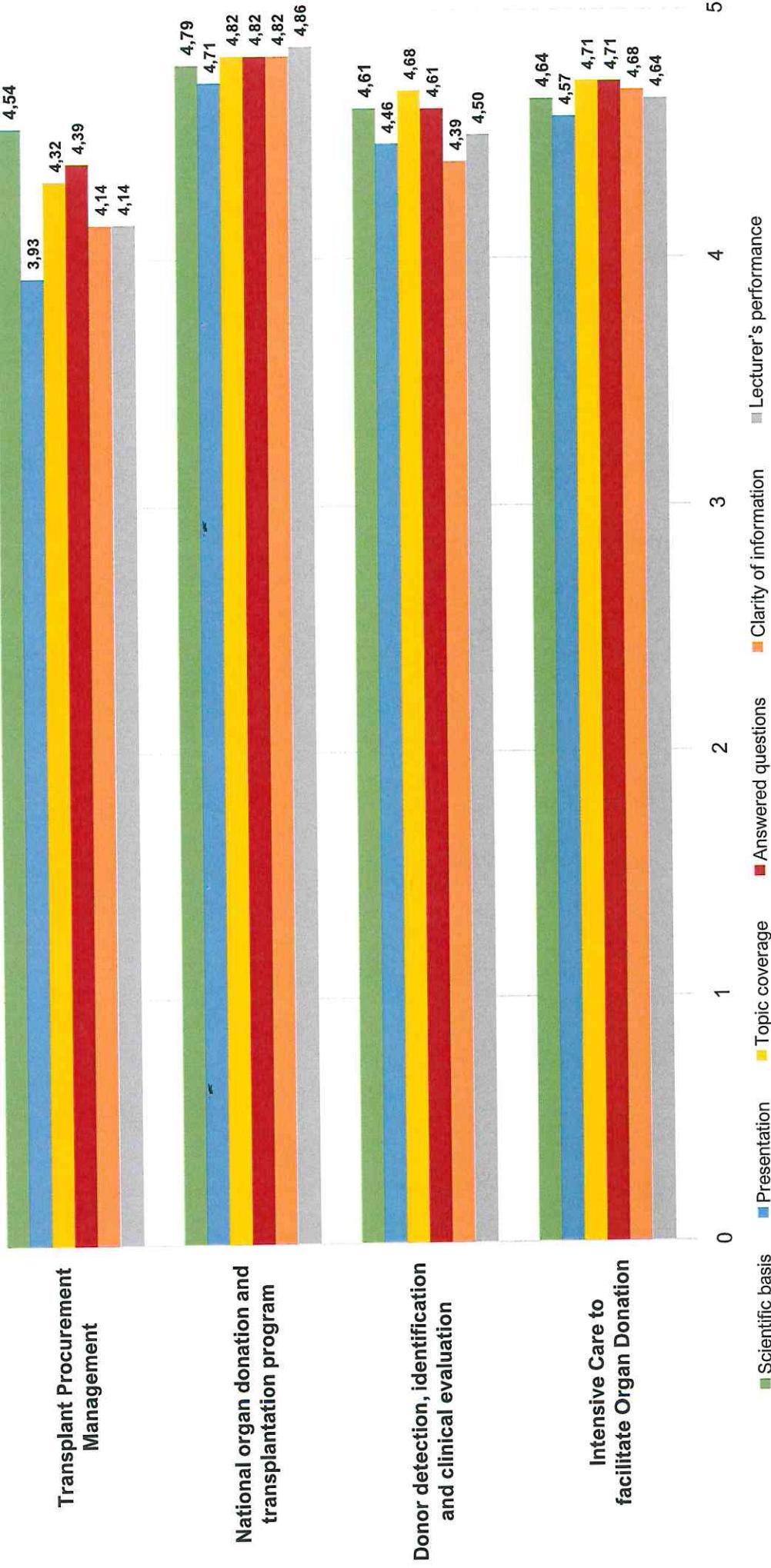
Pre-test

- Number of questions: 20
- Participants answered: 31

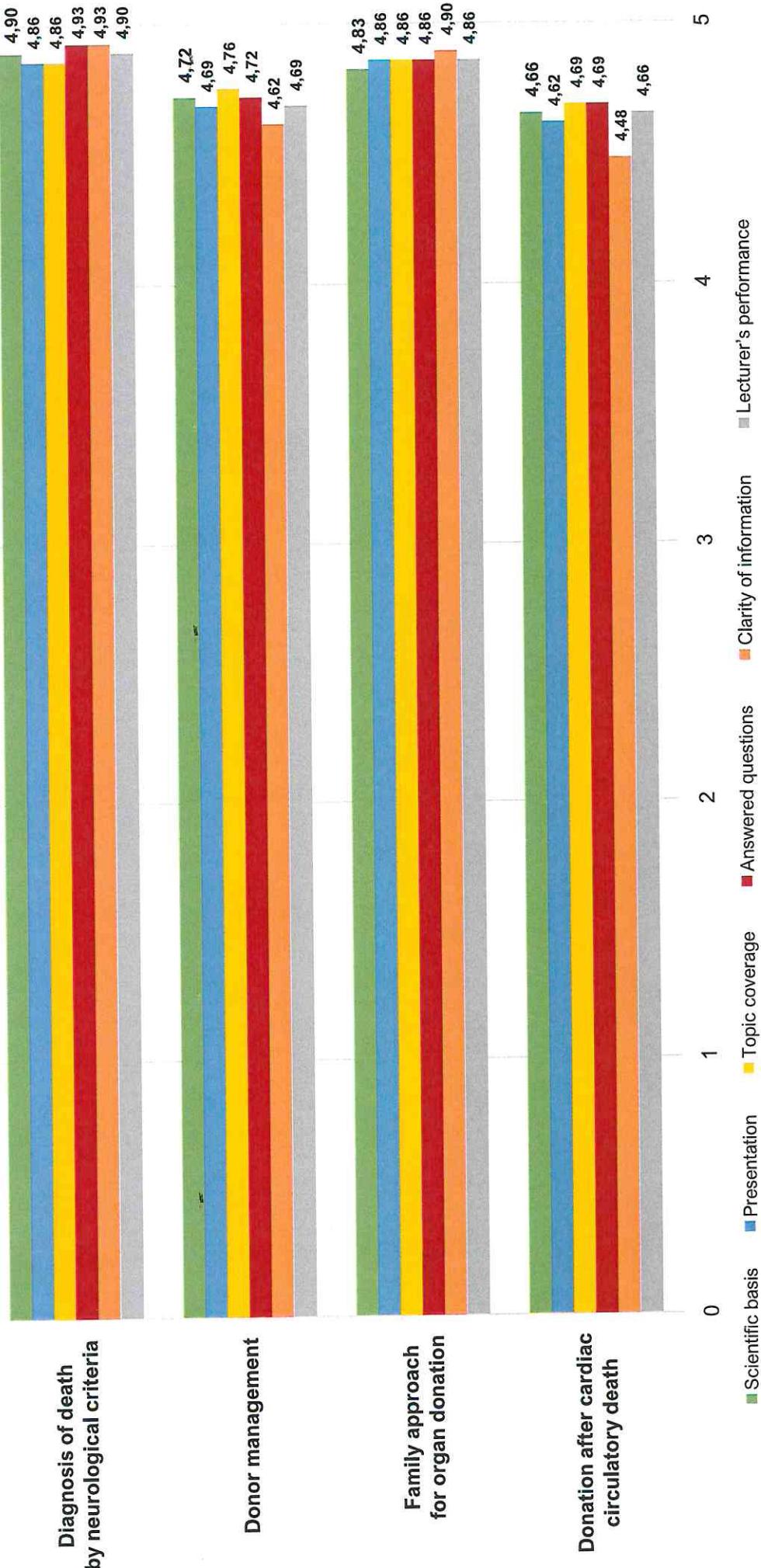
Final test

- Number of questions: 20
- Participants answered: 31

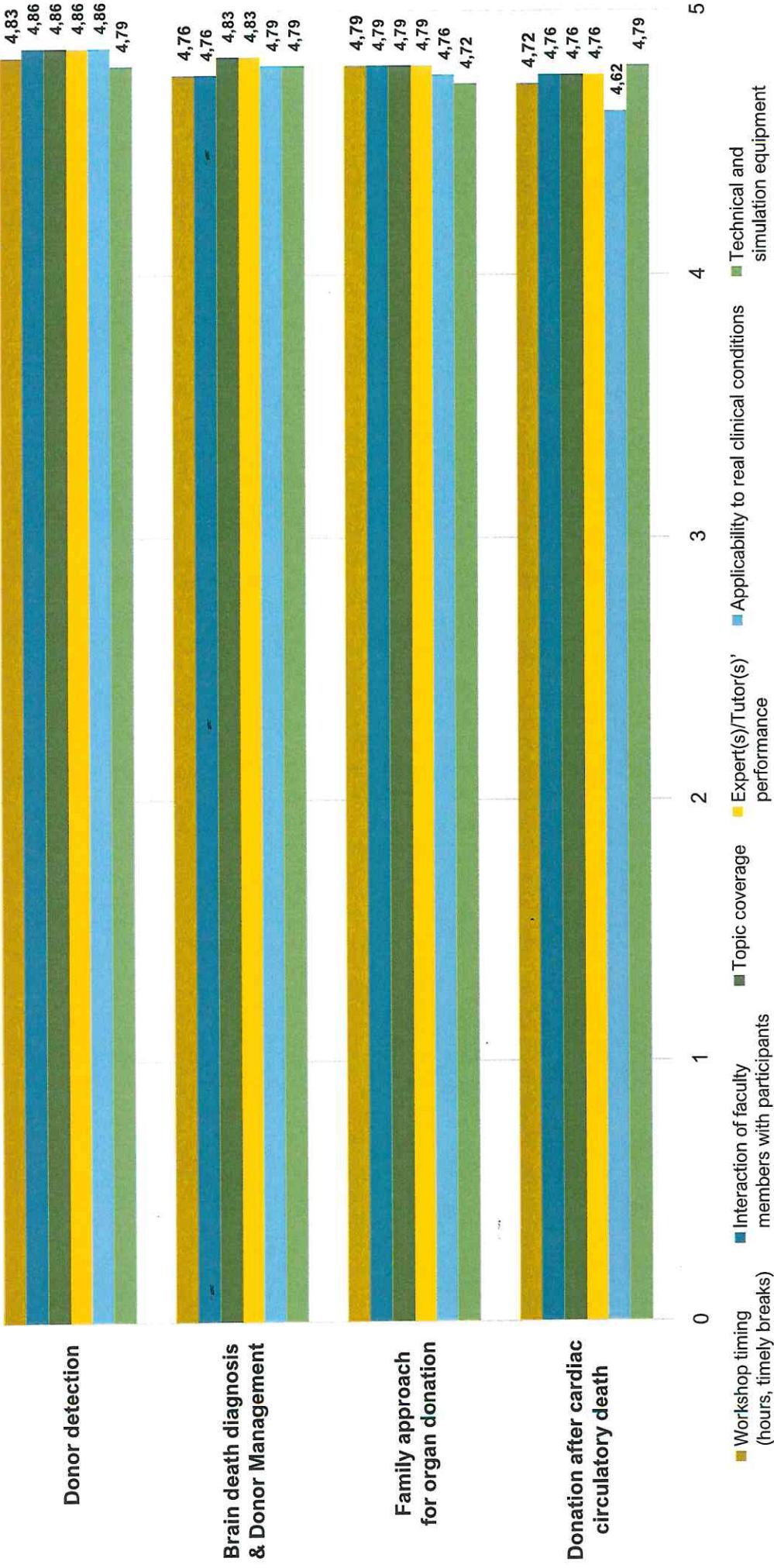
March 27 – CONFERENCE ASSESSMENT

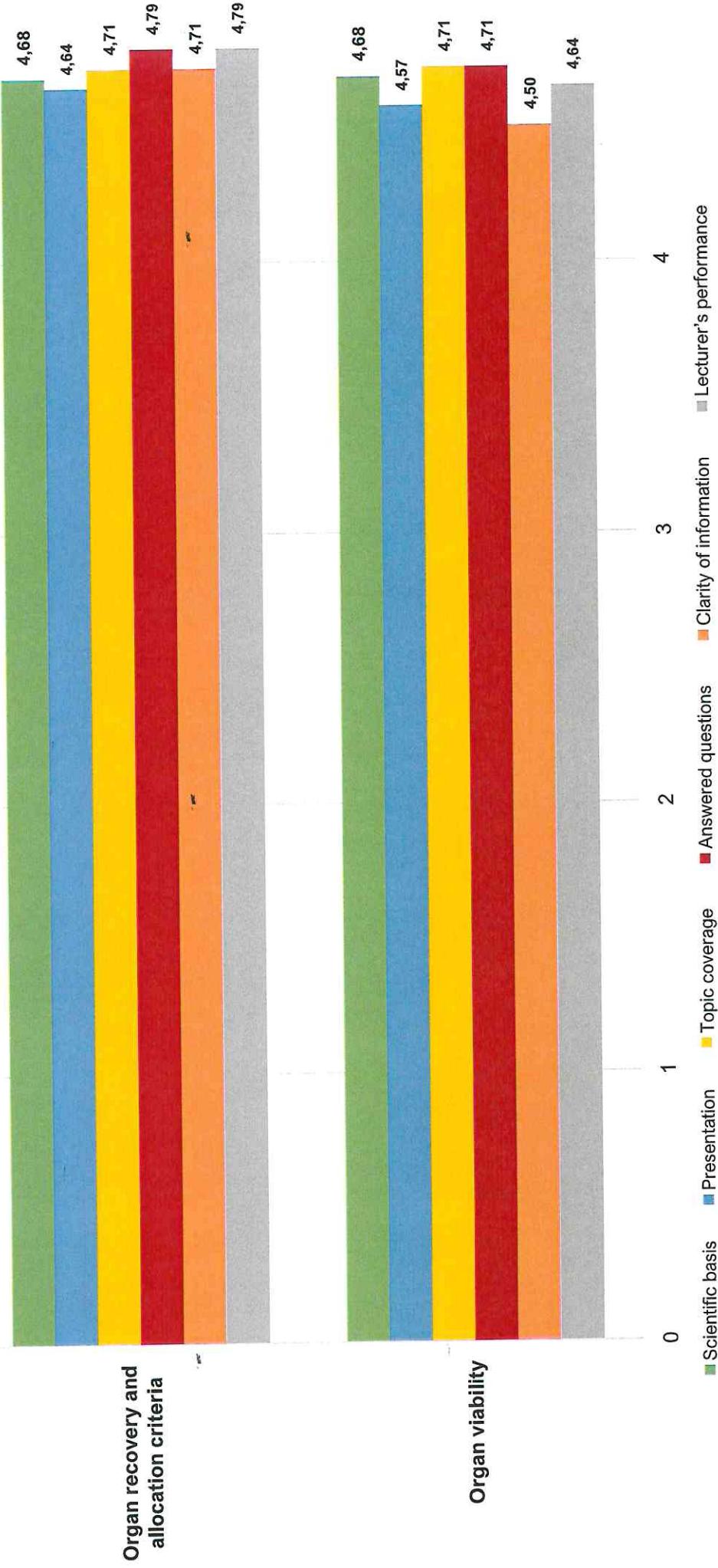
March 28 – CONFERENCE ASSESSMENT

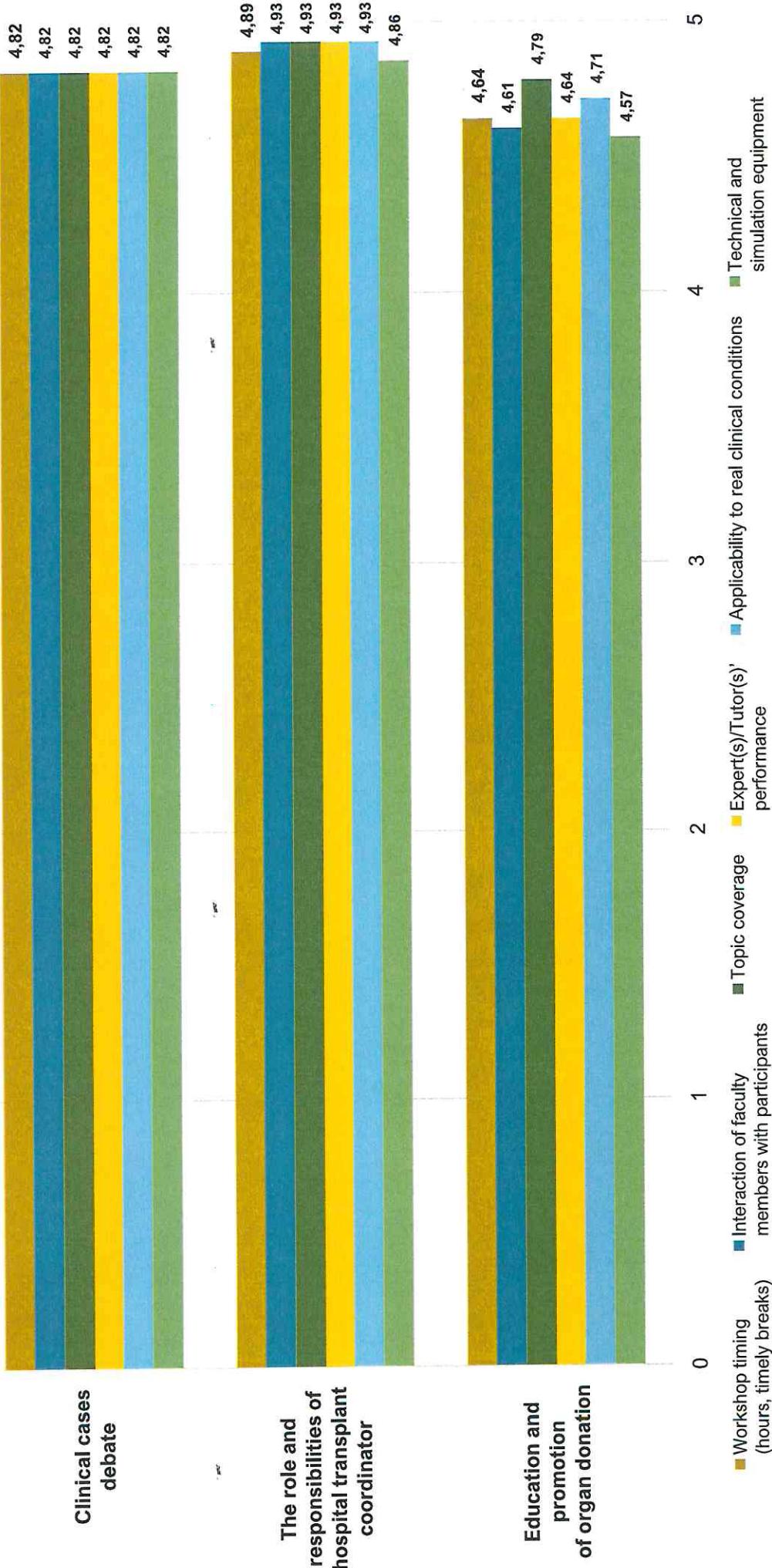
March 28 - WORKSHOPS ASSESSMENT

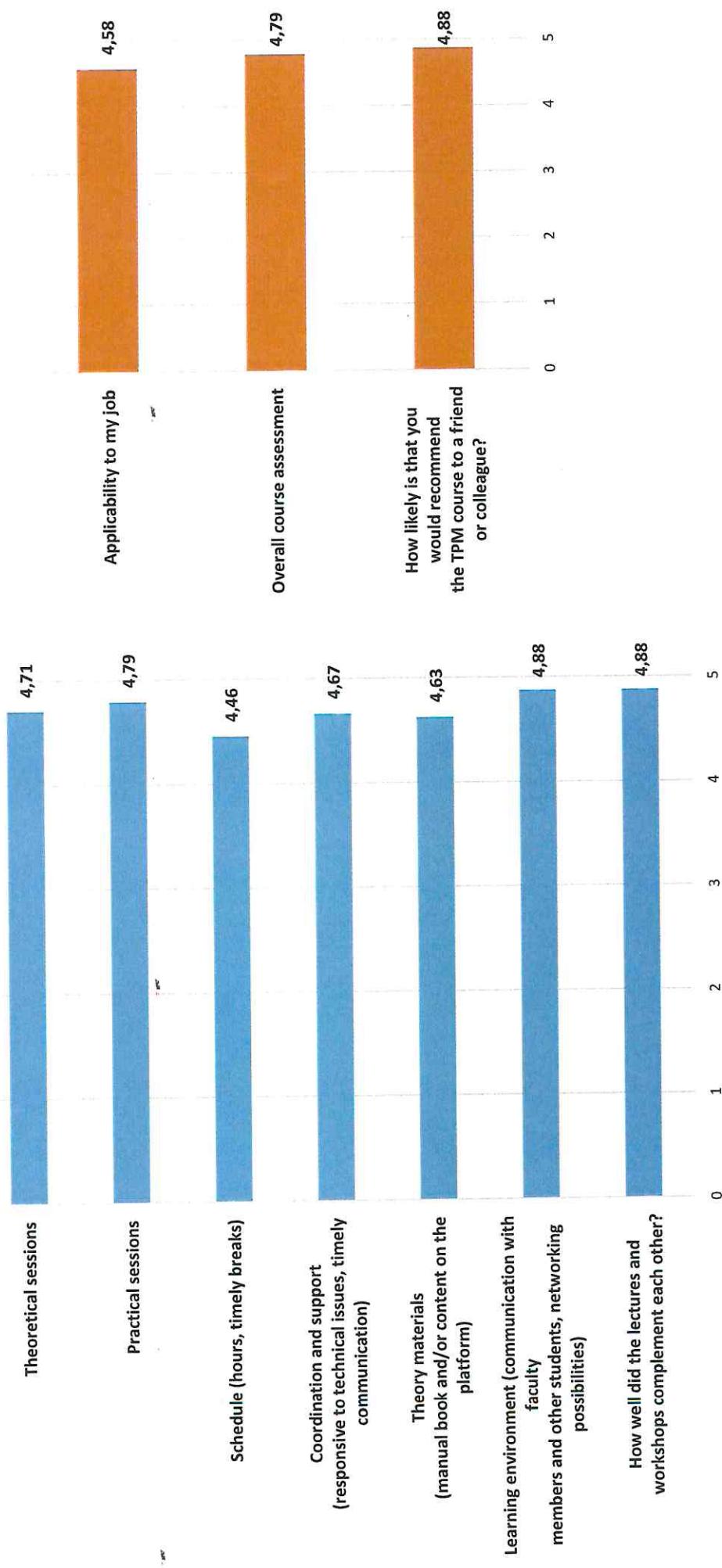
March 29 - CONFERENCE ASSESSMENT

March 29 – WORKSHOPS ASSESSMENT

GLOBAL EVALUATION

**Did the training provide what you expected to learn?
Please explain your answer**

- The training provided useful and applicable information which I can use at work.
- I have gained a lot of new knowledge through my education, which I will be happy to expand further. All the involved lecturers have put in a lot of effort, and you can really see how they are trying to spread knowledge further, which can help people to live a better life.
- It was all new to me, but it was a valuable experience to what I can do for the TPM program in my hospital.
- The course was great. I work in emergency center and with this course I may detect more potential donors.
- I have learned even more than I have expected. I also found the knowledge very useful and applicable to my job. I would definitely want more training in this medical area.

What was the best aspect of this training?

- **Faculties from different part of world**, delegates from different specialties shared their views and opinion. Workshop conducted during training was great.
- Practical approach in both theoretical and practical sessions.
- Enough time for questions and debate
- A lot of interaction with faculty.
- The best aspect of this training were the **case studies** (provided real lab results, vitals, etc. from real cases). We were able to go into detail and learn much from these cases.
- The workshops were the most interesting for me.
- Learned when to active our hospital coordinators and got ideas to implement uDCD.
- Definitely workshop were great, learning through **examples**.
- Great team of **instructors**, great environment. I liked the workshops **the most**.

Was there anything in this course that could be improved?

- Timing of the program (on the first day it should begin in the morning with some more time in the evening).
- The first lecture was very poor due to technical problems.
- Perhaps if it was just a bit longer, or else ended sooner in the evening so that there would be more time to study/review in the evening.
- The punctuality of lecturers.
- More discussions about clinical cases.
- Emphasis should be made about the legal framework of the hosting country.
- There was a lot of discussion during the lecture about communication. I would prefer for the lecturer to finish and then open a discussion otherwise the point of lecture was somehow lost.
- More practical knowledge - the online game should have more cases!
- If something is added to the course, it should be longer in duration.
- Problems running the GoD game.

Other comments

- The organizing team was very good. They spread the energy which they use for this work to others. Would stay another day or two.
- Great course!

To whom it may concern

Ljubljana, 2- 10-2023

Comments on Data Sharing Agreement (DSA) in accordance with Bravest project and potential partners

First, it is necessary to address what DSA is and what it is not. DSA is not a standalone legal basis for a controller (ESOT, Eurotransplant or Client) to process personal data under the General Data Protection Regulation (GDPR).

A DSA, such as Standard Contractual Clauses (SCCs) provided by the European Commission, is primarily used as a mechanism to facilitate international transfers of personal data to countries outside the European Economic Area (EEA) or to organizations in such countries that do not offer an adequate level of data protection. While these agreements are important for ensuring the protection of personal data during its transfer, they do not, by themselves, establish a legal basis for processing.

To process personal data lawfully, the controller must have a valid legal basis from Article 6 in conjunction with Article 9 of GDPR in addition to any necessary safeguards for data transfers, such as DSAs or SCCs. Typically, controllers rely on one of the specific legal bases outlined in Article 6 in conjunction with Article 9 to justify their processing activities, and they use DSAs or other mechanisms to ensure that data transfers comply with GDPR requirements when applicable.

In summary, a Data Transfer Agreement is not a substitute for a legal basis for processing under Article 6 in conjunction with Article 9 of the GDPR. Controllers must have a valid legal basis for processing personal data, and they may also need additional safeguards for cross-border data transfers. ESOT can process personal data that it received by Client or ET, if it has the appropriate legal basis in national law or EU law to process data for intended purpose. Also, it is necessary to specify the purpose, scientific or statistical. Furthermore, purpose must be in the public interest. ESOT must respect the fundamental principles of the GDPR, in particular proportionality and the minimisation and limitation of the purpose, and provide appropriate safeguards.

Findings on individual DSA articles

Ad 1.2 It is necessary to specify where is the database of ESOT located. In the suggested version is not clear which registers are we talking about.

Ad 1.4 It is necessary to specify who will share the data with the ESOT.

Ad 1.5 a) Add: national laws of the country of Data Provider.

Ad 2.1 Health data of donors, recipients and persons on a waiting list are personal data of a special type.

Ad 2.2 Inappropriate assumption that there is a valid legal basis if a DSA is concluded for the processing of "ordinary" personal data.

Ad 3.1.5 There are no Sub-processors, because all parties are independent controllers. ESOT has to provide annex of processors and where they are located and what they will do and whether there is signed DPA or SCC in case they are outside the EU.

Ad 3.1.6 Received data can be processed only for the duration of the project. How will the control of the return/deletion of personal data received by ESOT be ensured?

Ad 3.2 Not true, the data owner can process data of recipients, donors and persons on the list according to the legal provisions. ESOT can only carry out processing for the purpose and in accordance with 9 (2)j of the GDPR.

Ad 3.3.1 and 3.2.2 Unnecessary provision which has no function as this is already provided for in the GDPR, which is directly applicable in the EU.

Ad 4.2 Is there a protocol or an agreement which specify how the transfer will take place, by what means, how information security will be ensured? If not, it should be done.

Ad 6.5 It is rather unclear what the right to an audit by ESOT means for Client or the ET.

Ad 6.6 The data owner should also have the right to audit ESOT processors.

Ad 8.2 This provision contradicts the purpose as well as the reason why personal data will be processed - to carry out the project (point 3.1.6), as a consequence it should stop being.

Prepared by Grega Vozel
Head of Compliance and DPO at Microcop

processed at the end of the project as there is no longer a legal basis, and consequently the data should be deleted, anonymised or returned.

Ad 13 I advise you not to accept this provision that the ESOT is not liable for any damage caused to the data subject as a result of the processing of personal data. It should be the other way around.

Ad 15.2 ESOT no longer has a legal basis for processing received data and must return, destroy or anonymize it.

Ad 17.4 I advise that the ESOT does not have the right to unilaterally amend/change the agreement.

Findings on individual DSA articles

	Slovenia	Italy (Claudia Carella and team)	Hungary (Sandor Mihaly and team)	ESOT
Preamble		exclusively a European EU project		DSA amended.
1.2.	1- is it necessary to specify where is the database of ESOT located? It is not clear which registers are we talking about.	2- What is the connection between this ESOT BRAVEST transplant database and the ESOT Pan-European Registry? 3- Why not anonymize? We should provide only anonymized data.	1- Information on the data processor and the location of the BRAVEST database is in Annex 2 . DSA amended. 2- None 3- An identifier is required to link the donor to the corresponding recipient. This is necessary for carrying out statistical analyses.	This information is now available in Annex 2 in Provision 1.2.
1.4.	to specify who will share the data with the ESOT.		2- Why an Italian regulation is included in the legal reference?	1- (5) the national laws of the country of the data provider. DSA amended. 2- DSA amended.
1.5.	1- Add national laws of the country of Data Provider.		3-What is the reason? Why is it necessary to collect personal data?	Response to Ad 2.1 and 2.2: Given that the categories of "common" personal data that ESOT will collect in BRAVEST are specified in Annex 1 throughout the DSA, and it is not intended that ESOT collects special categories of personal data, we deleted provision 2 of the DSA. The numbering of the following articles was updated accordingly.
2.1 3.1.	1-Health data of donors, recipients and persons on a waiting list are personal data of a special type.	2-In particular, the Data Provider, after evaluating of the data sets defined under Annex 1, will send to ESOT only those data deemed essential for the achievement of BRAVEST objectives and compatible with national regulations.		
2.2 3.2.	Inappropriate assumption that there is a valid legal basis if a DSA is concluded for the processing of "ordinary", personal data!			See the response above. DSA amended.

<p>3.1.5.</p> <p>4.1.5.</p> <p>1-There are no Sub-processors, because all parties are independent controllers. ESOT has to provide annex of processors and where they are located and what they will do and whether there is signed DPA or SCC in case they are outside the EU.</p>	<p>2-Who are they? BRAVEST partners should know them in advance</p>	<p>1- Data processor information is now available in Annex 2 mentioned in provision 1.2. DSA amended.</p> <p>2- ESOT does not have any sub-contractors other than those initially planned in BRAVEST. This article is only in anticipation of whether another subcontractor is eventually added.</p>
<p>3.1.6.</p> <p>4.1.6.</p> <p>1-Received data can be processed only for the duration of the project. How will the control of the return/deletion of personal data received by ESOT be ensured?</p>	<p>2-Data processing and record keeping ends with the closing of the BRAVEST project.</p>	<p>1- The Dendrite usual process for "Data rehoming" to a Data Controller (on the closure of the database) and subsequent destruction is as follows:</p> <p>They export all the data and table files (ASCII delimited, so that they can be opened in Excel), zip them up and then place them on a secure server. Dendrite then email the location of that zip file to the Data Controller and text them the password and ask them to confirm that they've successfully been able to open all the files. Dendrite then allow a period of time (as long as they need) to review the data we supplied in the data export against the data held in the database. Once they've satisfied themselves that, in the sample they chose, all the data are present, and they're then happy to proceed, Dendrite ask them to email us confirming that we can then destroy the data.</p> <p>Dendrite then schedule the destruction of the live database (including the data - Dendrite use shredding software that uses the Gutmann method) and once run, Dendrite then wait a further 2 weeks (to allow the back-up cycle to run through). After that period, Dendrite no longer holds any live data for that database, and</p>

		consequently, a data destruction certificate can then be produced. This is then presented at Dendrite next internal (monthly) Information Governance Group meeting, and once they've approved, Dendrite then forward the Data Destruction Certificate to the Data Controller. ESOT could forward the Data Destruction Certificate onto the contributing sites. Information on the ESOT's "Data rehoming" process to the Data Controller and subsequent destruction is in Annex 3 - DSA amended.	2- See article 8
3.2- 4.2.	Not true, the data owner can process data of recipients, donors and persons on the list according to the legal provisions. ESOT can only carry out processing for the purpose and in accordance with 9 (2j) of the GDPR	Ad 3.2.1 and 3.2.2 Unnecessary provision which has no function as this is already provided for in the GDPR, which is directly applicable in the EU.	The DSA has been amended accordingly by deleting provisions 3.2.1 and 3.2.2
3.2.1- 4.2.1	Is there a protocol or an agreement which specify how the transfer will take place, by what means, how information security will be ensured? If not, it should be done.	A procedure for preparing and transferring data via a secure portal (Upload-My-Data - UMD) was developed especially for the BRAVEST study. You will find it in Annex 4. DSA amended.	This is a procedure for controlling the quality of the data that will be transmitted to us by the data provider before integrating it into the analyses. The UMD module mentioned in the previous question automatically performs a preliminary check. Data that does not meet
6.5- 7.6.	It is rather unclear what the right to an audit by ESOT means for Client or the ET.		

			the quality control criteria cannot be integrated. The quality of the results and conclusions of the BRAVEST study depends on it.
6.6- 7.6	1-The data owner should also have the right to audit ESOT processors. Via provider???	2-Where will the data storage be?	1- This is what is ruled in this article 6.6. 2- Information on the data processor and the location of the BRAVEST database is in Annex 2 . DSA amended.
6.7- 7.7		Where is this covered in the BRAVEST project budget? I presume according to our today's meeting, that there will not be audits due to anonymised data collection.	Auditing anonymized data will indeed be complicated, if not impossible.
7.4- 8.1.		Data Providers - to enable data managers to map their data fields Where is this covered in the BRAVEST project budget?	The sharing of data by partners is provided for in the protocol; this is the subject of WP3 - Task 3.1.
7.2- 8.2.		<i>the shared Personal Data will be retained and otherwise processed by or on behalf of ESOT for the entire duration of the BRAVEST study – by whom</i>	By Dendrite, our technical partner with whom ESOT has signed a data processing agreement (DPA), and by PTG/INSERM, the partner in charge of data analysis, this is the subject of WP3 -Task 3.3.
8.2: 9.2	1-This provision contradicts the purpose as well as the reason why personal data will be processed - to carry out the project (point 3.1.6), as a consequence it should stop being processed at the end of the project as there is no longer a legal basis, and consequently the data should be deleted, anonymised or returned.	2-I recommend the opposite: after the end of the project, ESOT is not entitled to further use and store the data, so it must be destroyed.	1- Provision 8.3 clearly specifies that this cannot be done without the agreement of the data provider. 2- Article 8 was reworded according to the proposal from CNT and ABM. 8.1 At the end of the BRAVEST project activities planned for its proper development, the provided data are anonymized according to the procedures and methods disclosed by ESOT.

		<p>8.2 The consortium members could use data to address further research purposes only upon approval by ESOT and data providers.</p> <p>8.3 It is excluded any processing of data provided in the framework of the BRAVEST project for any direct or indirect commercial purpose. DSA amended.</p>
13	2-The ESOT does not assume any responsibility/liability during the indemnification?	<p>1-I advise you not to accept this provision that the ESOT is not liable for any damage caused to the data subject as a result of the processing of personal data. It should be the other way around.</p>
14		<p>1- The data transmitted to us by the data provider is pseudo-anonymized (or anonymized). Anonymized data will be merged with data from other data providers to undergo statistical processing to produce aggregated reports. The reports, therefore, cannot allow the identification of patients. In the event of a complaint, the patient can only contact the data provider with whom he or she has signed informed consent.</p> <p>2- We propose the following rewording of the article 13:</p> <p>13.1-ESOT assumes the risk of any damage, loss, or expense associated with or resulting from ESOT's use of the Data unless the gross negligence or wilful misconduct of the Data Provider causes such damage or loss.</p> <p>13.2-ESOT will indemnify and hold the Data Provider, its directors, or employees harmless against any claims that may arise or result from using the Data.</p> <p>13.3-The Data Provider shall not be liable toward ESOT for any claims, costs, or damages that may result, directly or indirectly, out of ESOT's use of the Data, unless and to the extent that damage is caused by gross negligence and/or due to wilful misconduct by the Data Provider.</p>

		13.4-The Parties shall in no case be liable for any indirect, incidental, or consequential damages (including, without limitation, lost business or profits or loss of use of equipment) suffered by another Party. DSA amended.
15.1. 16.1.		This agreement will automatically terminate and expire at the end of the project.
15.2. 16.2.	1-ESOT no longer has a legal basis for processing received data and must return, destroy or anonymize it.	2-The data will be destroyed by ESOT at the end of the contract.
		This provision refers to provision 7.2, namely, data processing only during the BRAVEST study.
		The Dendrite's usual process for "Data rehoming" to a Data Controller and subsequent destruction is described in response to the comment in Provision 3.1.6 and Annex 3.
17.4. 18.4.	1-I advise that the ESOT does not have the right to unilaterally amend/change the agreement.	2- <i>Data Provider acknowledges and accepts that ESOT may unilaterally modify this Agreement</i> Any modification of the contract must be based on the mutual agreement of the parties.
		This provision specifies that ESOT will only do so to ensure compliance with eventually new amendments to the texts issued by the supervisory authorities and undertakes to comply with the new amendments <u>promptly</u> . ESOT will inform the data providers about the new amendments.

Comparative table is based on data compliance expertise prepared by Slovenian, Italian and Hungarian experts in cooperation with Competent authorities' responsible persons
Ljubljana, 9 –Jan - 2024